Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0077

2023 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimas: ES bendrasis biudžetas – Komisija, vykdomosios įstaigos ir Europos plėtros fondai

1. 2025 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento sprendimas dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai (2024/2019(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2024)0267), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos 2023 m. metinę ES biudžeto valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitą (COM(2023)0401),

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2023 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2024)0323) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2024)0145),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų metinę ataskaitą dėl 2023 finansinių

---

1 OL L 58, 2023 2 23, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.

2 OL C, C/2024/5462, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.

metų biudžeto vykdymo kartu su institucijų atsakymais[3] ir į Audito Rūmų specialiąsias ataskaitas,

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2023 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[4],

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 17 d. Tarybos rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad Komisija įvykdė 2023 finansinių metų biudžetą (05754/2025 – C10-0013/2025),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir 319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[5], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[6], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

---

3 OL C, C/2024/5882, 2024 10 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

4 OL C, C/2024/6041, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

5 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0074/2025),

1. patvirtina Komisijai, kad Europos Sąjungos 2023 finansinių metų bendrasis biudžetas įvykdytas;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama jo dalis, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams, taip pat valstybių narių nacionaliniams parlamentams ir nacionalinėms bei regioninėms audito institucijoms ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

2. 2025 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento sprendimas dėl Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (2024/2019(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– atsižvelgdamas į Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų galutines finansines ataskaitas[3],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2024)0267), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2023 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2024)0249) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2024)0145),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2023 finansinių metų metinę ataskaitą dėl ES agentūrų kartu su agentūrų atsakymais[4],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2023 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[5],

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 17 d. Tarybos rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad vykdomosios įstaigos įvykdė 2023 finansinių metų

---

1 OL L 58, 2023 2 23, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 OL C, C/2024/5462, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 OL C, C/2024/6509, 2024 11 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6509/oj.
4 OL C, C/2024/5882, 2024 10 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 OL C, C/2024/6041, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

biudžetą (05756/2025 – C10-0026/2025),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir 319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[6], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[7], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[8], ypač į jo 14 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1653/2004, nustatantį vykdomųjų agentūrų standartinį finansinį reglamentą, taikant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[9], ypač į jo 66 straipsnio pirmą ir antrą pastraipas,

– atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2021/173, kuriuo įsteigiama Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga, Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga, Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga bei Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga ir panaikinami įgyvendinimo sprendimai 2013/801/ES, 2013/771/ES,

---

6 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 OL L 11, 2003 1 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 OL L 297, 2004 9 22, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES ir 2013/770/ES[10],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0074/2025),

1. patvirtina Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomosios įstaigos direktorei, kad Vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų biudžetas įvykdytas;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą, sprendimą dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama šių sprendimų dalis, Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomosios įstaigos direktorei, Tarybai, Komisijai bei Audito Rūmams ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

---

[10] OL L 50, 2021 2 15, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

3. 2025 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento sprendimas dėl Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (2024/2019(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– atsižvelgdamas į Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų galutines finansines ataskaitas[3],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2024)0267), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2023 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2014)0249) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2014)0145),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2023 finansinių metų metinę ataskaitą dėl ES agentūrų kartu su agentūrų atsakymais[4],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2023 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[5],

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 17 d. Tarybos rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad vykdomosios įstaigos įvykdė 2023 finansinių metų biudžetą (05756/2025 – C10-0026/2025),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir

---

1 OL L 58, 2023 2 23, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 OL C, C/2024/5462, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 OL C, C/2024/6511, 2024 11 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6511/oj.
4 OL C, C/2024/5882, 2024 10 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 OL C, C/2024/6041, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[6], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[7], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[8], ypač į jo 14 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1653/2004, nustatantį vykdomųjų agentūrų standartinį finansinį reglamentą, taikant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[9], ypač į jo 66 straipsnio pirmą ir antrą pastraipas,

– atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2021/173, kuriuo įsteigiama Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga, Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga, Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga bei Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga ir panaikinami įgyvendinimo sprendimai 2013/801/ES, 2013/771/ES,

---

6 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 OL L 11, 2003 1 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 OL L 297, 2004 9 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES ir 2013/770/ES[10],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0074/2025),

1. patvirtina Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos direktorei, kad Vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų biudžetas įvykdytas;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą, sprendimą dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama šių sprendimų dalis, Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos direktorei, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

---

[10] OL L 50, 2021 2 15, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

4. 2025 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento sprendimas dėl Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (2024/2019(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– atsižvelgdamas į Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų galutines finansines ataskaitas[3],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2024)0267), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2023 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2014)0249) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2014)0145),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2023 finansinių metų metinę ataskaitą dėl ES agentūrų kartu su agentūrų atsakymais[4],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2023 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[5],

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 17 d. Tarybos rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad vykdomosios įstaigos įvykdė 2023 finansinių metų

---

1 OL L 58, 2023 2 23, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 OL C, C/2024/5462, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 OL C, C/2024/6522, 2024 11 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6522/oj.
4 OL C, C/2024/5882, 2024 10 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 OL C, C/2024/6041, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

biudžetą (05756/2025 – C10-0026/2025),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir 319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[6], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[7], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[8], ypač į jo 14 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1653/2004, nustatantį vykdomųjų agentūrų standartinį finansinį reglamentą, taikant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[9], ypač į jo 66 straipsnio pirmą ir antrą pastraipas,

– atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2021/173, kuriuo įsteigiama Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga, Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga, Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga bei Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga ir panaikinami įgyvendinimo sprendimai 2013/801/ES, 2013/771/ES,

---

6 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 OL L 11, 2003 1 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 OL L 297, 2004 9 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES ir 2013/770/ES[10],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0074/2025),

1. patvirtina Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos laikinai pareigas einančiam direktoriui, kad Vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų biudžetas įvykdytas;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą, sprendimą dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama šių sprendimų dalis, Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomosios įstaigos laikinai pareigas einančiam direktoriui, Tarybai, Komisijai bei Audito Rūmams ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

---

[10] OL L 50, 2021 2 15, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

5. 2025 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento sprendimas dėl Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (2024/2019(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– atsižvelgdamas į Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų galutines finansines ataskaitas[3],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2024)0267), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2023 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2014)0249) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2014)0145),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2023 finansinių metų metinę ataskaitą dėl ES agentūrų kartu su agentūrų atsakymais[4],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2023 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[5],

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 17 d. Tarybos rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad vykdomosios įstaigos įvykdė 2023 finansinių metų biudžetą (05756/2025 – C10-0026/2025),

---

1 OL L 58, 2023 2 23, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 OL C, C/2024/5462, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 OL C, C/2024/6530, 2024 11 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6530/oj.
4 OL C, C/2024/5882, 2024 10 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 OL C, C/2024/6041, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir 319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[6], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[7], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[8], ypač į jo 14 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1653/2004, nustatantį vykdomųjų agentūrų standartinį finansinį reglamentą, taikant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[9], ypač į jo 66 straipsnio pirmą ir antrą pastraipas,

– atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2021/173, kuriuo įsteigiama Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga, Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga, Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga bei Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga ir panaikinami įgyvendinimo sprendimai 2013/801/ES, 2013/771/ES,

---

6 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 OL L 11, 2003 1 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 OL L 297, 2004 9 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES ir 2013/770/ES[10],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0074/2025),

1. patvirtina Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomosios įstaigos direktorei, kad Įstaigos 2023 finansinių metų biudžetas įvykdytas;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą, sprendimą dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama šių sprendimų dalis, Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomosios įstaigos direktorei, Tarybai, Komisijai bei Audito Rūmams ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

[10] OL L 50, 2021 2 15, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

6. 2025 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento sprendimas dėl Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (2024/2019(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– atsižvelgdamas į Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų galutines finansines ataskaitas[3],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2024)0267), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2023 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2014)0249) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2014)0145),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2023 finansinių metų metinę ataskaitą dėl ES agentūrų kartu su agentūrų atsakymais[4],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2023 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[5],

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 17 d. Tarybos rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad vykdomosios įstaigos įvykdė 2023 finansinių metų

---

1 OL L 58, 2023 2 23, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 OL C, C/2024/5462, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 OL C, C/2024/6548, 2024 11 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6548/oj.
4 OL C, C/2024/5882, 2024 10 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 OL C, C/2024/6041, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

biudžetą (05756/2025 – C10-0026/2025),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir 319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[6], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[7], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[8], ypač į jo 14 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1653/2004, nustatantį vykdomųjų agentūrų standartinį finansinį reglamentą, taikant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[9], ypač į jo 66 straipsnio pirmą ir antrą pastraipas,

– atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2021/173, kuriuo įsteigiama Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga, Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga, Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga bei Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga ir panaikinami įgyvendinimo sprendimai 2013/801/ES, 2013/771/ES,

---

6 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 OL L 11, 2003 1 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 OL L 297, 2004 9 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES ir 2013/770/ES[10],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0074/2025),

1. patvirtina Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomosios įstaigos direktorei, kad Vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų biudžetas įvykdytas;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą, sprendimą dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama šių sprendimų dalis, Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomosios įstaigos direktorei, Tarybai, Komisijai bei Audito Rūmams ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

---

10 OL L 50, 2021 2 15, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

7. 2025 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento sprendimas dėl Europos mokslinių tyrimų vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (2024/2019(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– atsižvelgdamas į Europos mokslinių tyrimų vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų galutines finansines ataskaitas[3],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2024)0267), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2023 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2014)0249) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2014)0145),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2023 finansinių metų metinę ataskaitą dėl ES agentūrų kartu su agentūrų atsakymais[4],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2023 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[5],

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 17 d. Tarybos rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad vykdomosios įstaigos įvykdė 2023 finansinių metų biudžetą (05756/2025 – C10-0026/2025),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir

---

1 OL L 58, 2023 2 23, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 OL C, C/2024/5462, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 OL C, C/2024/6530, 2024 11 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6530/oj.
4 OL C, C/2024/5882, 2024 10 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 OL C, C/2024/6041, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[6], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[7], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[8], ypač į jo 14 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1653/2004, nustatantį vykdomųjų agentūrų standartinį finansinį reglamentą, taikant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[9], ypač į jo 66 straipsnio pirmą ir antrą pastraipas,

– atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2021/173, kuriuo įsteigiama Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga, Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga, Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga, Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga ir Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga ir panaikinami įgyvendinimo sprendimai 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES ir 2013/770/ES[10],

---

6 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 OL L 11, 2003 1 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 OL L 297, 2004 9 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

10 OL L 50, 2021 2 15, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0074/2025),

1. patvirtina Europos mokslinių tyrimų vykdomosios įstaigos direktorei, kad Vykdomosios įstaigos 2023 finansinių metų biudžetas įvykdytas;

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą, sprendimą dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama šių sprendimų dalis, Europos mokslinių tyrimų vykdomosios įstaigos direktorei, Tarybai, Komisijai bei Audito Rūmams ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

8. 2025 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento sprendimas dėl devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (2024/2019(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų finansines ataskaitas ir pajamų ir išlaidų ataskaitas (COM(2024)0273 – C10-0081/2024)[1],

– atsižvelgdamas į finansinę informaciją apie Europos plėtros fondus (COM(2024)0273),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų metinę ataskaitą dėl 2023 finansiniais metais iš devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų finansuojamos veiklos kartu su Komisijos atsakymais[2],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2023 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[3],

– – atsižvelgdamas į Tarybos 2025 m. vasario 17 d. rekomendacijas dėl patvirtinimo, kad Komisija įvykdė Europos plėtros fondų 2023 finansinių metų operacijas (05489/2025 – C10-0027/2025, 05490/2025 – C10-0028/2025, 05491/2025 – C10-0029/2025),

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2024)0267),

– atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu (Beninas) pasirašytą[4] ir 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu (Burkina Fasas) iš dalies pakeistą[5] Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių (toliau – AKR) ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą,

– atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 5 d. Tarybos sprendimą

---

1 OL C, C/2024/5462, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
2 OL C, C/2024/5882, 2024 10 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
3 OL C, C/2024/6041, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.
4 OL L 317, 2000 12 15, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2003/159/oj.
5 OL L 287, 2010 11 4, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2010/648/oj.

(ES) 2021/1764 dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos, įskaitant Europos Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos Karalystės santykius (Sprendimas dėl užjūrio asociacijos, įskaitant Grenlandiją)[6],

– atsižvelgdamas į Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų 1995 m. gruodžio 20 d. vidaus susitarimo dėl Bendrijos paramos finansavimo ir administravimo pagal ketvirtosios AKR ir EB konvencijos antrąjį finansinį protokolą[7] 33 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų 2000 m. rugsėjo 18 d. vidaus susitarimo dėl Bendrijos paramos finansavimo ir administravimo pagal 2000 m. birželio 23 d. Kotonu (Beninas) pasirašyto Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimo finansinį protokolą ir dėl finansinės paramos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms, kurioms taikoma EB sutarties ketvirta dalis[8], 32 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Taryboje posėdžiavusių Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybių atstovų 2013 m. birželio 24 d. ir 2013 m. birželio 26 d. vidaus susitarimo dėl Europos Sąjungos pagalbos finansavimo pagal 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą vadovaujantis AKR ir ES partnerystės susitarimu ir dėl finansinės paramos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms, kurioms taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ketvirtoji dalis[9], 11 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 319 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 1998 m. birželio 16 d. Finansinio reglamento, taikytino plečiant finansinį bendradarbiavimą pagal ketvirtąją AKR ir EB konvenciją[10], 74 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2003 m. kovo 27 d. Finansinio reglamento, taikomo 9-jam Europos plėtros fondui[11], 119 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 18 d. Tarybos reglamento (EB)

---

6 OL L 355, 2021 10 7, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.

7 OL L 156, 1998 5 29, p. 108, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/1998/363/oj.

8 OL L 317, 2000 12 15, p. 355, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2000/770/oj.

9 OL L 210, 2013 8 6, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.

10 OL L 191, 1998 7 7, p. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.

11 OL L 83, 2003 4 1, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.

Nr. 215/2008 dėl 10-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento[12] 50 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamento (ES) 2018/1877 dėl 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento, panaikinančio Reglamentą (ES) 2015/323, 44 straipsnį[13],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį, 102 straipsnio trečią įtrauką ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto nuomonę,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0074/2025),

1. patvirtina Komisijai, kad devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų 2023 finansinių metų biudžetas įvykdytas;

2. išdėsto savo pastabas toliau pateikiamoje rezoliucijoje;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama jo dalis, Tarybai, Komisijai, Audito Rūmams ir Europos investicijų bankui ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

---

12 OL L 78, 2008 3 19, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.

13 OL L 307, 2018 12 3, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

9. 2025 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento sprendimas dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto sąskaitų uždarymo, III skirsnis – Komisija (2024/2019(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą[1],

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų Europos Sąjungos konsoliduotąsias metines ataskaitas (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2024)0267), ir į išsamius atsakymus į konkrečius Europos Parlamento prašymus,

– atsižvelgdamas į Komisijos 2023 m. metinę ES biudžeto valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitą (COM(2023)0401),

– atsižvelgdamas į Komisijos metinę 2023 m. atlikto vidaus audito ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai (COM(2014)0249) ir į prie jos pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2014)0145),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų metinę ataskaitą dėl 2023 finansinių metų biudžeto vykdymo kartu su institucijų atsakymais[3] ir į Audito Rūmų specialiąsias ataskaitas,

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2023 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[4],

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 17 d. Tarybos rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad Komisija įvykdė 2023 finansinių metų biudžetą (05754/2025 – C10-0013/2025),

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 17 d. Tarybos rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad vykdomosios įstaigos įvykdė 2023 finansinių metų

---

1 OL L 58, 2023 2 23, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 OL C, C/2024/5462, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 OL C, C/2024/5882, 2024 10 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
4 OL C, C/2024/6041, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

biudžetą (05756/2025 – C10-0026/2025),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 317, 318 ir 319 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[5], ypač į jo 69, 260, 261 ir 262 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių[6], ypač į jo 69, 266, 267 ir 268 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus[7], ypač į jo 14 straipsnio 2 ir 3 dalis,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0074/2025),

1. pritaria Europos Sąjungos 2023 finansinių metų bendrojo biudžeto sąskaitų uždarymui;

---

5 OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

7 OL L 11, 2003 1 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

2. išdėsto savo pastabas rezoliucijoje, kuri yra neatskiriama sprendimų dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalis;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą Tarybai, Komisijai, Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, Audito Rūmams ir Europos investicijų bankui, taip pat valstybių narių nacionaliniams parlamentams ir nacionalinėms bei regioninėms audito institucijoms ir pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

10. 2025 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento sprendimas dėl devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų 2023 finansinių metų sąskaitų uždarymo (2024/2019(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2023 finansinių metų devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų finansines ataskaitas ir pajamų ir išlaidų ataskaitas (COM(2024)0273 – C10-0081/2024)[1],

– atsižvelgdamas į finansinę informaciją apie Europos plėtros fondus (COM(2024)0273),

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų metinę ataskaitą dėl 2023 finansiniais metais iš devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų finansuojamos veiklos kartu su Komisijos atsakymais[2],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2023 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[3],

– – atsižvelgdamas į Tarybos 2025 m. vasario 17 d. rekomendacijas dėl patvirtinimo, kad Komisija įvykdė Europos plėtros fondų 2023 finansinių metų operacijas (05489/2025 – C10-0027/2025, 05490/2025 – C10-0028/2025, 05491/2025 – C10-0029/2025),

– atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2024)0267),

– atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu (Beninas) pasirašytą[4] ir 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu (Burkina Fasas) iš dalies pakeistą[5] Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių (toliau – AKR) ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą,

– atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 5 d. Tarybos sprendimą (ES) 2021/1764 dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos

---

1 OL C, C/2024/5462, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
2 OL C, C/2024/5882, 2024 10 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
3 OL C, C/2024/6041, 2024 10 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.
4 OL L 317, 2000 12 15, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2003/159/oj.
5 OL L 287, 2010 11 4, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2010/648/oj.

asociacijos, įskaitant Europos Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos Karalystės santykius (Sprendimas dėl užjūrio asociacijos, įskaitant Grenlandiją)[6],

– atsižvelgdamas į Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų 1995 m. gruodžio 20 d. vidaus susitarimo dėl Bendrijos paramos finansavimo ir administravimo pagal ketvirtosios AKR ir EB konvencijos antrąjį finansinį protokolą[7] 33 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų 2000 m. rugsėjo 18 d. vidaus susitarimo dėl Bendrijos paramos finansavimo ir administravimo pagal 2000 m. birželio 23 d. Kotonu (Beninas) pasirašyto Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimo finansinį protokolą ir dėl finansinės paramos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms, kurioms taikoma EB sutarties ketvirta dalis[8], 32 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Taryboje posėdžiavusių Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybių atstovų 2013 m. birželio 24 d. ir 2013 m. birželio 26 d. vidaus susitarimo dėl Europos Sąjungos pagalbos finansavimo pagal 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą vadovaujantis AKR ir ES partnerystės susitarimu ir dėl finansinės paramos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms, kurioms taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ketvirtoji dalis[9], 11 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 319 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 1998 m. birželio 16 d. Finansinio reglamento, taikytino plečiant finansinį bendradarbiavimą pagal ketvirtąją AKR ir EB konvenciją[10], 74 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2003 m. kovo 27 d. Finansinio reglamento, taikomo 9-jam Europos plėtros fondui[11], 119 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 18 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 215/2008 dėl 10-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio

---

6 OL L 355, 2021 10 7, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.

7 OL L 156, 1998 5 29, p. 108, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/1998/363/oj.

8 OL L 317, 2000 12 15, p. 355, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2000/770/oj.

9 OL L 210, 2013 8 6, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.

10 OL L 191, 1998 7 7, p. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.

11 OL L 83, 2003 4 1, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.

reglamento[12] 50 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2015 m. kovo 2 d. Tarybos reglamento (ES) 2015/323 dėl 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento[13] 48 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamento (ES) 2018/1877 dėl 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento, panaikinančio Reglamentą (ES) 2015/323, 44 straipsnį[14],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį, 102 straipsnio trečią įtrauką ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto nuomonę,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0074/2025),

1. pritaria devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų 2023 finansinių metų sąskaitų uždarymui

2. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą Tarybai, Komisijai, Audito Rūmams ir Europos investicijų bankui ir pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

---

12 OL L 78, 2008 3 19, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.

13 OL L 58, 2015 3 3, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/323/oj.

14 OL L 307, 2018 12 3, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

11. 2025 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento rezoliucija su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimų dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai, dalį (2024/2019(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija,

– atsižvelgdamas į savo sprendimus dėl vykdomųjų įstaigų 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 101 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Regioninės plėtros komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A10-0074/2025),

A. kadangi vienuoliktasis EPF pasiekė galutinį etapą, nes jo laikino galiojimo sąlyga įsigaliojo 2020 m. gruodžio 31 d.; tačiau kadangi konkrečios sutartys dėl esamų finansavimo susitarimų buvo pasirašomos iki 2023 m. gruodžio 31 d., o vykdomi EPF finansuojami projektai bus toliau įgyvendinami iki jų galutinio užbaigimo;

B. kadangi devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis [1] EPF nebuvo įtraukti į Sąjungos bendrąjį biudžetą ir iki jų užbaigimo bus toliau įgyvendinami atskirai ir dėl jų bus teikiamos atskiros ataskaitos;

C. kadangi 2021–2027 m. DFP laikotarpiu vystomojo bendradarbiavimo parama AKR valstybėms įtraukta į Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę „Globali Europa“ (toliau – KVTBP „Globali Europa“) kaip ES bendrojo biudžeto dalis, o užjūrio šalims ir teritorijoms (UŠT), įskaitant Grenlandiją, teikiama vystomojo bendradarbiavimo parama yra įtraukta į Sprendimą dėl užjūrio asociacijos;

D. kadangi beveik visus EPF išteklius valdo Komisijos Tarptautinės partnerystės generalinis direktoratas (INTPA GD), o nedidelę dalį

[1] 11-asis EPF apima 2021–2027 m. DFP.

(7 %) 2023 m. EPF išlaidų valdo Kaimynystės politikos ir plėtros derybų generalinis direktoratas (NEAR GD);

Politiniai prioritetai

1. atkreipia dėmesį į savo tvirtą įsipareigojimą laikytis pagrindinių Sąjungos vertybių ir principų, kurie yra įtvirtinti Europos Sąjungos sutartyje (ES sutartis) ir Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV); vykdant biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą ypač pabrėžia patikimo finansų valdymo principus, kaip nustatyta SESV 317 straipsnyje, ir SESV 325 straipsnyje nustatytus kovos su sukčiavimu ir Sąjungos finansinių interesų apsaugos principus;

2. pabrėžia Sąjungos valdžių atskyrimo principo svarbą ir primena, kad pagal Sutartį institucijos lojaliai tarpusavyje bendradarbiauja; laikosi nuomonės, kad vienos Sąjungos institucijos veiksmai jokiomis aplinkybėmis neturi daryti poveikio kitos institucijos nepriklausomumui; primygtinai ragina visas institucijas gerbti Parlamento, kaip vienintelės piliečių tiesiogiai renkamos Sąjungos institucijos, vaidmenį ir jokiu atveju nederamai, tiesiogiai ar netiesiogiai, nesikišti į jo teisėkūros procesus, taip užtikrinant, kad Parlamento sprendimų priėmimo procesas išliktų laisvas ir nepriklausomas nuo kitų Sąjungos institucijų ar kitų subjektų;

3. akcentuoja Sąjungos biudžeto svarbą įgyvendinant Sąjungos politikos prioritetus ir jo vaidmenį teikiant pagalbą valstybėms narėms tokiais nenumatytais atvejais, kaip tarptautiniai konfliktai ar krizės ir jų padariniai; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad investicijos ir parama iš Sąjungos biudžeto tebėra aktualios mažinant valstybių narių ir regionų skirtumus, skatinant ekonomikos augimą ir užimtumą, kovojant su skurdu ir socialine atskirtimi ir taip gerinant Europos piliečių kasdienį gyvenimą;

4. pažymi, kad Audito Rūmai dėl 2023 finansinių metų pateikė palankią nuomonę dėl finansinių ataskaitų patikimumo ir pajamų teisėtumo ir tvarkingumo; kartu apgailestauja, kad Audito Rūmai penktus metus iš eilės turėjo pateikti neigiamą nuomonę dėl Sąjungos biudžeto išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo ir sąlyginę nuomonę dėl išlaidų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (EGADP) teisėtumo ir tvarkingumo;

5. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad Audito Rūmų apskaičiuotas bendras klaidų lygis nuo 2020 finansinių metų didėjo ir 2023 finansiniais metais pasiekė 5,6 %; pažymi, kad išlaidų kategorijų klaidų lygiai labai skiriasi – pradedant išlaidų sritimis, kuriose klaidų lygis nesiekia 2 % reikšmingumo ribos, ir baigiant sanglaudos politika, kurios klaidų lygis yra 9,3 %; taip pat pažymi, kad biudžeto įvykdymo patvirtinimas yra politinis procesas, per kurį galima atsižvelgti į visus klausimus, susijusius su konkrečiais finansiniais metais, ir kad sprendimas dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo arba atsisakymo patvirtinti, kad biudžetas įvykdytas, turėtų ir toliau būti

grindžiamas Sąjungos *acquis* ir jis turėtų būti priimamas dėl viso biudžeto; primygtinai ragina Komisiją galiausiai atsižvelgti į Audito Rūmų rekomendacijas ir ateinančiais metais sumažinti bendrą klaidų lygį; taip pat prašo Komisijos per keturis mėnesius pateikti veiksmų planą dėl klaidų lygio mažinimo;

6. yra susirūpinęs dėl to, kad Komisija ir Audito Rūmai skirtingai aiškina, ką reiškia sąvoka „klaidų lygis“, todėl esama painiavos; pritartų bendram Audito Rūmų audito metodui ir metodikai ir primygtinai ragina abi institucijas prieš 2024 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą rasti sprendimą dėl skirtingų požiūrių; yra susirūpinęs dėl to, kad Komisija sistemingai nepakankamai vertina esamą klaidų lygį ir kad tai gali lemti neveiksmingą Sąjungos finansinių interesų apsaugą;

7. dar kartą reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad sukaupti dar neįvykdyti įsipareigojimai (RAL) 2023 m. pabaigoje pasiekė rekordinį 543 mlrd. EUR lygį, t. y. 3,2 % viso ES bendrojo vidaus produkto (BVP), ir daugiau nei dvigubai viršijo 2023 m. Sąjungos metinį biudžetą; pabrėžia, kad dėl tokio rekordiškai aukšto dar neįvykdytų įsipareigojimų lygio kyla rizika, kad ateityje bus sunku sklandžiai įgyvendinti itin didelius mokėjimų lygius ir (arba) bus panaikinta labai daug įsipareigojimų, o tai kenkia Sąjungos politikos tikslų įgyvendinimui;

8. taip pat reiškia susirūpinimą dėl to, kad negrąžinta dėl skolinimosi susidariusi skola 2023 m. pabaigoje pasiekė 458,5 mlrd. EUR, t. y. 2,7 % viso Sąjungos BVP; pažymi, kad dėl 2023 m. padidėjusios negrąžintos skolos, sudarančios 110,5 mlrd. EUR, Sąjunga tapo viena didžiausių skolos emitentų Europoje; taip pat pažymi, kad numatoma, jog ateinančiais metais negrąžintos skolos suma toliau didės, ypač dėl išaugusio su EGADP susijusio skolinimosi ir finansinės paramos kelioms šalims, įskaitant Ukrainą, kuri yra Rusijos agresijos karo auka; pakartoja savo didelį susirūpinimą, kad padidėjus skolai Sąjungos biudžetas tampa mažiau apsaugotas nuo palūkanų normų padidėjimo, nes dalį skolos reikės tvarkyti ir grąžinti iš Sąjungos biudžeto;

9. primena, kad visoms programoms ir visiems paramos gavėjams svarbu griežtai taikyti Sąjungos finansines taisykles, kad būtų išvengta visų formų sukčiavimo, interesų konfliktų, korupcijos, dvigubo finansavimo ir pinigų plovimo;

10. atkreipia dėmesį į teisinės valstybės, kaip vienos iš pagrindinių Sąjungos vertybių, svarbą ir pabrėžia, kad teisinės valstybės sąlygų mechanizmas yra labai svarbus siekiant užtikrinti, kad valstybės narės ir toliau laikytųsi teisinės valstybės principų; pakartoja, kad yra labai susirūpinęs dėl blogėjančios teisinės valstybės padėties kai kuriose valstybėse narėse, įskaitant išpuolius ir pilietinės visuomenės organizacijų veiklos apribojimus, kurie ne tik kelia didelę grėsmę demokratinėms vertybėms, bet ir didina finansinių nuostolių

Sąjungos biudžetui riziką; ragina teikti tinkamą paramą šioje srityje veikiančioms pilietinės visuomenės organizacijoms; pripažįsta, kad atsiranda naujų formų teisinės valstybės principo pažeidimų, kuriuos vykdo nacionalinės Vyriausybės, ir ragina Komisiją spręsti šiuos naujus iššūkius; ragina Komisiją užtikrinti griežtą ir greitą visų mechanizmo elementų įgyvendinimą tuo atveju, jei valstybės narės pažeidžia teisinės valstybės principus, kai tokie pažeidimai daro arba gali daryti poveikį Sąjungos finansiniams interesams; sykiu pabrėžia, kad reikia laiku pateikti išsamią informaciją apie sprendimus, susijusius su teisinės valstybės sąlygų mechanizmo įgyvendinimu; ragina Komisiją aiškiai įvertinti, kada teisinės valstybės principo trūkumai yra sisteminio pobūdžio; ragina daugiau dėmesio skirti konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų įgyvendinimui kartu su veiksmingais tolesnių veiksmų mechanizmais ir išmatuojamais kriterijais; siūlo sukurti išsamią teisinės valstybės stebėsenos sistemą, apimančią visas Sąjungos institucijas, valstybes nares ir šalis kandidates, siekiant užtikrinti nuoseklumą ir vienodumą visoje Sąjungoje, kartu užtikrinant sąžiningą ir nešališką taikymą; ragina Komisiją, nepakenkiant reglamento taikymui ir veiksmingumui, pasiūlyti priemonių, kuriomis būtų užtikrinta galutinių naudos gavėjų apsauga tais atvejais, kai nacionalinės Vyriausybės pažeidžia teisinės valstybės principą;

11. atkreipia dėmesį į novatorišką EGADP pobūdį ir jos indėlį padedant valstybėms narėms atsigauti nuo ekonominių ir socialinių pandemijos padarinių ir kurti atsparesnę Europos ekonomiką; laikosi nuomonės, kad norint pereiti prie rezultatais grindžiamo požiūrio, paremto EGADP kaip modeliu, reikia išspręsti daugelį problemų, nustatytų ją įgyvendinant, taip pat prieš naudojant tokį modelį įvertinti visą jo poveikį; primena, kad įgyvendinant EGADP nustatyta daug spręstinų problemų, įskaitant šias problemas (tačiau jomis neapsiribojant): tinkamo konsultavimosi su regionų ir vietos valdžios institucijomis ir kitais susijusiais suinteresuotaisiais objektais, pavyzdžiui, socialiniais partneriais ir pilietinės visuomenės organizacijomis, trūkumą ir nepakankamą jų dalyvavimą įgyvendinimo procese; silpną tarpvalstybinį aspektą, dėl kurio šiomis aplinkybėmis gali sumažėti ES pridėtinė vertė; aiškios tarpinių reikšmių ir tikslų apibrėžties ir patenkinamo jų pasiekimo stoką; nepakankamą lankstumą; dėl to susidariusį bendrą įsiskolinimą su ilgalaikiais skolos mokėjimais; dideles programos skaidrumo, audito ir kontrolės problemas, dėl kurių neįmanoma informuoti piliečių apie galutinius Sąjungos finansuojamų veiksmų paramos gavėjus, o valstybės narės priverstos naudoti EGADP lėšas projektams, labai panašiems į tuos, kurie finansuojami iš sanglaudos fondų, tačiau kurių kontrolės pajėgumai yra daug mažesni; pakartoja susirūpinimą dėl to, kaip Komisija ir valstybės narės aiškina, ką reiškia sąvoka „galutinis EGADP finansavimo gavėjas“, nes šis aiškinimas neatitinka per derybas dėl „REPowerEU“ pasiekto susitarimo, kadangi pagal jį teigiama, jog ministerijos, valdžios institucijos ar kitos perkančiosios organizacijos negali būti įtrauktos į galutinių EGADP finansavimo gavėjų sąrašą; taip pat reiškia susirūpinimą dėl Audito Rūmų išvadų dėl dvigubo

finansavimo ir periodinių biudžeto išlaidų, kurios neatitinka EGADP teisinio pagrindo, finansavimo rizikos;

12. pažymi, jog NGEU mechanizmo sukūrimas reiškia, kad NGEU paskolos turi būti pradėtos grąžinti iki 2027 m. pabaigos ir baigtos grąžinti ne vėliau kaip iki 2058 m.; yra susirūpinęs dėl to, kad dėl pastaraisiais metais padidėjusių palūkanų normų skolinimosi išlaidos pagal NGEU labai padidėjo, palyginti su pradiniais skaičiavimais; pakartoja, kad reikia visapusiškai laikytis teisiškai privalomų veiksmų gairių dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo tvarkaraščio, ir pabrėžia, kad sparti pažanga nustatant naujus nuosavus išteklius yra nepaprastai svarbi siekiant grąžinti NGEU lėšas ir apsaugoti dabartinę ir būsimą DFP;

13. pabrėžia, kad reikia skubiai gerokai sumažinti biurokratiją, suderinti ir supaprastinti visų sričių Sąjungos politiką ir jos finansavimą, atsižvelgiant į Draghi pranešime [2] pateiktas rekomendacijas, kad būtų sumažinta Europos įmonėms tenkanti našta ir padidintas Europos konkurencingumas, sykiu užtikrinant Sąjungos finansinių interesų apsaugą; pabrėžia, kad supaprastinimas taip pat turės teigiamą poveikį klaidų lygiui įgyvendinant politiką, nes daug klaidų padaroma dėl pernelyg sudėtingų taisyklių, kurias sunku taikyti, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), naujiems gavėjams, atskirtosioms įmonėms ir startuoliams;

14. pakartoja, kad būtina subalansuoti tolesnį taisyklių ir procedūrų supaprastinimą ir sistemingesnį skaitmeninių ataskaitų teikimą, geresnę bei griežtesnę kontrolę ir pakankamus *ex post* patikrinimus srityse, kuriose dažniausiai pasitaiko neteisėtų išlaidų, tačiau kurie gavėjams nesukeltų nereikalingo biurokratinio sudėtingumo, parengti mokymus ir praktinę informaciją pareiškėjams, ypač naujiems pareiškėjams, bei tobulinti pagalbą ir gaires MVĮ, atskirtosioms įmonėms, startuoliams, administravimo ir mokėjimo agentūroms bei visoms kitoms susijusioms suinteresuotosioms šalims; primena, kad EGADP atveju ypač reikalinga patikima kontrolės sistema, už kurią būtų atsakinga Komisija;

15. pabrėžia KVTBP programos poreikį ir svarbą remiant pasaulinių iššūkių sprendimą, skatinant žmogaus teises, laisves ir demokratiją; pabrėžia, kad svarbu stiprinti Rytų kaimynystės liniją siekiant šiame sudėtingame regione remti politines, ekonomines ir socialines reformas;

16. pabrėžia, jog siekiant Sąjungos patikimumo Komisijai svarbu užtikrinti, kad Sąjungos lėšos nebūtų skiriamos jokioms organizacijoms ar asmenims, susijusiems su teroristiniais judėjimais ar bet kokiais kitais judėjimais, reiškiančiais ekstremistines pažiūras, kurstančiais smurtą ir neapykantą bei tiesiogiai prieštaraujančiais pagrindinėms Europos Sąjungos vertybėms, įskaitant islamistų,

---

[2] „Europos konkurencingumo ateitis“, 2024 m. rugsėjo 9 d.

antisemitinius, antikrikščioniškus ir antiislamiškus judėjimus; atsižvelgdamas į tai primena, kad būta įtarimų, jog 19 iš 13 000 UNRWA darbuotojų Gazoje dalyvavo spalio 7 d. grupuotės „Hamas“ surengtuose niekinguose teroristiniuose išpuoliuose prieš Izraelį; primena, kad devyniais atvejais jų darbo santykiai buvo oficialiai nutraukti UNRWA interesais; atkreipia dėmesį į JT Vidaus priežiūros tarnybų biuro (OIOS) pradėto tyrimo rezultatus; pabrėžia, kad Komisija taip pat turėtų nustatyti geresnes kontrolės priemones, kuriomis būtų užtikrinta, kad toks finansavimas nebūtų teikiamas netiesiogiai per trečiąsias šalis, ir sudarytos geresnės galutiniams gavėjams suteiktų Sąjungos lėšų atsekamumo galimybės;

17. pakartoja, kad yra labai susirūpinęs dėl dažnesnio Sąjungos lėšų naudojimo pažeidžiant Sąjungos principus ir vertybes, ypač tais atvejais, kai lėšų naudojimas ir pervedimai kitoms organizacijoms nėra visiškai atsekami; įspėja dėl pavojaus, kad Sąjungos lėšos galiausiai bus naudojamos korumpuotuose sluoksniuose ir gali būti naudojamos apgaulės ir pažeidimų, užsienio šalių kišimosi ar įsiskverbimo atvejais; pabrėžia galutinių paramos gavėjų skaidrumo svarbą valdant Sąjungos lėšas;

18. pabrėžia, kad svarbu išlaikyti institucinį vientisumą ir užkirsti kelią galimam užsienio šalių kišimuisi; smerkia bet kokį piktnaudžiavimą siekiant daryti įtaką Europos Parlamento teisėkūros veiklai; primygtinai reikalauja, kad Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) būtų atsakinga už visų būtinų išsamių tyrimų atlikimą; pabrėžia Europos prokuratūros atliekamo darbo svarbą apsaugant Europos Sąjungos finansinius interesus; primygtinai ragina Europos prokuratūrai suteikti pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių; primena susitarimą, kuriuo įsteigiamas tarpinstitucinis institucijų ir patariamųjų organų narių etikos standartų organas, nurodytas Europos Sąjungos sutarties 13 straipsnyje, ir primygtinai reikalauja, kad jis būtų greitai įgyvendintas visose ES institucijose;

19. primena pilietinės visuomenės organizacijų (PVO), įskaitant nevyriausybines organizacijas (NVO), svarbą puoselėjant demokratines vertybes, kurios palaiko energingą ir gyvybingą demokratinę visuomenę, užtikrina tvirtą pagrindą plačiai reikšti visas aktualias nuomones įvairiose diskusijose, ir atkreipia dėmesį į tai, kad PVO gali gauti Sąjungos fondų paramą šioms funkcijoms vykdyti kaip numatyta Europos Sąjungos sutarties 11 straipsnyje;

20. pažymi, kad kai kurie Biudžeto kontrolės komiteto nariai įtarė, jog Komisijos sudaryti dotacijų susitarimai apima išsamią lobistinę veiklą, kuri galėtų būti aiškinama kaip kišimasis į Sąjungos institucijų vidaus sprendimų priėmimą; pažymi, kad Komisija ėmėsi įvairių priemonių įtarimams pašalinti: priėmė gaires dėl veiklos, susijusios su Sąjungos teisės aktų ir politikos rengimu, įgyvendinimu, stebėsena ir vykdymo užtikrinimu, finansavimo, ir nurodė, kad nors tokiais dotacijų susitarimais nepažeidžiama ES teisinė sistema, jie gali kelti pavojų Sąjungos reputacijai; pažymi, kad į visus dotacijų

susitarimus įtrauktas atsakomybės ribojimo pareiškimas, kuriame teigiama, kad „gavėjo pažiūros jokiu būdu neatspindi ES pažiūrų ir kad dotaciją teikianti institucija negali būti laikoma už jas atsakinga“; pažymi, kad toks atsakomybės ribojimo pareiškimas buvo papildomai įtrauktas į 2024 m. kvietimus teikti pasiūlymus dėl dotacijų veiklai;

21. pažymi, kad šiuo metu atliekama visų portfelių dotacijų susitarimų peržiūra siekiant patikrinti, ar jie atitinka naujas gaires, ir kad Komisija iki šiol nepateikė Parlamentui visų tikrinimo rezultatų ir kitų priemonių, kurių prireikus Komisija galėtų imtis; ragina Komisiją nuolat teikti informaciją biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai; pabrėžia, kad skaidrumas suinteresuotųjų subjektų susitikimuose yra labai svarbus demokratiniam vientisumui ir turėtų būti vienodai taikomas visiems subjektams, bendradarbiaujantiems su Sąjungos institucijomis; pabrėžia, kad aiškiai dokumentuojant ir viešinant tokią sąveiką stiprinamas visuomenės pasitikėjimas ir demokratinė atskaitomybė;

22. primena, kad ES finansavimui turi būti taikomi griežti atskaitomybės ir skaidrumo standartai; atsižvelgdamas į Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje 05/2024 [3] ir neseniai paskelbtoje Specialiojoje ataskaitoje 11/2025 [4] pateiktas rekomendacijas, primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad Finansinio skaidrumo sistemoje atskleidžiama informacija būtų nuolat atnaujinama, patikima, palyginama ir naudinga; pabrėžia, kad reikia skirti papildomų išteklių EUTR sekretoriatui, kad būtų galima sistemingai ir nuodugniai stebėti Skaidrumo registrą; tai turėtų apimti išteklių skyrimą DI diegimui, kad būtų sukurtas DI grindžiamas paieškos mechanizmas; primena, kad reikia aktyviai tikrinti, ar visi ES lėšų gavėjai laikosi ES vertybių;

23. palankiai vertina Komisijos nario P. Serafino atsakymą į klausimą raštu [5], atsakyme dar kartą patvirtinama, kad ES finansavimas nevyriausybinėms organizacijoms buvo skirtas ir tos organizacijos jį naudojo visapusiškai laikantis ES sutarčių ir LIFE reglamento [6]; taip pat atkreipia dėmesį į naujausią Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą dėl NVO skiriamo ES finansavimo skaidrumo [7], kurioje teigiama, kad ES finansavimas NVO propagavimui yra teisėtas, taip pat patvirtinama, kad tai atitinka ES finansiniame reglamente nustatytus ES teisinio skaidrumo reikalavimus; Europos Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje 11/2025 taip pat atkreipiamas dėmesys į tai,

---

3 Specialioji ataskaita 05/2024 „ES skaidrumo registras: informacija apie lobistinę veiklą naudinga, bet ribota“.

4 Specialioji ataskaita 11/2025 „NVO skiriamo ES finansavimo skaidrumas. Nepaisant pažangos, bendra apžvalga vis dar nepatikima“.

5 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-10-2025-000595-ASW_EN.pdf.

6 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0783.

7 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-10-2025-000595-ASW_EN.pdf.

kad reikėtų labiau stengtis padidinti visų paramos gavėjų gaunamo ES finansavimo skaidrumą; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją įgyvendinti Europos Audito Rūmų rekomendacijas dėl savideklaracijų tikrinimo ES finansinio skaidrumo sistemoje, taip pat aktyviai stebėti, kaip paramos gavėjai laikosi ES pagrindinių vertybių ir principų;

24. palankiai vertina tai, kad įsigaliojo nauja redakcija išdėstytas Finansinis reglamentas; ypač palankiai vertina patobulinimus, susijusius su Sąjungos lėšų atsekimu naudojant skaitmenines priemones ir sąveikumą, kuriais bus sustiprinta Sąjungos finansinių interesų apsauga, tikslinį ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistemos (EDES) išplėtimą aprėpiant pasidalijamąjį valdymą DFP po 2027 m., nuorodą į teisinės valstybės sąlygų mechanizmą ir Sąjungos vertybėmis pagrįstas sąlygas, kaip įtvirtinta ES sutarties 2 straipsnyje, taip pat galimybę racionalizuoti paramą MVĮ ir pavieniams pareiškėjams nustatant labai mažos vertės dotacijas;

1 SKYRIUS

Daugiametė finansinė programa (DFP)

Europos Audito Rūmų patikinimo pareiškimas bei biudžeto ir finansų valdymas

Finansinių ataskaitų patikimumas

25. palankiai vertina Audito Rūmų 2023 finansinių metų metinėje biudžeto vykdymo ataskaitoje [1] pateiktą išvadą, kad tų metų Europos Sąjungos konsoliduotosios finansinės ataskaitos yra patikimos; pažymi, kad Audito Rūmai nuo 2007 m. kasmet paskelbia palankią nuomonę dėl finansinių ataskaitų patikimumo;

26. pažymi, kad 2023 m. gruodžio 31 d. visi įsipareigojimai sudarė 679,9 mlrd. EUR, o visas turtas siekė 467,7 mlrd. EUR; pažymi, kad 212,2 mlrd. EUR skirtumas reiškia neigiamą grynąjį turtą, kurį sudaro skola, ir išlaidų, kurias Sąjunga jau patyrė iki 2023 m. gruodžio 31 d. ir kurios turi būti finansuojamos iš būsimų biudžetų, dalis;

27. pažymi, kad 2023 m. pabaigoje apskaičiuota patirtų ir paramos gavėjams mokėtinų, bet dar nedeklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų vertė, užregistruota kaip sukauptos sąnaudos, buvo 155,2 mlrd. EUR (2021 m. – 148,7 mlrd. EUR), iš kurių 7,4 mlrd. EUR yra susijusios su sukauptomis EGADP sąnaudomis;

28. palankiai vertina Audito Rūmų išvadą, kad turtas, įsipareigojimai, pajamos ir išlaidos, įskaitant su priemone „NextGenerationEU“ (NGEU) susijusius turtą, įsipareigojimus, pajamas ir išlaidas, su Jungtinės Karalystės išstojimo procesu susijęs įvertis ir Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą poveikis, konsoliduotosiose metinėse finansinėse ataskaitose pateikti teisingai;

Sąjungos pajamų teisėtumas ir tvarkingumas

29. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad Sąjungos pajamų dalyje nėra reikšmingų klaidų ir kad Audito Rūmų tikrintos valdymo sistemos iš esmės buvo veiksmingos;

Sąjungos išlaidų teisėtumas ir tvarkingumas

30. labai apgailestauja dėl Audito Rūmų penktus metus iš eilės pateiktos neigiamos nuomonės dėl Sąjungos biudžeto išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo; mano, kad tai kelia vis daugiau problemų, nes Komisija, atrodo, nesugeba arba nenori nustatyti priežasties ir spręsti su tuo

---

[1] OL C, C/2024/5882, 2024 10 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

susijusių klausimų; apgailestauja, kad Komisija nepritaria kai kurioms Audito Rūmų rekomendacijoms; ypač pažymi, kad svarbu stiprinti Komisijos ir valstybių narių griežtesnį finansų valdymą, kurį Audito Rūmai laiko nepatikimu ir kuris atitinkamai kelia pavojų metinės valdymo ir veiklos ataskaitos patikimumui; ragina Komisiją per ateinančius keturis mėnesius pateikti aiškų veiksmų planą dėl klaidų lygio mažinimo; pabrėžia, kad Parlamentas tą veiksmų planą turi tinkamai išnagrinėti;

31. yra ypač susirūpinęs dėl Audito Rūmų 2023 m. įvertinto išlaidų klaidų lygio, kuris siekia 5,6 %; pažymi, kad, palyginti su ankstesniais dvejais metais (4,2 % 2022 m. ir 3,0 % 2021 m.), padėtis sparčiai blogėja; susirūpinęs pažymi, kad Audito Rūmai ir toliau nustato didelių problemų kompensavimu grindžiamų išlaidų srityje, kurioje įvertintas klaidų lygis yra 7,9 %; pažymi, kad nustatyta, jog Audito Rūmų rastų klaidų poveikis yra reikšmingas ir paplitęs; ragina sugriežtinti Komisijos finansų valdymą, atsižvelgiant į Audito Rūmų metinėse ataskaitose ir specialiosiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas, siekiant per kelerius ateinančius metus ryžtingai išspręsti didelio klaidų lygio problemą; pabrėžia Audito Rūmų įspėjimą, kad dėl didėjančios Europos skolos didėja spaudimas Sąjungos biudžetui;

32. pažymi, kad Komisija savo metinėje valdymo ir veiklos ataskaitoje išlaidas skirsto į didesnės, vidutinės ir mažesnės rizikos kategorijas, kad veiksmai būtų sutelkti į didelės rizikos sritis; Audito Rūmai, rengdami nuomonę dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo, naudoja tik dvi rizikos kategorijas; yra sunerimęs dėl to, kad Audito Rūmai nustatė Komisijos *ex post* vykdomo darbo trūkumų, kurie bendrai daro poveikį Komisijos rizikos vertinimo patikimumui; susirūpinęs pažymi, kad viena iš labiausiai paveiktų sričių buvo „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“, kurioje, Audito Rūmų vertinimu, didžioji išlaidų dalis yra didelės rizikos, o Komisija šiai kategorijai priskyrė tik mažumą;

33. pakartoja, kad yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų pastabos, jog Komisijai vertinant riziką keliose srityse greičiausiai per menkai įvertinamas rizikos lygis; taip pat yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų nustatytų pasikartojančių trūkumų, susijusių su valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemomis, kuriomis 2 išlaidų kategorijoje vis dar neužkertama kelio pažeidimams arba jie neaptinkami, todėl pasitikėjimas šiomis sistemomis yra nedidelis, o Komisijos klaidų lygis vis dar grindžiamas šiomis nacionalinėmis sistemomis, nors jos tinkamai neveikia;

34. pažymi, kad šį padidėjimą visų pirma lėmė įvertintas klaidų lygis pagal DFP 2 išlaidų kategoriją „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“, kurioje Audito Rūmai nustatė, kad 9,3 % išlaidų susijusios su Sąjungos taisyklių ir reglamentų pažeidimais; primena esmines problemas, apie kurias pranešė Audito Rūmai ir kurios buvo žinomos

jau kelerius metus;

35. pabrėžia, kad įvertintas Sąjungos biudžeto klaidų lygis, pateiktas Audito Rūmų patikinimo pareiškime, yra pinigų, kurie neturėjo būti išmokėti, nes buvo panaudoti nesilaikant taikytinų taisyklių ir reglamentų, įvertis; mano, kad įvertintas klaidų lygis, nors ir nėra sukčiavimo ar korupcijos rodiklis, reiškia išlaidas, kurių atžvilgiu reikia imtis taisomųjų veiksmų, taigi jis rodo, kad ištekliai švaistomi; apgailestauja, kad, nors tai savaime yra problema, tokia padėtis palieka neigiamą įspūdį piliečiams ir netgi gali kelti abejonių dėl Komisijos gebėjimo veiksmingai apsaugoti Sąjungos finansinius interesus;

36. susirūpinęs pažymi, kad pačios Komisijos atliktas rizikos atliekant mokėjimą įvertis 2023 m. yra 1,9 % ir tokio lygio jis yra nuo 2020 m.; pažymi, kad, Komisijos vertinimu, jos pajėgumas ištaisyti klaidas ir susigrąžinti neteisėtas išlaidas įgyvendinant susijusias programas siekia 1,0 %, todėl rizika jų užbaigimo momentu yra 0,9 %; yra susirūpinęs dėl to, kad ir šiais metais Komisijos rizika atliekant mokėjimus yra ne tik mažesnė už Audito Rūmų įvertintą 5,6 % klaidų lygį, bet ir mažesnė už Audito Rūmų intervalą, kuris yra 4,4–6,8 %; pabrėžia, kad bendro Audito Rūmų klaidų lygio ir Komisijos rizikos atliekant mokėjimus skirtumai taip pat yra akivaizdūs kai kuriose konkrečiose išlaidų srityse, vis pirma 2 išlaidų kategorijoje, netgi labiau nei anksčiau; palankiai vertina Audito Rūmų klaidų lygio įvertį, nes jis yra svarbus esamos rizikos rodiklis;

37. atkreipia dėmesį į daugiametę Komisijos rizikos užbaigiant programas perspektyvą, nes Audito Rūmų klaidų lygio įvertinime neatsispindi pataisos ir susigrąžinimai pasibaigus metams; vis dėlto apgailestauja dėl painiavos, kuri kilo Komisijai pateikus duomenis apie riziką atliekant mokėjimą;

38. primena pozicijas, išreikštas rezoliucijoje dėl 2022 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo, ir keitimąsi nuomonėmis per klausymus dėl 2023 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dėl skirtingos Audito Rūmų ir Komisijos metodikos ir įverčių, susijusių su klaidomis, padarytomis Sąjungos išlaidų dalyje; visų pirma pažymi, kad Audito Rūmų klaidų lygis grindžiamas statistine imtimi, o Komisijos rizika atliekant mokėjimą daugiausia nustatoma pagal klaidų lygius, apie kuriuos pranešė valstybių narių nacionalinės audito institucijos, ir apskaičiuojama tik po pataisymų ir grąžinimų; primena, kad Audito Rūmų klaidų lygis apima klaidas, kurių neaptiko valstybės narės ir Komisija, o tai rodo, kad Komisijos klaidų lygiai yra įvertinti nepakankamai; susirūpinęs atkreipia dėmesį į dar didesnį atotrūkį tarp Audito Rūmų ir Komisijos įverčių; taip pat pažymi, kad Komisija ir Audito Rūmai šiuo klausimu rengia bendrus praktinius seminarus; pažymi, kad Audito Rūmai neseniai savo su viešuoju pirkimu decentralizuotose agentūrose susijusią metodiką suderino su Komisijos metodika; pakartoja, kad remia Audito Rūmų

nepriklausomo audito metodą ir metodiką, ir ragina Komisiją bendradarbiauti su Audito Rūmais siekiant geresnio suderinimo ir labiau palyginamų klaidų lygio įverčių;

39. primena, kad biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai reikia Audito Rūmų teikiamo patikinimo pareiškimo dėl finansinių ataskaitų patikimumo ir jose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo metų pabaigoje, kad ji galėtų priimti sprendimą dėl tų metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo; pažymi, kad Sąjungos išlaidų programos yra daugiametės ir kad jų valdymo ir kontrolės sistemos apima kelerius metus, todėl pasibaigus metams galima atlikti korekcijas ir susigrąžinti lėšas;

40. primena, kad Komisija yra atsakinga už sukčiavimo prevenciją ir nustatymą; atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmai, vykdydami savo įgaliojimus, privalo pranešti apie visus pažeidimus; pažymi, kad Audito Rūmai perduoda Europos prokuratūrai įtartinus atvejus dėl jos kompetencijai priklausančių nusikalstamų veikų, o Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) – įtarimus dėl sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos, kenkiančios Sąjungos finansiniams interesams; pažymi, kad 2023 m. Audito Rūmai OLAF pranešė apie 20 įtariamo sukčiavimo atvejų, o Europos prokuratūrai – apie 12 atvejų; iki šiol atitinkamai buvo atlikti keturi OLAF tyrimai ir devyni Europos prokuratūros tyrimai; giria Audito Rūmus už tai, kad jie pranešė apie pažeidimų atvejus OLAF ir Europos prokuratūrai, nes informacija, gauta vykdant audito užduotis, paprastai yra labai patikima; atsižvelgdamas į tai primena, kad esminį vaidmenį atlieka visa Sąjungos kovos su sukčiavimu struktūra, ir reiškia susirūpinimą dėl to, kad kai kurios valstybės narės atsisako bendradarbiauti su vienu iš jos elementų, Europos prokuratūra;

Biudžeto ir finansų valdymas

41. pažymi, kad 2023 m. buvo panaudota 98,9 % turimų įsipareigojimų asignavimų (184,4 mlrd. EUR iš 186,5 mlrd. EUR); atkreipia dėmesį į tai, kad turimi asignavimai viršijo DFP 182,7 mlrd. EUR viršutinę ribą, nes naujiems ar nenumatytiems įvykiams buvo naudojamos specialios priemonės; pažymi, kad panaudota 90,0 % mokėjimų asignavimų (162,0 mlrd. EUR iš turimų 165,2 mlrd. EUR);

42. susirūpinęs pažymi, kad visi neįvykdyti įsipareigojimai, kurie, jei nebus panaikinti, yra būsimos skolos, 2022 m. pasiekė aukščiausią kada nors buvusį lygį – 450 mlrd. EUR; pažymi, kad Komisija prognozuoja, jog ši suma sumažės 2025–2029 m., kai turėtų būti išmokėtos tiek NGEU, tiek 2021–2027 m. programavimo laikotarpio įsipareigotos sumos; vis dėlto pažymi, kad faktinės 2023 m. sumos (543 mlrd. EUR) yra daug didesnės nei prognozuota suma (490 mlrd. EUR), todėl kyla abejonių dėl Komisijos sąmatos;

43. primena, kad pagal 2021–2027 m. DFP pasidalijamojo valdymo

fondams įgyvendinti skirtas laikas yra trumpesnis nei pagal ankstesnes DFP dėl paskutiniais metais taikomos „n+2“ taisyklės ir dėl to kartu su dar neįvykdytų įsipareigojimų kiekiu padidės įsipareigojimų panaikinimo rizika; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad Komisija padidino savo prognozę dėl panaikintų įsipareigojimų sumos nuo 7,6 mlrd. EUR 2023–2027 m. iki 8,1 mlrd. EUR 2024–2027 m. ir iki 8,8 mlrd. EUR 2025–2027 m., t. y. 15 % padidėjimas per dvejus metus; susirūpinęs pažymi, kad Komisija per pastaruosius dvejus metus nepakankamai įvertino savo numatytų dar neįvykdytų įsipareigojimų apimtį, todėl tikėtina, kad ji nepakankamai vertina ir įsipareigojimų sumą, kuri bus panaikinta iki 2027 m.; atkreipia dėmesį į tai, kad po 2021–2027 m. DFP laikotarpio vidurio peržiūros pradėtas taikyti pakopinis mechanizmas, ir į paskatą panaudoti panaikintas sumas siekiant padengti padidėjusias palūkanų išlaidas, susijusias su Komisijos pasiskolintomis sumomis pagal NGEU;

44. pažymi, jog naujausioje Komisijos parengtoje ilgalaikėje mokėjimų prognozėje numatoma, kad nuo 2027 m. bus panaikinta daug įsipareigojimų, nebent valstybės narės dėtų papildomų pastangų ir įgyvendintų priemones gerokai greičiau nei 2014–2020 m. laikotarpiu; atkreipia dėmesį į tai, jog Komisija prognozuoja, kad iš viso sanglaudos politikos fondų – Sanglaudos fondo (SF), Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir „Europos socialinio fondo +“ (ESF+) – panaikintų 2024–2027 m. prisiimtų įsipareigojimų suma bus 2,2 mlrd. EUR, t. y. daugiau nei penkis kartus didesnė nei 2022 m. prognozuota suma – 0,4 mlrd. EUR; įspėja, kad dėl žemo įsipareigojimų įgyvendinimo lygio 2023 m. kyla rizika, jog Teisingos pertvarkos fondas (TPF) nuo 2025 m. gali netekti reikšmingų sumų; ragina Komisiją ir valstybes nares pasinaudoti visomis turimomis priemonėmis, kad būtų užkirstas kelias įsipareigojimų panaikinimui;

45. susirūpinęs pažymi, kad Sąjungos skola padidėjo nuo 344,3 mlrd. EUR 2022 m. iki 458,5 mlrd. EUR 2023 m., o 60 % šios skolos yra susijusi su NGEU; pažymi, kad tik su NGEU išleistais skolos vertybiniais popieriais susijusios palūkanų išlaidos turi būti apmokamos tiesiogiai iš Sąjungos biudžeto ir kad apskaičiuota, jog dėl padidėjusių palūkanų normų šios išlaidos dabartinėje DFP (iki 2027 m. pabaigos) bus 17–27 mlrd. EUR didesnės nei iš pradžių prognozuota 14,9 mlrd. EUR suma;

46. susirūpinęs pažymi, kad bendra Sąjungos biudžeto pozicija dėl paskolų garantijų ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų padidėjo iki 298,0 mlrd. EUR; pažymi, kad prielaidos dėl kapitalo rinkų palūkanų normų turėtų būti vertinamos atsargiai tiek esamos, tiek naujos skolos atveju, ir kad abiem kategorijoms reikalingas perspektyvus skolų grąžinimo planas; pažymi, kad Audito Rūmai iš Komisijos gavo informacijos, iš kurios matyti, jog artimiausiais metais pozicija nuolat didės, o tai darys papildomą spaudimą biudžeto manevringumo maržai ir dar labiau mažins Sąjungos biudžeto lankstumą; pritaria

Audito Rūmų rekomendacijoms Komisijai imtis aktyvesnių veiksmų siekiant užtikrinti, kad jos rizikos mažinimo priemonės (pvz., bendras atidėjinių fondas) būtų pakankamos apimties, taip pat teikti skaidresnes bendros metinės biudžeto rizikos ataskaitas viešai paskelbiant savo sąmatą;

47. susirūpinęs pažymi, kad Audito Rūmai savo specialiojoje ataskaitoje 07/2024 [1] pažymėjo, jog didelė dalis 2014–2022 m. išduotų vykdomųjų raštų sumoms susigrąžinti jų audito metu vis dar nebuvo įvykdyti; taip pat pažymi, kad Komisija savo atsakymuose į Parlamento Biudžeto kontrolės komiteto (CONT komiteto) pateiktus klausimus, į kuriuos atsakoma raštu, dėl 2023 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo nurodė, kad yra 1 357 pradelsti vykdomieji raštai sumoms susigrąžinti, kurių bendra nesusigrąžinta suma 2014–2023 m. laikotarpiu sudaro apie 335 mln. EUR; ragina Komisiją teikti pirmenybę lėšų susigrąžinimui pagal pradelstus vykdomuosius raštus ir nuolat informuoti Biudžeto kontrolės komitetą apie padarytą pažangą;

48. pažymi, kad lyčių lygybė yra viena iš pagrindinių Sąjungos vertybių, įtvirtinta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje; primena Sąjungos įsipareigojimą integruoti lyčių aspektą formuojant savo politiką ir įgyvendinant Sąjungos lėšas, įskaitant biudžeto sudarymą atsižvelgiant į lyčių aspektą; ragina Komisiją tęsti biudžeto sudarymo pastangas atsižvelgiant į lyčių aspektą ir stebėti Sąjungos biudžeto poveikį skatinant lyčių lygybę; primena Komisijos pareigą prie visų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų pridėti poveikio vertinimą, kai numatoma, kad jie turės didelį ekonominį, socialinį poveikį ir poveikį aplinkai, siekiant, be kita ko, užtikrinti teisingą lėšų paskirstymą;

49. pažymi, kad Tarpinstitucinio susitarimo dėl Skaidrumo registro peržiūra turi būti atlikta iki 2025 m. liepos mėn.; ragina Komisiją užtikrinti, kad procesas būtų kuo atviresnis, siekiant suderinti finansinės atskaitomybės reikalavimus visų kategorijų užsiregistravusiems subjektams (įskaitant finansavimo šaltinius ir lobistinės veiklos biudžetus), taip pat atsižvelgiant į Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje dėl ES skaidrumo registro (SR 05/2024) nustatytą riziką, susijusią su interesų grupių atstovų savideklaracijomis; mano, kad, siekiant įgyvendinti Audito Rūmų rekomendacijas, reikėtų padidinti Skaidrumo registro sekretoriato išteklius;

50. primena šias Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 11/2025 išvadas: i) subjektų, kurie laikomi NVO, nustatymas ir registravimas ne visada yra nuoseklus ir patikimas; ii) nepaisant to, kad dotacijų

---

[1] Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita 07/2024. „Reikalavimų neatitinkančių ES išlaidų susigrąžinimui skirtos Komisijos sistemos. Galimybė susigrąžinti daugiau ir greičiau“.

skyrimo procesas yra paprastesnis, vis dar kyla problemų dėl duomenų išsamumo ir tikslumo; iii) nėra patikimos NVO skirtų Sąjungos išlaidų apžvalgos ir tai trukdo atlikti naudingą analizę; iv) Audito Rūmų imtyje kvietimai teikti pasiūlymus buvo skaidrūs; v) aktyviai netikrinama, ar laikomasi Sąjungos vertybių ir vi) Audito Rūmų imtyje skaidrumo praktika labai skiriasi, o didesnės NVO veikia geriau; ragina Komisiją visapusiškai įgyvendinti Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje pateiktas rekomendacijas;

Rekomendacijos

51. tvirtai remia Audito Rūmų rekomendacijas, pateiktas jų 2023 finansinių metų metinėje biudžeto vykdymo ataskaitoje (toliau – 2023 finansinių metų metinė ataskaita) [1] ir susijusiose specialiosiose ataskaitose; ragina Komisiją jas nedelsiant įgyvendinti ir nuolat informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie pažangą jas įgyvendinant;

52. ragina Audito Rūmus kartu su Komisija ieškoti būdų, kaip suderinti jų bendrajam biudžetui taikomas metodikas, kaip ir decentralizuotų agentūrų viešojo pirkimo atveju, sykiu atsižvelgiant į skirtingus vaidmenis;

53. ragina Komisiją visų pirma:

    i) toliau bendradarbiauti su Audito Rūmais siekiant pagerinti supratimą apie du skirtingus labiausiai tikėtinų klaidų vykdant Sąjungos išlaidas nustatymo metodus, jų konvergenciją ir palyginamumą;

    ii) įvertinti taisomųjų priemonių poveikį bendram klaidų lygiui;

    iii) kartu su Audito Rūmais ieškoti būdų, kaip suderinti savo su viešojo pirkimo klaidų vertinimu ir bendrojo biudžeto klaidų lygio apskaičiavimu susijusias metodikas, kaip ir decentralizuotų agentūrų viešojo pirkimo atveju, kartu atsižvelgiant į skirtingus vaidmenis;

    iv) pateikti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai strategiją, kaip pagerinti lėšų naudojimą pagal numatytą paskirtį, padidinti lėšų panaudojimą ir užkirsti kelią įsipareigojimų panaikinimui, siekiant kuo labiau didinti Sąjungos biudžeto ES pridėtinę vertę;

    v) padidinti neįvykdytų įsipareigojimų prognozės patikimumą ir realistiškiau įvertinti Sąjungos lėšų panaudojimą, kad biudžeto įvykdymą tvirtinanti institucija bėgant metams galėtų geriau prognozuoti dar neįvykdytų įsipareigojimų raidą ir geriau

---

[1] OL C, C/2024/5882, 2024 10 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

apsaugoti Sąjungos biudžetą;

vi) teikti ataskaitas ir numatyti pakankamas priemones Sąjungos biudžetui apsaugoti nuo įvairios rizikos, kuri nėra neįvykdytų įsipareigojimų rizika, pavyzdžiui, sanglaudos politikos įsipareigojimų panaikinimo, didėjančios skolos, padidėjusios biudžeto rizikos ir didėjančios infliacijos poveikio;

vii) metinėje valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitoje skaidriau informuoti apie bendrą metinę biudžeto rizikos poziciją ir pateikti daugiametę perspektyvą dėl Sąjungos biudžeto pozicijos biudžeto garantijų požiūriu;

viii) iš esmės supaprastinti taisykles ir procedūras, taip pat gerinti pagalbą ir pateikti nuoseklias ir patogias naudoti gaires MVĮ, naujiems pareiškėjams, atskirtosioms įmonėms, startuoliams, administravimo ir mokėjimo agentūroms ir visiems kitiems atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, nesumažinant kontrolės priemonių kokybės;

ix) užtikrinti, kad taikomos rizikos mažinimo priemonės būtų pakankamai pajėgios veiksmingai reaguoti į Sąjungos biudžetui kylančią riziką;

x) dėti daugiau pastangų siekiant didinti lėšų naudojimo skaidrumą, be kita ko, kiek tai susiję su informacija apie galutinius paramos gavėjus, įskaitant informaciją apie lėšas, skiriamas politikos ir teisėkūros pasiūlymams rengti;

xi) įdiegti visas būtinas priemones, kuriomis būtų užtikrinama, kad visi interesų grupių atstovai, kurie kreipiasi į Sąjungos institucijas, būtų užregistruoti Skaidrumo registre; be to, prašo Komisijos sukurti veiksmingą mechanizmą siekiant užtikrinti, kad Skaidrumo registre užregistruotų subjektų, gaunančių Sąjungos finansavimą, veikla būtų suderinama su Sąjungos vertybėmis, ir reikalauti visiško jų finansavimo skaidrumo, pateikiant išsamesnę informaciją apie visų registruotų subjektų finansavimą, ir tai turėtų būti sąlyga norint kreiptis į visas Sąjungos institucijas, įstaigas ir agentūras;

xii) kartu su Parlamentu ir Taryba garantuoti tinkamus išteklius Skaidrumo registro sekretoriatui, kad būtų galima užtikrinti įrašų apie visų suinteresuotųjų atstovų lobistinę veiklą tikslumo tikrinimą ir kad lobizmas taptų skaidresnis, kaip reikalaujama Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje 05/2024 dėl ES skaidrumo registro; ragina Komisiją skirti pakankamai išteklių pažeidimams nustatyti, kad būtų užtikrintas platus paieškos pajėgumų spektras;

xiii) reikalauti, kad interesų grupių atstovai Skaidrumo registre išvardytų savo finansinius rėmėjus patys pareikšdami, kad jie

atstovauja tik jų interesams arba kolektyviniams savo narių interesams, ir pasiūlyti 2021 m. gegužės 20 d. Tarpinstitucinio susitarimo II priedo pakeitimą, pagal kurį būtų reikalaujama, kad jie savo finansinius rėmėjus įtrauktų į ES skaidrumo registrą, net jei tame registre jie nurodo, kad atstovauja tik savo narių interesams; primygtinai ragina jau registruotus subjektus, kurie savideklaracijoje nėra nurodę savo finansinių išteklių, juos savanoriškai deklaruoti prieš iš dalies pakeičiant tarpinstitucinį susitarimą;

xiv) toliau remti valstybes nares, kad jos gerintų patikrų kokybę ir padidintų jų skaičių bei dalytųsi geriausios praktikos pavyzdžiais kovos su sukčiavimu ir korupcija srityse;

xv) spręsti vėluojančių vykdomųjų raštų sumoms susigrąžinti problemą ir imtis visų būtinų priemonių, kad būtų susigrąžinta didžioji dalis 2014–2023 m. laikotarpiu negrąžintos sumos, įskaitant įmonių eskalavimo mechanizmų įgyvendinimą, ir nuolat informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie pažangą, padarytą susigrąžinant sumas;

xvi) stiprinti Sąjungos kovos su sukčiavimu struktūros pajėgumus, įskaitant pakankamų finansinių ir žmogiškųjų išteklių teikimą, ir palengvinti jų tarpusavio bendradarbiavimą;

Pajamos

54. palankiai vertina tai, kad ir 2023 m. Audito Rūmai galėjo pateikti palankią nuomonę dėl pajamų teisėtumo ir tvarkingumo; sykiu pabrėžia, kad problemos, susijusios su muitų nedeklaravimu ar neteisingu deklaravimu (muitų nepriemoka), dėl kurių nesurenkami importo muitai, jau daugelį metų yra nuolatinė problema, dėl kurios Sąjunga ir valstybės narės gali prarasti tradicinius nuosavus išteklius;

55. labai susirūpinęs pažymi, kad Audito Rūmai išnagrinėjo, kaip įgyvendinamas Komisijos muitinės veiksmų planas, kuris gali padėti gerokai sumažinti muitų nepriemoką, ir vėl nustatė nepakankamą pažangą įgyvendinant kai kuriuos šiame plane numatytus veiksmus; pažymi, kad Komisija, įgyvendindama šį planą, 2023 m. gegužės mėn. pasiūlė muitinės reformą [1], kuri apimtų ir ES muitinės ir ES muitinės duomenų platformos įsteigimą;

56. primena, kad Audito Rūmai atkreipė dėmesį į riziką ES finansiniams interesams dėl netinkamo arba neveiksmingo importuojamų prekių muitinio tikrinimo; palankiai vertina OLAF pastangas kovojant su sukčiavimu, susijusiu su muitais ir PVM; pabrėžia, kad e. prekyba ir interneto platformos kelia vis didesnę riziką dėl galimų grėsmių saugumui ir saugai ir rizikos, kad bus nesilaikoma ES mokesčių ir

[1] COM(2023) 258.

muitų taisyklių, produktų standartų, intelektinės nuosavybės teisių, draudimų ir apribojimų;

57. susirūpinęs pažymi, kad Audito Rūmai atskleidė, jog Komisija neskaičiavo delspinigių už praleistą terminą šešiais atvejais, susijusiais su pavėluotais valstybių narių, kurioms Komisija yra pareiškusi išlygas, BNP duomenų pataisymais; pritaria Audito Rūmams, kad tokiais atvejais Komisija iš principo turėtų skaičiuoti delspinigius už praleistą terminą, kad paskatintų valstybes nares atsižvelgti į išlygas per nustatytą terminą;

58. su pasitenkinimu pažymi, kad valstybėse narėse susidariusių neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai 2023 m. sudarė 7,2 mlrd. EUR, t. y. 4,0 % visų ES pajamų; taip pat pažymi, kad Audito Rūmai nustatė [1] tam tikrų problemų, susijusių su duomenų patikimumu ir palyginamumu; pabrėžia, kad tai puikus naujų nuosavų išteklių pavyzdys, nes juo nustatomos teigiamos paskatos valstybėms narėms mažinti neperdirbtų plastiko pakuočių kiekį ir kartu sukuriamas naujas Sąjungos pajamų srautas;

59. pabrėžia, kad Komisijos pasiūlymai dėl naujų nuosavų išteklių nuo 2021 m., kuriuos sudaro trys elementai: pirmasis yra grindžiamas apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS) pajamomis, antrasis – ištekliais, gautais taikant Sąjungos pasienio anglies dioksido korekcinį mechanizmą, ir trečiasis – tarptautinių įmonių likutinio pelno dalimi, kuri bus perskirstyta valstybėms narėms pagal EBPO ir G20 susitarimą dėl apmokestinimo teisių perskirstymo (pirmasis ramstis), yra akivaizdūs galimi tokių naujų išteklių variantai; be to, atkreipia dėmesį į tai, kad būtų galima svarstyti ir kitus šaltinius, jei paaiškėtų, kad valstybėms narėms juos būtų lengviau patvirtinti; palankiai vertina kitas iniciatyvas, kuriomis būtų galima generuoti naujus Sąjungos biudžeto nuosavus išteklius;

60. ragina Komisiją visų pirma:

    i) skirti daugiau dėmesio ir daryti spaudimą įgyvendinant Muitinės veiksmų planą, ypač 2023 m. gegužės mėn. pasiūlymą dėl reikšmingos muitinės reformos, įskaitant ES muitinės ir ES muitinės duomenų platformos įsteigimą; užtikrinti, kad valstybės narės taikytų veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas už pareigų teikti informaciją nevykdymą; pradėti pažeidimų nagrinėjimo procedūras tais atvejais, kai yra pakankamai įrodymų, kad valstybės narės įgyvendina akivaizdžiai netinkamą sankcijų už šeštosios Direktyvos dėl administracinio

---

[1] Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita 16/2024 „Neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįstos ES pajamos. Sudėtinga pradžia, kurią apsunkina nepakankamai palyginami ir patikimi duomenys“.

bendradarbiavimo (DAB6) [1] pažeidimus sistemą;

ii) primygtinai pabrėžia, kad svarbu intensyvinti ir įvairinti tarptautinį muitinių bendradarbiavimą su prekybos partneriais, ir pabrėžia, kad reikia stiprinti kovą su tarpvalstybiniu sukčiavimu mokesčių ir muitų srityje plečiant e. prekybą;

iii) sukurti paskatas valstybėms narėms, kad jos atsižvelgtų į išlygas, susijusias su valstybių narių BNP duomenų pataisymu per nustatytą terminą, nustatant delspinigius už praleistą terminą;

iv) toliau dirbti siekiant nustatyti papildomus naujus nuosavus išteklius;

Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika

61. pažymi, kad DFP 1 išlaidų kategorijos „Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika“ programoms skirtas biudžetas buvo 25,3 mlrd. EUR (13,2 % Sąjungos biudžeto), jis paskirstytas taip: 15,3 mlrd. EUR (60,5 %) skirta moksliniams tyrimams, 4,1 mlrd. EUR (16,1 %) – transportui, energetikai ir skaitmeninei ekonomikai, 2,3 mlrd. EUR (9,1 %) – programai „InvestEU“, 2,2 mlrd. EUR (8,7 %) – kosmosui ir 1,4 mlrd. EUR (5,6 %) – kitoms sritims;

62. pažymi, kad Audito Rūmai išnagrinėjo 127 operacijas, apimančias visas šios DFP išlaidų kategorijos išlaidas, visų pirma programos „Horizontas 2020“ (90 operacijų), programos „Europos horizontas“ (7 operacijos), Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP), kosmoso programų ir finansinių priemonių operacijas, taip pat kad jie peržiūrėjo Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomosios įstaigos (CINEA) *ex ante* kontrolės sistemą, taikomą EITP dotacijoms transporto ir energetikos sektoriuose, ir informaciją apie tvarkingumą, pateiktą Mokslinių tyrimų ir inovacijų generalinio direktorato (RTD GD) ir Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomosios įstaigos (HADEA) metinėse veiklos ataskaitose;

63. pažymi, kad, Audito Rūmų vertinimu, 2023 m. kategorijos „Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika“ išlaidų klaidų lygis buvo reikšmingas – 3,3 %; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad daugiausia klaidų daroma mokslinių tyrimų ir inovacijų išlaidų, ypač personalo sąnaudų, srityje; be to, pažymi, kad Komisija įvertino, jog šios išlaidų kategorijos rizika atliekant mokėjimą yra 1,4 % ir ji patenka į Audito Rūmų įverčio žemesniąją intervalo pusę; yra

---

[1] 2018 m. gegužės 25 d. Tarybos direktyva (ES) 2018/822, kuria dėl privalomų automatinių apmokestinimo srities informacijos, susijusios su praneštinais tarpvalstybiniais susitarimais, mainų iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES (OL L 139, 2018 6 5, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/822/oj).

susirūpinęs dėl Audito Rūmų išvados, kad Komisijos rizika atliekant mokėjimą pagal šią išlaidų kategoriją tebėra nepakankamai įvertinta dėl trūkumų, kuriuos Audito Rūmai nustatė nuo 2019 finansinių metų Komisijos vykdytuose *ex post* šios srities audituose [1];

64. susirūpinęs pažymi, kad 39 (31 %) operacijose iš 127 Audito Rūmų tikrintų operacijų buvo klaidų; yra itin susirūpinęs dėl to, kad septyniais paramos gavėjų padarytų kiekybiškai įvertinamų klaidų atvejais Komisija (arba paramos gavėjų pasamdyti auditoriai) turėjo pakankamai informacijos, kad galėtų užkirsti kelią klaidoms arba jas aptikti ir ištaisyti prieš patvirtindamos išlaidas, taigi jei Komisija būtų tinkamai pasinaudojusi visa turima informacija, įvertintas šio skyriaus klaidų lygis būtų buvęs 1,4 procentinio punkto mažesnis; pabrėžia, kad tai rodo Komisijos vykdomos kontrolės trūkumus;

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

65. pabrėžia Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) finansavimo programų svarbą Sąjungos moksliniam, visuomeniniam, ekonominiam ir technologiniam vystymuisi, nelygybės mažinimui, žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos įgyvendinimui ir Sąjungos energetinės priklausomybės nuo Rusijos mažinimui; primena, kad programa „Europos horizontas“ yra svarbiausia mokslinių tyrimų ir inovacijų programa Europoje ir jos bendras biudžetas 2021–2027 m. yra 95,5 mlrd. EUR, įskaitant 5,4 mlrd. EUR iš NGEU priemonės; pažymi, kad pagal EGADP moksliniams tyrimams ir inovacijoms skirta apie 48 mlrd. EUR investicijų; pabrėžia, kad siekiant padidinti Sąjungos konkurencingumą ir panaikinti inovacijų atotrūkį, reikia papildomo MTI finansavimo, kaip nurodyta atitinkamose Draghi pranešimo rekomendacijose; ypač pabrėžia, kad dabartinėmis geopolitinėmis sąlygomis reikia didinti su gynyba susijusias MTI išlaidas, kurios galėtų būti svarbi inovacijų politikos strategijos dalis;

66. pažymi, kad pagal ankstesnę programą „Horizontas 2020“, kurios biudžetas buvo 75,6 mlrd. EUR, 2014–2020 m. laikotarpiu buvo finansuojama daugiau kaip 35 000 projektų, o pagal kvietimus teikti pasiūlymus gauta daugiau kaip milijonas individualių paraiškų iš 177 šalių; taip pat pažymi, kad per klausymą dėl 2023 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo Komisijos narė I. Ivanova pabrėžė ES mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo programų ES pridėtinę vertę ir paaiškino, kad galutiniame programos „Horizontas 2020“ vertinime apskaičiuota, jog iki 2040 m. kiekvienas su programa susijusių sąnaudų euras visuomenei atneš penkis eurus pelno; labai apgailestauja, kad 74 % pasiūlymų, kuriuos nepriklausomi ekspertai įvertino kaip aukštos kokybės, negalėjo būti finansuojami dėl biudžeto apribojimų; pažymi, kad visiems aukštos kokybės pasiūlymams finansuoti būtų reikėję papildomų 159 mlrd. EUR; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti pakankamą Sąjungos mokslinių

---

[1] 2023 m. Audito Rūmų metinė ataskaita, 1.35 punktas.

tyrimų ir inovacijų finansavimą, be kita ko, siekiant padidinti Sąjungos konkurencingumą ir gerovę, laikantis 2024–2029 m. ES strateginės darbotvarkės;

67. atkreipia dėmesį į tai, kad programos „Europos horizontas“ teisiniai pagrindai 2021 m. buvo patvirtinti vėlai, ir palankiai vertina tai, kad 2023 m. Komisija sugebėjo pasiekti beveik 100 % biudžeto įvykdymo lygį; pažymi, kad iki 2023 m. pabaigos pasirašyta 10 674 susitarimų dėl dotacijų ir pasirašytos dar dvi preliminariosios sutartys;

68. susirūpinęs pažymi, kad Audito Rūmai nustatė klaidų, susijusių su netinkamomis finansuoti išlaidomis 30 iš 97 į imtį įtrauktų mokslinių tyrimų ir inovacijų operacijų, ir kad šios klaidos sudaro 71 % Audito Rūmų įvertinto klaidų lygio šioje išlaidų kategorijoje 2023 m.; pakartoja savo susirūpinimą dėl to, kad praėjus devyneriems programos „Horizontas 2020“ įgyvendinimo metams personalo išlaidų apskaičiavimas tebėra pagrindinis klaidų šaltinis, nes 22 iš 30 mokslinių tyrimų operacijų, kuriose Audito Rūmų imtyje yra kiekybiškai įvertinamų klaidų (apie 73 %), poveikį daro neteisingas personalo išlaidų apskaičiavimo metodikos taikymas; pripažįsta tiek Komisijos, tiek Audito Rūmų nuolatines pastangas ištaisyti šią padėtį; palankiai vertina tai, jog Komisija pritarė Audito Rūmų rekomendacijoms, kuriomis siekiama, kad paramos gavėjai geriau laikytųsi dienos įkainių taisyklių ir kad programos „Europos horizontas“ dokumentuose būtų užtikrintas su dienos įkainiais susijusių taisyklių aiškumas;

69. pabrėžia, kad svarbu supaprastinti Sąjungos MTI finansavimą reglamentuojančias taisykles ir procedūras; pažymi, kad 2023 m. Komisija pagal programą „Europos horizontas“ toliau taikė supaprastinto išlaidų apmokėjimo variantus, pvz., fiksuotąsias sumas ir vieneto įkainius; taip pat atkreipia dėmesį į Mokslinių tyrimų ir inovacijų GD generalinio direktoriaus per keitimąsi nuomonėmis su CONT komitetu pateiktas pastabas dėl to, kad Komisija iki 2027 m. ketina iki 50 % padidinti programos „Europos horizontas“ lėšų išmokėjimą skiriant fiksuotąsias sumas; palankiai vertina tai, kad Komisija, atsižvelgdama į Audito Rūmų 2022 m. metinėse ataskaitose pateiktas rekomendacijas, pateiks išsamesnę informaciją apie reikalavimus, kuriais apibrėžiamas tinkamas dotacijų fiksuotosiomis sumomis įgyvendinimas, įskaitant kiekvieno darbo paketo, pagal kurį atliekamas mokėjimas, elementus, ir, be to, pateiks išsamias gaires tiems, kurie dalyvauja vertinant projektų įgyvendinimą; taip pat pažymi, kad, kaip aprašyta Komisijos atliktame finansavimo 2018–2024 m. fiksuotosiomis sumomis pagal programas „Horizontas 2020“ ir „Europos horizontas“ vertinime, paramos gavėjai pageidautų daugiau aiškumo dėl to, kaip bus atliekamas išmokų fiksuotosiomis sumomis dotacijų auditas; yra susirūpinęs dėl to, kad dar neparengta programos „Europos horizontas“ *ex post* audito strategija;

70. pabrėžia itin svarbų privačiojo sektoriaus vaidmenį sprendžiant

inovacijų diegimo atotrūkio Sąjungoje problemą ir didinant Sąjungos konkurencingumą ir gerovę; visų pirma mano, kad būtina toliau kuo labiau skatinti ir sudaryti geresnes sąlygas MVĮ dalyvauti Sąjungos MTI finansavimo programose; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad MVĮ ir nauji dalyviai labiau linkę daryti klaidų nei kiti paramos gavėjai, nes jiems trūksta patirties ir išteklių lėšoms administruoti; palankiai vertina Komisijos pastangas konkrečiai remti MVĮ, pvz., rengiant informavimo kampanijas ir palaikant ryšius su nacionalinių informacijos centrų sistemos nariais ir specialia Informacijos apie mokslinius tyrimus tarnybos pagalbos tarnyba; mano, kad svarbiausias aktyvesnio MVĮ dalyvavimo veiksnys yra taisyklių ir procedūrų supaprastinimas;

Energetika, transportas ir skaitmeninė ekonomika

71. pabrėžia Sąjungos investicijų į didelio našumo, tvarių ir efektyviai sujungtų transeuropinių tinklų kūrimą transporto, energetikos ir skaitmeninių paslaugų srityse svarbą ir pažymi, kad Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP), kuriai 2023 m. skirta 4,1 mlrd. EUR, yra pagrindinė ES priemonė siekiant šių tikslų;

72. atkreipia dėmesį į tai, kad reikia supaprastinti paraiškų teikimo procedūras pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę transporto sektoriuje (EITP-T), kad būtų sudarytos sąlygos mažesniems subjektams ir vietos iniciatyvoms aktyviau dalyvauti plėtojant Europos transporto infrastruktūrą; apgailestauja dėl to, kad EITP-T biudžeto lėšos nepadengia visų investicijų į tvarų transportą poreikių ir kad didžioji EITP-T biudžeto dalis jau paskirta, todėl iki 2027 m. finansavimas bus nepakankamas;

73. primena, kad Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą ir dėl to Rusijai pritaikytos sankcijos 2023 m. toliau darė neigiamą poveikį Sąjungos transporto sektoriui, pasireiškusį transporto trūkumu, kliūtimis tiekimo grandinėse ir būtinybe rinktis neįprastus maršrutus, todėl pailgėjo kelionės laikas ir padidėjo išlaidos; atkreipia dėmesį į tai, kad rytiniai pasienio regionai, ypač Baltijos valstybėse, Suomijoje, Lenkijoje ir Rumunijoje, ypač nukentėjo dėl Rusijos agresijos padarinių – ekonominių nuostolių ir tarpvalstybinio judumo sustabdymo; ragina Komisiją, be kita ko, kitoje DFP, nustatyti tikslines priemones, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos nukentėjusių regionų atsigavimui;

74. ragina Komisiją atlikti išsamią finansavimo, skirto tarpvalstybiniams ir daugiašaliams infrastruktūros projektams, kuriuos įgyvendinant kyla didelių iššūkių, finansinių sunkumų ar vėlavimų, pvz., projektui „Rail Baltica“, peržiūrą; atkreipia dėmesį į tai, kad atliekant šią peržiūrą turėtų būti sprendžiami tokie klausimai, kaip planavimo ir valdymo neefektyvumas, taip pat stipriai išaugusios statybos išlaidos, dėl kurių iškyla pavojus projektų terminams ir tikslams; pabrėžia, kad didesnis viešųjų lėšų valdymo skaidrumas didina piliečių

pasitikėjimą Sąjungos institucijomis;

75. susirūpinęs pažymi, kad Audito Rūmai 2023 m. imtyje nustatė dvi EITP projektų klaidas ir kad viena iš jų yra susijusi su šiurkščiu Sąjungos viešojo pirkimo taisyklių pažeidimu, todėl sutartis buvo skirta atrankos kriterijų neatitikusiam konsorciumui, ir kad ši klaida įtraukta į 1 išlaidų kategorijos įvertintą klaidų lygį, kuris siekė 28 %;

76. yra labai susirūpinęs dėl Audito Rūmų išvadų, susijusių su Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomosios įstaigos (CINEA) *ex ante* kontrolės sistema, taikoma EITP dotacijoms transporto ir energetikos sektoriuose, visų pirma dėl Audito Rūmų išvados, kad nors tiek EITP1 (2014–2020 m.), tiek EITP2 (2021–2027 m.) strategijos grindžiamos patikima rizikos ir ankstesnių pažeidimų analize, viešojo pirkimo *ex ante* patikrų gairės nebuvo pakankamai išsamios; visiškai pritaria Audito Rūmų rekomendacijai, kad Komisija šias gaires turėtų toliau plėtoti;

Rekomendacijos

77. ragina Komisiją:

i) užtikrinti, kad būtų skirta pakankamai išteklių aukštos kokybės mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų, kurie trumpuoju laikotarpiu turėtų ES pridėtinę vertę, pasiūlymams remti pagal 2026 m. biudžeto projektą, o vidutinės trukmės laikotarpiu – pagal Komisijos pasiūlymą dėl kitos daugiametės finansinės programos;

ii) toliau paprastinti taisykles ir procedūras, vadovaujantis naujuoju finansiniu reglamentu, remti mokymus ir patogios naudoti, nuoseklios ir praktinės informacijos teikimą pareiškėjams valstybėse narėse, visų pirma MVĮ, naujiems pareiškėjams, atskirtosioms įmonėms, startuoliams, PVO ar vietos veiklos grupėms, ir skatinti gavėjus valstybėse narėse, kurie turi mažiau galimybių dalyvauti, taip pat mažesnius subjektus teikti paraiškas;

iii) toliau taikyti supaprastintas taisykles ir procedūras, skaitmeninimo priemones ir supaprastintą išlaidų apmokėjimą, kartu, visų pirma, sprendžiant pažeidimų ir sukčiavimo rizikos bei kontrolės sąnaudų klausimus, taip pat kuo greičiau baigti rengti programos „Europos horizontas“ *ex post* audito strategiją;

iv) pateikti išsamesnę informaciją apie reikalavimus, pagal kuriuos būtų apibrėžiamas tinkamas dotacijų fiksuotosiomis sumomis įgyvendinimas, atsižvelgiant į atitinkamas Audito Rūmų 2022 m. metinėje ataskaitoje pateiktas rekomendacijas, ir patikrinti faktinį projektų taikant fiksuotąsias sumas įgyvendinimą;

v) atlikti išsamią nustatytų viešojo pirkimo klaidų analizę ir toliau

plėtoti gaires, kuriose aprašomas pagal EITP projektus vykdomo viešojo pirkimo *ex ante* kontrolės patikrų mastas, kaip rekomendavo Audito Rūmai;

Sanglauda, atsparumas ir vertybės

78. pabrėžia Sąjungos sanglaudos politikos svarbą ekonominei ir teritorinei konvergencijai ir vystymuisi Sąjungos regionuose, taip pat remiant Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą; pažymi, kad DFP 2 išlaidų kategorijos „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“ programoms skirtas biudžetas buvo 73,3 mlrd. EUR (38,4 % Sąjungos biudžeto), jis paskirstytas taip: 47,8 % Europos regioninės plėtros fondui (ERPF) ir kitiems regioniniams veiksmams, 18,9 % Europos socialiniam fondui (ESF), 9,8 % Sanglaudos fondui (SF), 3,8 % programai „Erasmus+“, 2,1 % priemonei „EITP transportas“ ir 3,8 % kitoms sritims;

79. pažymi, kad Audito Rūmai patikrino 238 operacijų imtį, apimančią visų rūšių DFP 2 išlaidų kategorijos išlaidas; susirūpinęs pažymi, kad Audito Rūmų įvertintas bendras šios išlaidų kategorijos išlaidų klaidų lygis 2023 m. padidėjo iki 9,3 %, o tai gerokai viršija reikšmingumo ribą; atkreipia dėmesį į tai, kad 2023 m., palyginti su ankstesniais metais, gerokai padidėjo bendras Audito Rūmų įvertintas klaidų lygis (6,4 % 2022 m. ir 3,6 % 2021 m.);

80. yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų pastabos, kad dideli papildomi ištekliai, numatyti pagal Sanglaudai ir Europos teritorijoms skirtą ekonomikos gaivinimo pagalbos iniciatyvą (REACT-ES), artėjant 2014–2020 m. programų tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigai (2023 m. gruodžio 31 d.) ir lygiagrečiai įgyvendinant NGEU programą, darė papildomą spaudimą valstybių narių administracijoms, todėl padidėjo klaidų rizika; yra ypač susirūpinęs dėl valstybių narių bendro finansavimo mažinimo praktikos, kaip tai daroma pagal iniciatyvą „REACT-ES“, Atsako į koronaviruso grėsmę investicijų iniciatyvą (CRII) ir CRII+, nes dėl to mažėja atsakomybė ir susijusios paskatos tinkamai prižiūrėti išlaidas; remdamasis Komisijos atsakymais, atkreipia dėmesį į patvirtinimą, kad kai kurios valdžios institucijos galėjo atlikti mažiau veiksmingą kontrolę ir patikrinimus dėl didelio darbo krūvio ir didėjančio spaudimo, susijusio su lygiagrečiu 2014–2020 m. programų įgyvendinimu ir papildomu finansavimu pagal NGEU;

81. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų atliktą operacijų, kurioms skiriamas papildomas finansavimas pagal iniciatyvą „REACT-ES“ ir taikomas lankstumas pagal CRII+ bei sanglaudos veiksmus dėl pabėgėlių (CARE), analizę ir jų dalį įvertintų klaidų lygių atžvilgiu; ypač atkreipia dėmesį į išvadą, kad 100 % ES finansuojamų prioritetų atveju nustatytos klaidos sudaro 5,0 % bendro įvertinto klaidų lygio, kuris siekia 9,3 %; yra susirūpinęs dėl to, kad didesnis lankstumas, nemažinant reikalavimų arba tuo pat metu nedidinant prevencinių

patikrinimų ir kontrolės, prisidėjo prie aukšto klaidų lygio;

82. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų apžvalgą 03/2014 „Patikinimo sistemos ir pagrindinių veiksnių, lėmusių 2024–2020 m. sanglaudos išlaidų klaidas, apžvalga“, kurioje pateikiama daugiametė šešerių metų audito rezultatų apžvalga, įskaitant valdymo ir kontrolės klausimų vertinimą, ir kuria siekiama sustiprinti patikinimo modelį; yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų išvados, jog, nepaisant to, kad sanglaudos politikos patikinimo sistema padėjo sumažinti klaidų lygį, ji nebuvo veiksminga užtikrinant, kad bendras klaidų lygis būtų mažesnis nei 2 % reikšmingumo riba; yra susirūpinęs dėl to, kad dėl sisteminių trūkumų Komisija gali tik iš dalies kliautis nacionalinių audito institucijų darbu; pritaria Audito Rūmų rekomendacijai Komisijai stiprinti 2021–2027 m. sanglaudos išlaidų patikinimo sistemos įgyvendinimą; primena Komisijai biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos raginimą glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis siekiant patobulinti Sąjungos išlaidų valdymo ir kontrolės sistemą, kad didelis klaidų lygis būtų sumažintas iki mažiau nei 2 % reikšmingumo ribos;

83. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų apžvalgoje pateiktą pastabą dėl pagrindinių sanglaudos politikos kontrolės sistemos dalyvių darbo patikimumo; yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų išvados, kad per šešerių metų laikotarpį vadovaujančiosios institucijos, kaip pirmoji gynybos linija, skirta klaidoms aptikti ir užkirsti joms kelią, nebuvo pakankamai veiksmingos mažinant būdingą didelę klaidų riziką sanglaudos politikos srityje; mano, jog dar didesnį susirūpinimą kelia tai, kad Audito Rūmai nustatė, jog antroji gynybos linija, t. y. valstybių narių audito institucijos, nėra pajėgios nustatyti teisingo jų audituojamų išlaidų paketų klaidų lygio ir pateikti patikinimą, nes Audito Rūmai bent 39 % šių paketų nustatė papildomų klaidų; pažymi, kad Audito Rūmai daugiau kaip šešerius metus kasmet aptinka šių klaidų ir apie jas praneša, todėl tai yra sisteminė problema;

84. atkreipia dėmesį į tai, kad sanglaudos išlaidų srityje Audito Rūmai suskirstė klaidas į kategorijas: netinkami finansuoti projektai sudaro 29 %, netinkamos finansuoti sąnaudos – 26 %, reikšmingi viešojo pirkimo procedūrų pažeidimai sudaro 21 % klaidų, o su ERPF ir Sanglaudos fondu susijusios išlaidos sudaro didžiausią klaidų dalį (80 %); pažymi, kad išlaidų pagal ESF+, Jaunimo užimtumo iniciatyvą ir Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondą (EPLSAF) proporcingai randama mažiau klaidų: jose kartu paėmus aptikta 16 % klaidų, o jų bendras biudžetas pagal šią išlaidų kategoriją sudaro apie 20 %;

85. atkreipia dėmesį į Biudžeto kontrolės komiteto užsakytą tyrimą „Pamokos, įgytos įgyvendinant reagavimo į krizes priemones“, kuris rodo, kad nenumatytų skirti sanglaudos srities išteklių panaudojimas buvo remiamas lankstumo priemonėmis, nustatytomis pagal CRII ir

CRII+; yra susirūpinęs dėl tyrėjų išvados, kad paspartintų projektų kokybė galbūt nepasiekė tokio paties lygio kaip investicijos iki pandemijos; taip pat yra susirūpinęs dėl tyrėjų pastabos, kad žemos kokybės projektų rizika visiškai padengiama iš Sąjungos biudžeto, nes 100 % ES finansavimo skiriama pagal CRII, CRII+ ir iniciatyvą „REACT-ES“; mano, kad 100 % ES finansavimas galėtų padėti panaudoti lėšas, tačiau pats lėšų panaudojimas nėra tikslas;

86. pabrėžia, kad Regioninės plėtros komitetas savo naujausiose nuomonėse dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo paragino Komisiją teikti papildomą konsultacinę paramą nacionalinėms, vietos ir regionų valdžios institucijoms, kad būtų išvengta pernelyg didelės administracinės naštos; pripažįsta Komisijos pastangas, tačiau pažymi, kad jų, deja, nepakako klaidų rizikai sumažinti; įspėja, kad panašaus pobūdžio administracinė našta gali atsirasti EGADP tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigoje ir paskutiniais DFP metais; pabrėžia, kad reikia skubiai spręsti nepakankamų nacionalinių, vietos ir regionų valdžios institucijų administracinių gebėjimų problemą; atsižvelgdamas į tai ragina Komisiją suteikti šioms institucijoms aiškias gaires ir padidinti paramą administracinių gebėjimų stiprinimui, be kita ko, rengiant darbuotojų mokymus, dalijantis geriausia patirtimi, atliekant tarpusavio vertinimus ir teikiant techninę pagalbą siekiant užtikrinti veiksmingą lėšų valdymą;

87. atkreipia dėmesį į viešas diskusijas dėl daugiametės finansinės programos po 2027 m., kurios rodo tendenciją pereiti prie veiklos rezultatais grindžiamo modelio, susiejant investicijas ir reformas, ir norą supaprastinti taisykles ir procedūras; ragina Komisiją teikti pirmenybę finansiniam atsakui į dabartines grėsmes, kylančias dėl geopolitinės padėties; įspėja, kad joks sprendimas dėl būsimo išlaidų programų rengimo neturi kenkti Sąjungos išlaidų priežiūrai ir kontrolei, kiek tai susiję su skaidrumu ir informacija Sąjungos lygmeniu apie taisyklių ir reglamentų nesilaikymą; mano, kad Audito Rūmų nustatytos klaidos ir tai, kaip Komisija į jas reaguoja, taip pat rodo, kad valdymo ir kontrolės sistema veikia tinkamai, ir pažymi, kad abi institucijos išreiškė savo įsipareigojimą tobulinti sistemą ir sumažinti klaidų lygį;

88. kaip ir ankstesniais metais, atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad Komisijos atliekamomis dokumentų peržiūromis, kurios skirtos audito institucijų darbui persvarstyti ir įvertinti, siekiama patikrinti tik informacijos apie tvarkingumą nuoseklumą ir kad dėl šios priežasties jos nėra tinkamos likutiniam klaidų lygiui, apie kurį nacionalinės institucijos praneša savo patikinimo dokumentų rinkiniuose, patvirtinti; atkreipia dėmesį į Komisijos atsakymą, kad ji savo dokumentų peržiūrą papildo auditu vietoje, apimančiu programas ir patikinimo dokumentų rinkinius, o tai leidžia jai nustatyti pagrįstą ir teisingą kiekvienos programos klaidų lygio įvertį; mano, kad Audito Rūmų pastaba susijusi su dokumentų

peržiūrų apimtimi ir tuo, kad jomis siekiama tik nuoseklumo patvirtinimo, todėl jos yra pernelyg ribotos, kad Komisijai būtų pateikta pakankamai patikima informacija;

89. yra susirūpinęs dėl nuolatinių trūkumų, kuriuos Audito Rūmai pastebėjo nacionalinių audito institucijų darbe ir kurie yra matomi patikinimo dokumentų rinkiniuose nustatytų trūkumų atveju: 2023 m. audituotų patikinimo dokumentų rinkinių atveju likutinis klaidų lygis viršija reikšmingumo ribą daugiau kaip 60 % jų vertės; susirūpinęs pabrėžia, kad vadovaujančiosioms institucijoms nuolat nepavyksta veiksmingai užkirsti kelio paramos gavėjų deklaruotų išlaidų srities pažeidimams arba juos nustatyti ir kad dėl to mažėja Komisijos galimybės pasikliauti jų darbu;

90. primena, kad pasidalijamojo valdymo srityje Komisija privalo įsitikinti, jog valstybės narės įdiegė valdymo ir kontrolės sistemas, kurios programų įgyvendinimo metu tinkamai veikia; yra susirūpinęs dėl to, kad ir Komisija, ir Audito Rūmai nustatė, jog ne visos valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemos veikia tinkamai, o tai turi neigiamo poveikio Komisijos klaidų lygio patikimumui, nes klaidų lygis nustatomas naudojant šių nacionalinių sistemų, kurios veikia netinkamai, teikiamą informaciją; abejoja, ar Komisija gali ir toliau kliautis nacionalinėmis sistemomis;

91. mano, jog tam, kad vieno bendro audito metodas veiktų gerai, ir siekiant sumažinti paramos gavėjams ir valdymo institucijoms tenkančią administracinę naštą, labai svarbu laikytis audito standartų visais kontrolės ir audito lygmenimis; todėl yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų metinėje ataskaitoje pateiktos išvados, kad programas įgyvendinančios institucijos ir paramos gavėjai nepateikė esminių patvirtinamųjų dokumentų dėl atitikties tinkamumo sąlygoms, taip pat dėl Audito Rūmų apžvalgoje pateikto fakto, kad nepakankami audito institucijų atliekamo audito darbo dokumentai mažina pasitikėjimą nacionalinių audito institucijų audito darbu;

92. primena, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060 [1] (BNR) 15 straipsnį 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu valstybės narės turi laikytis horizontaliųjų ir teminių reikiamų sąlygų, kurios turi ir toliau būti vykdomos ir jų turi būti laikomasi visą fondų įgyvendinimo laikotarpį; primena, kad tais atvejais, kai mokėjimo paraiškos dėl atitinkamo konkretaus tikslo

---

[1] 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonės finansinės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

pateikimo Komisijai metu neįvykdytos reikiamos sąlygos, susijusios išlaidos nebus kompensuojamos iš Sąjungos biudžeto tol, kol Komisija neįsitikins, kad reikiama sąlyga yra įvykdyta; primena, kad biudžeto įvykdymą tvirtinanti institucija labai apgailestauja dėl 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos sprendimo [1], kad Vengrija įvykdė reikiamą horizontaliąją sąlygą, susijusią su teismų nepriklausomumu, pagal kurią Vengrijos valdžios institucijos galėjo pateikti prašymus kompensuoti iki 10,2 mlrd. EUR sumą; susirūpinęs pažymi, kad nuo tada, kai buvo leista naudotis šiomis lėšomis, Vengrijos Vyriausybė nesiėmė veiksmų, kad būtų atkurtas teisminių institucijų nepriklausomumas, bet elgėsi priešingai; pakartoja, kad yra susirūpinęs dėl tinkamų kontrolės mechanizmų trūkumo ar nepatikimų viešojo pirkimo procedūrų siekiant užtikrinti patikimą finansų valdymą ir Sąjungos biudžeto apsaugą; mano, kad šis sprendimas politiškai prieštarauja priemonių, priimtų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2092 [2] (Sąlygų reglamentas), pratęsimui;

93. reiškia didelį susirūpinimą dėl 2023 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos išvadų dėl teisinės valstybės padėties Vengrijoje, visų pirma dėl nuolatinių ir sisteminių iššūkių teisminėse institucijose ir žiniasklaidos sektoriuje; susirūpinęs atkreipia dėmesį į didėjantį spaudimą teismų nepriklausomumui, įskaitant nerimą dėl teisėjų atrankos ir paaukštinimo, ir naujausius pranešimus apie bauginimą ir kišimąsi į teismų sprendimus, ką iliustruoja teisėjų atsistatydinimas protestuojant prieš politinę įtaką; taip pat susirūpinęs pažymi, kad Vengrijos Tarnybinės etikos institucijos, kuri yra pagrindinė institucija, įsteigta Komisijai nustačius Sąjungos lėšų išmokėjimo pagal Teisinės valstybės sąlygų reglamentą sąlygą, vadovybė patiria vis didesnį Vengrijos Vyriausybės spaudimą; ragina Komisiją užtikrinti koordinuotą ir visapusį požiūrį įgyvendinant visus atitinkamus Sąjungos fondus ir teisėkūros priemones, ir pabrėžia, kad Sąjungos lėšos neturi būti skiriamos veiklai, kuria kenkiama demokratijai ar stiprinamas autoritarizmas;

94. primena, kad Sąlygų reglamentu nustatomos priemonės ir mechanizmas, kuriais siekiama apsaugoti Sąjungos biudžetą nuo teisinės valstybės principo pažeidimų tais atvejais, kai kitomis Sąjungos teisės aktuose nustatytomis procedūromis biudžetas nebūtų apsaugotas veiksmingiau; primena, kad šis mechanizmas buvo aktyvuotas 2022 m. gruodžio 15 d. Vengrijos atveju dėl

---

[1] 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos sprendimas dėl Reglamento (ES, Euratomas) 2020/2092 4 straipsnyje nustatytų sąlygų pakartotinio vertinimo Komisijos iniciatyva po 2022 m. gruodžio 15 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2022/2506 dėl Vengrijos, C(2023)8999.

[2] 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo (OL L 433I, 2020 12 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

susirūpinimą keliančių klausimų, susijusių su jos viešojo pirkimo sistema, todėl trims sanglaudos politikos programoms buvo laikinai sustabdyta 55 % biudžetinių įsipareigojimų; primena, kad tame pačiame reglamente, laikantis Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093 [1] (toliau – DFP reglamentas) 6 straipsnio, nustatyta, kad 2022 m. (n metų) sustabdyti įsipareigojimai negali būti vėl įtraukti į biudžetą po 2024 m. (n+ 2 metai), todėl 2024 m. gruodžio mėn. buvo panaikinta 55 % 2022 m. įsipareigojimų, kurie siekė apie 1 mlrd. EUR; pažymi, kad jokios kitos procedūros pagal Sąlygų reglamentą nevykdomos;

95. pažymi, kad Sąlygų reglamentui įgyvendinti Komisija paskyrė penkis visą darbo dieną dirbančius darbuotojus, ir pakartoja Europos Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje 03/2024 išreikštą susirūpinimą, kad siekiant užtikrinti griežtą ir nuoseklų reglamento taikymą dabartinio darbuotojų skaičiaus nepakanka;

96. pakartoja, kad visas priemones, kurių reikia, kad būtų galima panaudoti Sąjungos finansavimą pagal Sąlygų reglamentą, Bendrųjų nuostatų reglamentą (toliau – BNR) ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/241 [2] (toliau – EGADP reglamentas), reikia laikyti vientisu rinkiniu; pabrėžia Sąjungos finansinių interesų apsaugos svarbą taip pat ir išmokant išankstinį finansavimą;

97. pažymi, kad kai kurios investicijos, kurios būtų tinkamos finansuoti pagal sanglaudos politiką, yra įtrauktos į nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus; primena, kad EGADP reglamento 4 straipsnyje įtvirtintas bendrasis EGADP tikslas yra skatinti Sąjungos ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą ir kad vienas iš šešių jos ramsčių yra konkrečiai skirtas šiam tikslui; pripažįsta, kad plati EGADP taikymo sritis sudaro sąlygas tam tikram dubliavimuisi su kitomis Sąjungos finansavimo programomis, kaip numatė teisėkūros institucijos įtraukdamos EGADP reglamento 9 straipsnį, kuriame kaip pagrindiniai principai nustatyta pridėtinė vertė ir papildomumas; vis dėlto atkreipia dėmesį į dvigubo finansavimo riziką, kylančią dėl tokių situacijų;

98. reiškia susirūpinimą dėl akivaizdaus vėlavimo įgyvendinant sanglaudos politiką valstybėse narėse ir dėl to, kad nacionalinės administracijos neturi pajėgumų lygiagrečiai vykdyti įvairių išlaidų programų (pvz., sanglaudos programų ir EGADP programų),

---

[1] 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

[2] 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

kuriomis siekiama vienas kitą papildančių ar net vienodų tikslų; ragina Komisiją užtikrinti, kad sunkumų patiriančioms valstybėms narėms būtų teikiama pakankama techninė pagalba, siekiant pašalinti esamus vėlavimus įgyvendinant sanglaudos programas;

99. pripažįsta neproporcingą Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą poveikį rytiniams Sąjungos regionams, besiribojantiems su Rusija ir Baltarusija; atkreipia dėmesį į išlaidas, kurių šie regionai ir valstybės narės patiria dėl bendros sienos su priešiškomis kaimyninėmis šalimis, visų pirma į poreikį vis daigiau viešojo finansavimo nukreipti saugumui, gynybai ir pasirengimui, kartu sprendžiant itin sumažėjusių išteklių problemą, kilusią dėl ekonominės veiklos, tarpvalstybinės prekybos ir kitų mainų, taip pat sanglaudos programų, ypač programos Interreg, sutrikdymo; atkreipia dėmesį į priemones, kurių ėmėsi Europos Komisija, siekdama remti šiuos regionus, visų pirma taikydama lankstumo priemones, numatytas pagal sanglaudos politiką; palankiai vertina tai, kad paramos teikimas rytiniams pasienio regionams, kuriuos labiausiai paveikė Rusijos agresija, įtrauktas į už sanglaudą ir reformas atsakingo vykdomojo pirmininko pavaduotojo įgaliojamąjį raštą; ragina Komisiją užtikrinti tinkamą paramą rytiniams Sąjungos regionams, besiribojantiems su Rusija ir Baltarusija, kad jie galėtų susidoroti su neproporcingais Rusijos agresijos karo padariniais, tiek trumpuoju laikotarpiu, rengiant 2026 m. biudžeto projektą, tiek vidutinės trukmės laikotarpiu, Komisijai teikiant pasiūlymą dėl kitos DFP;

100. akcentuoja ESF+ svarbą, nes juo naudojantis siekiama užtikrinti didelį užimtumą, teisingą socialinę apsaugą, kvalifikuotą ir atsparią darbo jėgą ir įtraukią bei darnią visuomenę – tai yra esminiai dalykai norint panaikinti skurdą; pareiškia, kad ateinančiais metais įgyvendinant jo tikslus bei uždavinius jam reikia nuolat teikti finansinę ir politinę Sąjungos, nacionalinių ir regioninių institucijų paramą; pabrėžia, kad vykdant iš ESF+ finansuojamą veiklą svarbu glaudžiai bendradarbiauti su regioniniais subjektais, visų pirma vietoje veikiančiomis pilietinės visuomenės organizacijomis ir socialiniais partneriais;

101. palankiai vertina tai, kad 100 mln. EUR iš 2027 m. programos „Erasmus+“ biudžeto buvo sutelkta laikotarpio pradžioje – 2023 m. programos „Erasmus+“ biudžete, nes tai sudarė sąlygas toliau remti iš Ukrainos bėgančius moksleivius, studentus, mokytojus ir kvalifikuotus darbuotojus, ir tai, kad atsižvelgus į Parlamento primygtinį raginimą 2023 m. programai „Erasmus+“ papildomai skirta 20 mln. EUR; pabrėžia, kad lėšų telkimas laikotarpio pradžioje turi išlikti išimtimi, kuria naudojamasi siekiant greitai reaguoti į nenumatytas ekstremalias krizines situacijas; pabrėžia, kad programos „Erasmus+“ lėšų sutelkimas laikotarpio pradžioje negali lemti programos lėšų mažinimo dabartinės DFP pabaigoje; pažymi, jog turi būti dedamos visos pastangos siekiant, kad į tokias situacijas būtų reaguojama pirmiausiai skiriant papildomą finansavimą;

102. pabrėžia, kad reikia griežtai prižiūrėti lėšų paskirstymą siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui pagal programą „Erasmus“; prašo Komisijos rinkti įrodymus, kad būtų galima ištirti visus nesąžiningų ar įtartinų gavėjų atvejus, vykdant Finansiniame reglamente ir „Erasmus+“ susitarimuose dėl dotacijų nustatytas pareigas; ragina tinkamai apsaugoti programą, kad ja nepiktnaudžiautų organizacijos, kurių veikla neatitinka pagrindinių Sąjungos vertybių (žmogaus orumas, laisvė, demokratija, lygybė, teisinė valstybė, žmogaus teisės); primena, jog Komisija yra teisiškai įpareigota pasirūpinti, kad programos paramos gavėjai įsipareigotų paisyti šių vertybių, užtikrintų pagarbą joms ir nedarytų profesinių nusižengimų;

103. pažymi, kad 2023 m. programos „ES – sveikatos labui“, pagrindinės finansinės priemonės Sąjungos sveikatos iniciatyvoms remti, biudžetas buvo 735 mln. EUR, jo didžiąją dalį valdė Sveikatos ir maisto saugos generalinis direktoratas ir Pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas institucija (HERA), o įgyvendino Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga; pripažįsta pagal šią programą finansuojamų iniciatyvų pažangą, visų pirma pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms, kovos su vėžiu plano, ES vaistų strategijos ir Sąjungos sveikatos teisės aktų įgyvendinimo srityse;

Rekomendacijos

104. ragina Komisiją:

i) iš naujo svarstyti praktiką, pagal kurią 100 % Sąjungos finansavimo būtų skiriama Sąjungos reagavimo į krizes priemonėms, kai padidinus išankstinį finansavimą būtų galima greičiau gauti lėšų, kartu išlaikant bendrą finansinę biudžeto kontrolės atsakomybę už fondų įgyvendinimą nenutraukiant finansinio dalyvavimo tiek nacionaliniu, tiek Sąjungos lygmenimis;

ii) užtikrinti kokybės požiūriu gerų projektų, kuriems būtų skiriamos sanglaudos politikos lėšos, atranką, pirmenybę teikiant ilgalaikėms investicijoms ir tinkamai pagrindžiant 100 % Sąjungos finansavimą, sykiu apribojant jo taikymą;

iii) spręsti sisteminę problemą, susijusią su klaidų sanglaudos politikos išlaidų srityje neaptikimu valstybių narių lygmeniu, parengti veiksmų planą, kuriuo būtų siekiama pranešti apie tikslų klaidų lygį patikinimo dokumentų rinkiniuose ir nustatyti klaidas pirmose gynybos linijose, suteikiant daugiau galimybių naudotis esamais ištekliais ir (arba) geriau juos orientuojant ir didinti aptikimo pajėgumus valstybių narių ir Komisijos lygmenimis;

iv) apskaičiuoti ir biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai pranešti visų nacionalinių institucijų tvarkomų išlaidų, susijusių

su sanglaudos politikos fondais ir NGEU, kontrolės sąnaudas ir palyginti šiuos skaičius su kontrolės sąnaudomis tuo metu, kai tos pačios institucijos tvarkė tik sanglaudos politikos fondus;

v) spręsti pasikartojantį dokumentų trūkumo klausimą paramos gavėjo, programos institucijos ir audito institucijos lygmeniu ne tik atliekant patikras, didinant informuotumą ir teikiant informaciją apie reikalavimus, bet ir didinant skaitmeninimą ir, kai įmanoma, taikant finansines paskatas, kad būtų baudžiama už patikimo finansų valdymo reikalavimų nesilaikymą;

vi) išplėsti savo patikinimo dokumentų rinkinių peržiūros aprėptį, kad būtų persvarstomi ne tik nuoseklumo, bet ir kiti kokybės kriterijai, siekiant patikimai įvertinti keičiamo patikinimo dokumentų rinkinio likutinį klaidų lygį, taip pat visą riziką atliekant mokėjimą;

vii) suintensyvinti horizontaliųjų ir teminių reikiamų sąlygų stebėseną visose valstybėse narėse, kad būtų galima nustatyti galimas grėsmes Sąjungos biudžeto apsaugai, ir užtikrinti didesnį skaidrumą bei suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą taikant šią priemonę;

viii) glaudžiai suderinti teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą su Sąlygų reglamentu ir išsamiau pranešti apie teisinės valstybės principų pažeidimus, kad šiais duomenimis būtų galima pasinaudoti siekiant aktyvuoti Sąlygų reglamentą;

ix) nuolat stebėti, kaip Vengrijos Vyriausybė įgyvendina Tarybos įgyvendinimo sprendime (ES) 2022/2506 [1] numatytas priemones; vertinti, kokiu mastu padėtis pagerėjo ar pablogėjo, be kita ko, atsižvelgiant į sunkumus, su kuriais susiduria Vengrijos tarnybinės etikos institucija, ir imtis visų būtinų veiksmų pagal Sąlygų reglamentą;

x) teikti valstybėms narėms didesnę techninę pagalbą, kad būtų galima spręsti nacionalinių programų įgyvendinimo vėlavimo problemą, kad pagerėtų paramos įsisavinimo lygis;

xi) atidžiai stebėti ir mažinti didėjančią dvigubo finansavimo pagal sanglaudos programas ir EGADP riziką ir nedelsiant reaguoti į visus tokius atvejus;

xii) toliau paprastinti sanglaudos programų įgyvendinimą ir glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis siekiant nustatyti geriausią praktiką veiklos ir procedūrų skaitmeninimo

[1] 2022 m. gruodžio 15 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/2506 dėl priemonių Sąjungos biudžetui apsaugoti nuo teisinės valstybės principų pažeidimų Vengrijoje (OL L 325, 2022 12 20, p. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2506/oj).

srityje;

xiii) glaudžiai bendradarbiaujant su Audito Rūmais imtis visų būtinų priemonių klaidų lygiui sumažinti;

xiv) užtikrinti tinkamą paramą rytiniams Sąjungos regionams, besiribojantiems su Rusija ir Baltarusija, kad jie galėtų susidoroti su neproporcingais Rusijos agresijos karo padariniais tiek trumpuoju, tiek vidutinės trukmės laikotarpiu;

Gamtos ištekliai

105. pažymi, kad DFP 3 išlaidų kategorijos „Gamtos ištekliai“ programoms skirtas biudžetas buvo 59,5 mlrd. EUR (31,1 % Sąjungos biudžeto), jis paskirstytas taip: 65,0 % numatyta tiesioginėms išmokoms iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF), 27,6 % – Žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP), 4,2 % – Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) su rinka susijusioms išlaidoms, 1,9 % – jūrų reikalams ir žuvininkystei, 0,9 % – aplinkai ir klimato politikai (LIFE) ir 0,4 % – kitoms sritims;

106. pažymi, kad Audito Rūmai patikrino 218 operacijų imtį, apimančią visų rūšių šios DFP išlaidų kategorijos išlaidas; pažymi, kad Audito Rūmai taip pat patikrino Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato (AGRI GD) ir Klimato politikos generalinio direktorato (CLIMA GD) metinėse veiklos ataskaitose pateiktą tvarkingumo informaciją, taip pat atrinktas sistemas 20 valstybių narių ir Jungtinėje Karalystėje; pažymi, kad, Audito Rūmų vertinimu, kategorijos „Gamtos ištekliai“ klaidų lygis yra 2,2 % (2,2 % 2022 m.) ir kad dauguma nustatytų klaidų buvo susijusios su kaimo plėtros operacijomis;

107. vis dėlto pažymi, kad tai iš dalies susiję su kaimo plėtros programų aplinkosaugos sistemų sudėtingumu ir žinoma perteklinio reglamentavimo nacionaliniu lygmeniu problema;

108. atsižvelgdamas į tai atkreipia dėmesį į mažesnį nei tikėtasi EŽŪFKP finansavimo įgyvendinimo lygį 2023–2027 m. laikotarpiu: 2023 m. pabaigoje lėšų įsisavinimo lygis buvo tik 1 %, o mokėjimai siekė 0,7 mlrd. EUR, ir tikisi, kad per kitą ataskaitinį laikotarpį lėšų įsisavinimo lygis gerokai padidės;

109. pažymi, kad Audito Rūmai nustatė 16 kiekybiškai įvertinamų klaidų kaimo plėtros srityje, 15 – tiesioginių išmokų srityje, 3 – su rinkos priemonėmis susijusių išlaidų srityje ir 3 – ne BŽŪP išlaidų srityje; yra dar kartą patikintas Komisijos vertinimu, kad dauguma klaidų yra korektūros klaidos, ir kad Komisija ėmėsi veiksmų siekdama išvengti klaidų ateityje;

110. atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmai suskirstė klaidas į kategorijas: netinkamos finansuoti paraiškos sudaro 35 % klaidų, o

administracinės klaidos ir netiksli informacija apie plotus arba gyvūnus – atitinkamai 21 % ir 20 % klaidų; susirūpinęs pažymi, kad, kaip ir ankstesniais metais, Audito Rūmai nustatė, jog keliais atvejais valstybių narių institucijos ir Komisija turėjo pakankamai informacijos, kad galėtų užkirsti kelią klaidoms arba jas aptikti ir ištaisyti prieš patvirtindamos išlaidas, ir kad jei valstybių narių valdžios institucijos ir Komisija būtų tinkamai pasinaudojusios visa turima informacija, įvertintas šio skyriaus klaidų lygis būtų buvęs 1,0 procentinio punkto mažesnis;

111. pažymi, kad 2023 m. buvo pirmieji 2023–2027 m. naujojo BŽŪP įgyvendinimo modelio, į kurį kaip mokėjimų pagrindas integruoti veiksmingumo elementai, dėl kurių su valstybėmis narėmis susitarta strateginiuose planuose, metai; pažymi, kad naujasis įgyvendinimo modelis 2023 m. pradėtas įgyvendinti labai pamažu – iš 215,52 mln. EUR, deklaruotų pagal BŽŪP strateginius planus pagal sektorines intervencines priemones ir kaimo plėtrą, 63,65 mln. EUR deklaruota remiantis pagamintais produktais, todėl Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD turi atlikti veiklos rezultatų patvirtinimą; pažymi, kad 2024 m. mokėjimų pagal naująjį įgyvendinimo modelį gerokai padaugės; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabas dėl veiklos rezultatų duomenų tvarkymo juos teikiant metinėse veiklos rezultatų ataskaitose, kai valstybės narės dar rengia sistemas ir procedūras, o kartais rankiniu būdu apibendrina duomenis, – taip rizikuojama duomenų patikimumu;

112. primena 2023 m. pabaigoje ir 2024 m. pradžioje visoje Europoje vykusius ūkininkų protestus ir Komisijos atsaką, kuriuo siekiama supaprastinimo, visų pirma smulkiesiems ūkininkams, ir padidinti valstybių narių veiksmų laisvę; pabrėžia, kad supaprastinimas turėtų būti derinamas su patikimu finansų valdymu ir juo turėtų būti atliepiami Sąjungos įsipareigojimai klimato srityje; palankiai vertina Komisijos tikslinį požiūrį, ypač kai sprendžiant klausimus dėl žemės ūkio paskirties žemės ir ūkių skaičiaus atsižvelgiama į ūkių dydį; įspėja, kad valstybėms narėms naudojantis suteikta veiksmų laisve Komisija tuo pat metu turėtų vykdyti išsamią priežiūrą;

113. primena, kad už kovą su sukčiavimu BŽŪP išlaidų srityje yra atsakinga ir Komisija, ir valstybės narės; atsižvelgdamas į tai palankiai vertina Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD atliktą darbą, susijusį su kovos su sukčiavimu rizikos vertinimais ir jo kovos su sukčiavimu strategijos atnaujinimu;

114. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą 07/2024 „Reikalavimų neatitinkančių ES išlaidų susigrąžinimui skirtos Komisijos sistemos“ ir į Komisijos atsakymą; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad žemės ūkio išlaidų susigrąžinimas buvo palyginti sėkmingas, tai iš dalies susiję su vadinamąja 50–50 taisykle, kuri skatina valstybes nares susigrąžinti lėšas; atkreipia dėmesį į tai, kad ši taisyklė nebuvo įtraukta į 2023–2027 m. BŽŪP, ir į Audito

Rūmų įspėjimą, kad dėl to gali pablogėti žemės ūkio išlaidų susigrąžinimo lygis;

115. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą 20/2024 dėl bendros žemės ūkio politikos planų ir į Komisijos atsakymą; pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad būtų pateikti visi pagrindiniai veiklos rezultatų vertinimo elementai; mano, kad planuose reikia atsižvelgti į specifinę padėtį konkrečiose valstybėse narėse ir todėl yra netgi pageidautini tam tikri nukrypimai, tačiau yra susirūpinęs dėl to, kad dėl skirtingų užmojų ūkininkams valstybėse narėse gali būti sudarytos nevienodos sąlygos; taip pat yra nusivylęs dėl to, kad Audito Rūmai padarė išvadą, jog, nors naujoji stebėsenos sistema buvo supaprastinta, BŽŪP tikslams trūksta aiškumo, o rodikliai orientuoti į išdirbius, bet ne į rezultatus, taip pat kad svarbūs rezultatų rodikliai nepateikiami; pažymi, kad Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai rengiant planus skatinti keitimąsi geriausia patirtimi ir stiprinti būsimą BŽŪP stebėsenos sistemą;

116. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą 19/2024 dėl ekologinio ūkininkavimo ES ir į Komisijos atsakymą; yra susirūpinęs dėl dar vienos Audito Rūmų išvados, kad silpna strateginė programa ir duomenų apribojimai trukdo įvertinti politikos poveikį; mano, kad didesnis dėmesys veiklos rezultatams ir tikslų bei rodiklių nustatymui ir susijusiai rezultatų stebėsenai visose Sąjungos politikos srityse turi būti paremtas tuo, kad kartu būtų vienodai didinami Komisijos gebėjimai apibrėžti veiklos rezultatų planus ir stebėti veiklos rezultatus;

117. palankiai vertina padidėjusį konkurencingumą, pasiektą taikant vyno sektoriaus rinkos priemones, ir ragina Komisiją ir valstybes nares toliau dėti pastangas, kad ši sėkmės istorija būtų pakartota kituose sektoriuose;

118. primena, kad demokratija ir pliuralizmas yra pagrindinės Sąjungos vertybės, įtvirtintos ES sutarties 2 straipsnyje; taip pat primena, kad pagal ES sutarties 11 straipsnį Sąjungos institucijos suteikia piliečiams ir atstovaujamosioms asociacijoms galimybę skelbti nuomones apie visas Sąjungos veiklos sritis ir viešai jomis keistis, kad būtų palaikomas atviras, skaidrus ir nuolatinis dialogas; pabrėžia, kad visada turi būti laikomasi institucijų valdžių atskyrimo, kaip nustatyta ES sutarties 13 straipsnyje, ir kad Sąjungos institucijos turi lojaliai tarpusavyje bendradarbiauti;

119. pripažįsta programos LIFE svarbą; primena LIFE+ reglamento nuostatas, įskaitant nuostatas, susijusias su dotacijomis veiklai, tinkamumo finansuoti sąlygomis, skyrimo kriterijais, bendrais 2021–2027 m. asignavimais ir lėšų paskirstymu pagal programą;

120. pažymi, kad kai kurie Biudžeto kontrolės komiteto nariai paprašė prieigos prie kelių susitarimų dėl dotacijų pagal programą LIFE, taip

pat kitas Sąjungos finansavimo programas, ir juos išnagrinėję 2024 m. vasario mėn. išreiškė susirūpinimą dėl kelių programų turinio; pažymi, kad Komisija ir jos Vidaus audito tarnyba (VAT), iš pradžių nežinojo apie jokias problemas, tačiau priėmė keletą priemonių, kuriomis nustatytas problemas siekiama spręsti; primena raštu pateiktus klausimus biudžeto įvykdymo patvirtinimo tema ir klausymus: 2024 m. lapkričio 5 d. su Komisijos Generaliniu sekretoriumi, lapkričio 12 d. su už DFP 3 išlaidų kategoriją atsakingais Komisijos nariais ir 2024 m. gruodžio 9 d. su už biudžetą ir administravimą atsakingu Komisijos nariu, kuriuose buvo aptarti susirūpinimą keliantys klausimai ir Komisijos atsakymai;

121. atkreipia dėmesį į kai kurių Biudžeto kontrolės komiteto narių išreikštą susirūpinimą, kad tam tikri Europos Sąjungos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomosios įstaigos (CINEA) ir paramos gavėjų, pvz., PVO ir privačių įmonių, susitarimai dėl dotacijų pagal programą LIFE apima „darbo planus“, kuriuose numatyti išsamūs propagavimo veiksmai Sąjungos institucijų ar jų atstovų atžvilgiu, taip pat kiti veiksmai, susiję su konkrečiais prekybos susitarimais, dėl kurių Sąjunga derėjosi, arba bylinėjimosi priemonėmis, kurių atitinkami subjektai turi imtis; pripažįsta, kad tai galėtų būti aiškinama kaip kišimasis į Sąjungos institucijų vidaus sprendimų priėmimą; pažymi, kad Komisija atliko dotacijų susitarimų, dėl kurių kai kurie CONT komiteto nariai išreiškė susirūpinimą, teisinę analizę ir padarė išvadą, kad nėra įrodymų, jog atitinkami subjektai pažeidė savo sutartinius ar elgesio kodekso įsipareigojimus, tačiau Komisija paprašė kelių naudos gavėjų padaryti dotacijų susitarimų pakeitimų, į kuriuos būtų įtrauktos konkrečios nuostatos, dėl kurių gali kilti rizika reputacijai; taip pat pažymi, kad į visus dotacijų susitarimus įtrauktas atsakomybės ribojimo pareiškimas, kuriame teigiama, kad „gavėjo pažiūros jokiu būdu neatspindi ES pažiūrų ir kad dotaciją teikianti institucija negali būti laikoma už jas atsakinga“;

122. pabrėžia, kad Sąjungos finansavimu neturėtų būti kenkiama teisinės valstybės principui ar vertybėms, kuriomis Sąjunga grindžiama; primena Finansinio reglamento 163 straipsnio nuostatas; mano, jog labai svarbu, kad suteikus finansavimą visada būtų galima atsekti lėšas;

123. atkreipia dėmesį į veiksmus, kurių Komisija ėmėsi reaguodama į įtarimus, kurie apėmė Komisijos tarnyboms skirtas gaires dėl finansavimo veiklos, susijusios su Sąjungos teisės aktų ir politikos rengimu, įgyvendinimu, stebėsena ir vykdymo užtikrinimu, taip pat su jų sutarčių portfelių tikrinimu, siekiant nustatyti, kurie susitarimai neatitiko gairių; atkreipia dėmesį į priemones, kurių iki šiol ėmėsi Komisija, laukdama dotacijų susitarimų su visais paramos gavėjais tikrinimo, kurį atlikti paprašė Komisijos organizacinio valdymo taryba, rezultatų;

124. atkreipia dėmesį į sprendimų priėmimo struktūrą, įskaitant CINEA

vertinimo komisiją, priimant sprendimus dėl Komisijos ir paramos gavėjų susitarimų; primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad CINEA sprendimų priėmimo struktūra, pagal kurią priimami sprendimai dėl sutarčių skyrimo, apimtų aiškią atskaitomybę, aiškius įsipareigojimus ir praktinę struktūrą;

125. pažymi, kad vykdomoji įstaiga kasmet vykdo rizikos valdymo pagal principą „iš apačios į viršų“ veiklą ir kad atlikus šias rizikos valdymo pagal principą „iš apačios į viršų“ procedūras nenustatyta jokios ypatingos rizikos; pažymi, kad nepriklausomai nuo finansavimo programos vertinimo procedūros turėtų būti nuolat persvarstomos ir prireikus pritaikomos;

126. atkreipia dėmesį į žiniasklaidos pranešimus, kad Komisijos pirmininkė pasamdė apmokamą specialųjį patarėją ataskaitai dėl strateginio dialogo dėl žemės ūkio ateities ES rengti ir kad šis patarėjas gavo Komisijos generalinio direktoriaus darbo užmokestį atitinkantį atlyginimą; yra susirūpinęs dėl visų specialiųjų patarėjų atlyginimo ir Komisijos veiksmų laisvės dėl jo sprendžiant, nes dėl to atsiranda savavališka nelygybė;

Rekomendacijos

127. ragina Komisiją:

i) atidžiai stebėti valstybių narių pažangą, susijusią su metinei veiklos rezultatų ataskaitai reikalingų veiklos rezultatų duomenų tvarkymu ir duomenų agregavimu, ir nuolat informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie veiklos rezultatų duomenų patikimumo problemas, visų pirma kai tai susiję su rankiniu būdu agreguotais duomenimis;

ii) informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją, kodėl Audito Rūmai daro išvadą, kad kelerius metus buvo galima išvengti keleto klaidų, jei Komisija ir valstybės narės būtų panaudojusios visą turimą informaciją, ir kodėl Komisijai ir valstybėms narėms nepavyko tinkamai išspręsti šio klausimo;

iii) taikyti patirtį, įgytą reaguojant į ūkininkų protestus, siekiant būsimose politikos iniciatyvose mažinti administracinę naštą, kartu tinkamai atsižvelgiant į piktnaudžiavimo lėšomis riziką kontrolės priemonių sumažinimo atveju arba pernelyg didelių skirtumų tarp valstybių narių riziką, kai veiksmų laisve naudojamasi be tinkamos priežiūros;

iv) nuolat informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie žemės ūkio išlaidų susigrąžinimo normas, visų pirma apie tai, ar ši norma blogėja, palyginti su susigrąžinimo norma pagal ankstesnę BŽŪP, ir nedelsiant pašalinti padėties pablogėjimo priežastis, be kita ko, apsvarstant galimybę nustatyti naujas paskatas valstybių narių institucijoms susigrąžinti lėšas;

v) įvertinti strateginių planų užmojų skirtumus ir informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją, ar esama skirtumų tarp valstybių narių, keliančių grėsmę vienodoms ūkininkų galimybėms, ir įvertinti, kaip Komisija tuos skirtumus šalina;

vi) geriau išnaudoti savo gebėjimus rengti veiklos rezultatų planus, apibrėžti tikslus ir rodiklius bei užtikrinti, kad prie pasiekimų prisidedantys subjektai, nesvarbu, ar tai būtų valstybės narės ar paramos gavėjai, būtų atskaitingi už savo indėlį;

vii) atnaujinti Komisijos kovos su sukčiavimu strategiją, kad daugiau dėmesio būtų skiriama aiškaus vykdomosios ir teisėkūros galių atskyrimo Sąjungoje propagavimui ir išlaikymui;

viii) turėti aiškią ir išsamią Komisijos lygmens strategiją, kaip geriau apsaugoti Sąjungos finansinius interesus ir užtikrinti, kad Sąjungos lėšos būtų naudojamos pagal paskirtį, ir griežtai laikytis Finansinio reglamento nuostatų, be kita ko, užtikrinant, kad dotacijų susitarimai galėtų būti sustabdyti arba nutraukti, kai gavėjai pažeidžia Sąjungos teisės aktus;

ix) užtikrinti teisingą Sąjungos lėšų paskirstymą PVO, siekiant prisidėti prie pliuralistinės ir gyvybingos visuomenės kūrimo;

x) užtikrinti, kad 2024 m. priimtas Komisijos gaires taikytų visi leidimus suteikiantys pareigūnai, ir prireikus toliau plėtoti gaires, kad susitarimai dėl dotacijų būtų visiškai suderinti su Sutarties nuostatomis ir galiojančiais teisės aktais;

xi) biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai pateikti susitarimų dėl dotacijų tikrinimo rezultatus, kad būtų galima įvertinti, kokiu mastu Komisijos reputacijai galėtų kilti rizika;

xii) visų Sąjungos lėšas gaunančių subjektų atžvilgiu tinkamai spręsti tokius klausimus kaip „sukamųjų durų“ reiškinys, finansavimo ir dovanų skaidrumas, kova su pinigų plovimu, užsienio kišimosi ribojimas, nepriklausomumas nuo politinės ir ekonominės įtakos, informavimas apie pažeidimus ir skaidrios valdymo struktūros;

xiii) persvarstyti Komisijos ir vykdomųjų įstaigų susitarimo memorandumų šabloną, kad būtų užtikrintas aiškesnis atsakomybės pasidalijimas;

xiv) nurodyti audito struktūrai peržiūrėti sutartis su paramos gavėjais ir atkreipti dėmesį, jei ji randa sutarčių, kurios neatitinka taikomų finansinių taisyklių;

xv) pavesti VAT peržiūrėti Komisijos ir gavėjų sutartis, visų pirma siekiant darbo dokumentų rinkiniuose nustatyti turinį, kuris neatitinka galiojančių finansinių taisyklių;

xvi) įvertinti sprendimų priėmimo struktūrą sutarčių skyrimo srityse ir nurodyti Komisijos tarnyboms ir vykdomosioms įstaigoms geriau tikrinti sutarčių turinį visais etapais, be kita ko, užtikrinant, kad pareiškėjų išvardyti darbo paketai ir pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai atitiktų susijusių finansavimo programų tikslus;

xvii) nustatyti tikslesnį į Finansinio skaidrumo sistemą įtrauktų subjektų skirstymą į kategorijas;

xviii) persvarstyti taisykles dėl specialiųjų patarėjų, kad būtų panaikinta savavališka atranka ir atlyginimas;

xix) toliau tęsti programų įgyvendinimo supaprastinimą ir glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis siekiant nustatyti geriausią praktiką, susijusią su veiklos ir procedūrų skaitmeninimu;

xx) gerinti dialogo su ūkininkais iš visų valstybių narių kokybę;

xxi) reaguoti greičiau, kai biudžeto įvykdymą tvirtinanti institucija Komisijai praneša apie didelį susirūpinimą keliančius klausimus;

xxii) atlikti tinkamas į Skaidrumo registrą įtrauktų subjektų patikras ir užtikrinti, kad jie registre išsamiai išvardytų savo veiklos sritis;

xxiii) nustatyti aiškesnes atsakomybės ribas įgyvendinant bendradarbiavimo platformas;

xxiv) nurodyti organizacinio valdymo tarybai pateikti vidaus audito tarnybai konsoliduotą informaciją apie ypatingos svarbos rizikos rūšių sąrašą ir užtikrinti, kad vykdomosios įstaigos atsižvelgtų į galimą riziką ir užtikrintų skaidrią nepriklausomų vertintojų atranką, kad būtų užkirstas kelias interesų konfliktams ir užtikrintas vertintojų nepriklausomumas;

xxv) nurodyti visiems generaliniams direktoratams ir vykdomosioms įstaigoms peržiūrėti auditui skirtų lėšų paskirstymą, kad būtų užtikrinti pakankami ištekliai;

xxvi) užtikrinti, kad pasiūlymuose dėl visų Sąjungos finansavimo priemonės daugiamečių darbo programų būtų pateiktos aiškios reikalavimus atitinkančios veiklos finansavimo gairės, aiškesnės paraiškų tikrinimo ir priimtino turinio taisyklės, taip pat aiškesni Sąjungos lėšų naudojimo skaidrumo ir atsekamumo reikalavimai, be kita ko, su informacijos atskleidimo reikalavimais pagal ES skaidrumo registrą susiję reikalavimai;

xxvii) užtikrinti, kad visuose dotacijų susitarimuose būtų laikomasi būtinų reikalavimų, susijusių su lėšų skaidrumu, atsekamumu ir

matomumu;

Migracija ir sienų valdymas

128. pažymi, kad 2023 m. DFP 4 išlaidų kategorijos „Migracija ir sienų valdymas“ programoms skirtas biudžetas buvo 2,7 mlrd. EUR (1,4 % Sąjungos biudžeto išlaidų), jis paskirstytas taip: 1,2 mlrd. EUR (46,5 %) numatyta trims decentralizuotoms agentūroms: Europos sienų ir pakrančių agentūrai (*Frontex*), Europos Sąjungos prieglobsčio agentūrai (EUAA) ir Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūrai (eu-LISA); 1 mlrd. EUR (38,6 %) – Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondui (PMIF) ir 0,4 mlrd. EUR (14,9 %) – Integruoto sienų valdymo fondui (ISVF);

129. pažymi, kad 2023 m. didelė išlaidų dalis pagal DFP 4 išlaidų kategoriją vis dar buvo susijusi su nebaigtų įgyvendinti projektų užbaigimu pagal 2014–2020 m. DFP; pažymi, kad 2023 m. pabaigoje 18 % 2014–2020 m. PMIF nacionalinių programų tebebuvo nedeklaruotos ir kad paskutines metines ataskaitas ir prašymą išmokėti galutinį šių lėšų likutį valstybės narės pateiks kaip užbaigimo dokumentų rinkinio dalį ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d.;

130. pažymi, kad Audito Rūmai patikrino 23 operacijų imtį, kuri nėra pakankamai didelė ir reprezentatyvi DFP 4 ir 5 išlaidų kategorijų išlaidų atžvilgiu, todėl jie negali pateikti atskiro šių išlaidų kategorijų klaidų lygio įverčio; taip pat pažymi, kad Audito Rūmų audito rezultatai rodo, jog dėl išlaidų pagal DFP 4 ir 5 išlaidų kategorijas nustatyta tinkamumo finansuoti ir viešojo pirkimo trūkumų ir kad tai yra didelės rizikos sritis (7 iš 23 audituotų operacijų, t. y. 30,4 %, buvo nustatyta klaidų); yra susirūpinęs dėl to, kad Audito Rūmai nustatė keturias kiekybiškai įvertinamas klaidas, kurios turėjo finansinės įtakos sumoms, mokamoms iš Sąjungos biudžeto, ir kad Audito Rūmai taip pat nustatė dar dešimt teisinių ir finansinių nuostatų nesilaikymo atvejų (jie neturėjo tiesioginės finansinės įtakos Sąjungos biudžetui); todėl ragina Audito Rūmus pateikti aiškų 4 išlaidų kategorijos klaidų lygio įvertį; pažymi, kad Komisija daro išvadą, jog rizika atliekant migracijos ir sienų valdymo išlaidų srities mokėjimus 2023 m. buvo 1,1 %;

131. pažymi, kad Komisija pritarė į Audito Rūmų 2023 m. metinę ataskaitą įrašytai rekomendacijai pateikti papildomų gairių dėl taikytinų taisyklių valstybių narių institucijoms, atsakingoms už Migracijos ir vidaus reikalų GD finansavimo įgyvendinimą taikant pasidalijamąjį valdymą; apgailestauja dėl to, kad Komisija dar nevisiškai įgyvendino ankstesnes Audito Rūmų rekomendacijas, į kurias turėjo būti atsižvelgta iki 2023 m. pabaigos; pažymi, kad Migracijos ir vidaus reikalų GD iš naujo vertina savo *ex ante* metodiką, siekdamas užtikrinti, kad būtų laikomasi taisyklių, taikomų dotacijoms po

2021 m., ir kad atliekant šį pakartotinį vertinimą taip pat bus atsižvelgta į atitinkamas Audito Rūmų ir VAT audito rekomendacijas dėl pasirengimo užbaigti veiksmus ir programas, finansuojamus iš Vidaus saugumo fondo (VSF) ir PMIF 2014–2020 m., taikant tiesioginį ir pasidalijamąjį valdymą;

132. susirūpinęs pažymi, kad Migracijos ir vidaus reikalų GD 2023 m. metinėje veiklos ataskaitoje buvo pateiktos dvi išlygos dėl patikinimo pareiškimo ir kad viena išlyga susijusi su PMIF ir VSF įgyvendinimu 2014–2020 m. keliose valstybėse narėse, o kita išlyga susijusi su Sienų valdymo ir vizų priemonės įgyvendinimu 2021–2027 m. vienoje valstybėje narėje; palankiai vertina Komisijos įsipareigojimą imtis taisomųjų priemonių pagrindinėms problemoms, dėl kurių reikėjo pateikti išlygas, spręsti;

133. palankiai vertina pažangą, kurią savo parengiamojo darbo, atlikto penkių valstybių narių audito institucijų valdant PMIF, Sienų valdymo ir vizų priemonės ir VSF perėjimą prie 2021–2027 m. DFP Bendrųjų nuostatų reglamento, apžvalgoje nustatė Audito Rūmai; pažymi, kad šios audito institucijos pranešė Audito Rūmams, jog Migracijos ir vidaus reikalų GD joms teikiamos gairės ir parama buvo patenkinamos; susirūpinęs pažymi, kad tuo metu, kai Audito Rūmai atliko auditą, keturios valstybių narių audito institucijos iš penkių nebuvo užbaigusios rengti audito strategijų;

134. atsižvelgia į ES naujo migracijos ir prieglobsčio pakto priėmimą; palankiai vertina tai, kad atlikus 2021–2027 m. DFP laikotarpio vidurio peržiūrą migracijai ir sienų valdymui 2024–2027 m. laikotarpiu papildomai skirta 2 mlrd. EUR suma, kad būtų galima spręsti dėl dabartinių geopolitinių aplinkybių didėjančius migracijos ir sienų valdymo iššūkius; vis dėlto pažymi, kad gali prireikti papildomų lėšų siekiant užtikrinti visapusišką pakto įgyvendinimą; ragina greitai įgyvendinti paktą valstybėse narėse;

135. pabrėžia, kad Sąjungos išorės sienų apsauga yra naujojo Migracijos ir prieglobsčio pakto ramstis; susirūpinęs pažymi, kad Komisija pranešė, jog 2023 m. neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius Sąjungoje padidėjo iki 380 000, palyginti su 330 000 atvejų 2022 m.; pažymi, kad Sienų valdymo ir vizų priemonė gali padėti pirmosioms su migrantų antplūdžiu susiduriančioms valstybėms narėms užtikrinti, kad jos turėtų išteklių Sąjungos išorės sienų saugumui užtikrinti, įskaitant elektroninio sienų saugumo stiprinimą ir kitas sienų stebėjimo priemones, kaip numatyta Sienų valdymo ir vizų priemonės reglamento III priede; atkreipia dėmesį į 2023 m. vasario 9 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas, kad Sąjunga sustiprins savo veiksmus, kuriais siekiama užkirsti kelią neteisėtam išvykimui ir žūtims, sumažinti spaudimą Sąjungos sienoms ir priėmimo pajėgumams, kovoti su neteisėtai žmones gabenančiais asmenimis ir grąžinti daugiau neteisėtų migrantų; pabrėžia, kad reikia geriau apsaugoti pažeidžiamus asmenis nuo neteisėto žmonių gabenimo ir

prekybos žmonėmis tinklų ir šalinti neigiamą migrantų instrumentalizavimo, visų pirma prorusiškoms jėgoms ir Baltarusijos režimui vykdant hibridinius išpuolius, poveikį;

136. primena, jog pagal Reglamentą (ES) 2021/1060 valstybės narės ir Komisija privalo užtikrinti, kad įgyvendinant Sąjungos fondus būtų paisoma pagrindinių teisių ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos;

137. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad 2014–2020 m. PMIF rezultatai, susiję su palankesnių sąlygų migrantų grąžinimui sudarymu, buvo mažesni nei tikėtasi; taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmai ir Komisija sutinka, jog su COVID-19 susiję kelionių apribojimai padarė ypač didelę įtaką pažangai šioje srityje; taip pat pažymi, kad 2023 m. grąžinimo priemonėms remti iš PMIF skirta 29,8 mln. EUR suma; laikosi nuomonės, kad Komisija privalo dėti daugiau pastangų ir padėti valstybėms narėms spręsti neteisėto sienos kirtimo problemą, taip pat sėkmingai įgyvendinti trečiųjų šalių piliečių grąžinimą ir teisėtų migrantų integraciją; tikisi, kad 2025 m. atlikus 2014–2020 m. PMIF *ex post* vertinimą bus gauta konsoliduota informacija apie pažangą šioje srityje; pabrėžia, kad vykdydama išorės veiksmus Komisija turėtų tęsti priemonių migracijos ir prieglobsčio srityje vykdymą, be kita ko, įgyvendindama Europos komandos principą ir sykiu didindama Sąjungos vidaus reikalų fondų programavimo ir įgyvendinimo trečiosiose šalyse skaidrumą, taip pat užtikrinti Parlamento vaidmenį;

Rekomendacijos

138. ragina Komisiją:

i) išsamiai ir laiku atsižvelgti į Audito Rūmų rekomendacijas ir pateikti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai Migracijos ir vidaus reikalų GD peržiūrėtą *ex ante* metodiką, kai ji bus užbaigta;

ii) toliau padėti valstybių narių valdymo ir audito institucijoms laiku užbaigti 2021–2027 m. DFP fondų audito strategijas, ypatingą dėmesį skiriant tinkamumo finansuoti ir viešųjų pirkimų klausimams, taip pat visoms kitoms pasikartojančioms Audito Rūmų išvadoms;

iii) imtis veiksmų siekiant pagerinti Sąjungos finansuojamų veiksmų rezultatus veiksmingo grąžinimo ir kovos su neteisėta migracija srityse, kartu užtikrinant visapusišką Sąjungos teisės aktų laikymąsi ir pagarbą pagrindinėms Sąjungos vertybėms;

iv) imtis veiksmų siekiant padidinti Sąjungos išlaidų, skirtų Europos Sąjungos išorės sienų apsaugai ir valdymui, veiksmingumą;

v) stebėti ir padėti laiku daryti ir tikrinti pažangą vykdant

administracinius, veiklos ir teisinius veiksmus, kurių reikalaujama iš valstybių narių ir Sąjungos agentūrų, kad iki 2026 m. būtų visiškai įgyvendintas Naujasis migracijos ir prieglobsčio paktas;

vi) didinti Sąjungos vidaus reikalų fondų programavimo ir įgyvendinimo trečiosiose šalyse skaidrumą, kartu išsaugoti Parlamento vaidmenį užtikrinant demokratinę Sąjungos išlaidų priežiūrą;

vii) vadovaujantis Finansinio reglamento 6 straipsniu nuolat vertinti, kaip vykdant Sąjungos biudžetą laikomasi Pagrindinių teisių chartijos ir ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintų Sąjungos vertybių;

Saugumas ir gynyba

139. pažymi, kad 2023 m. DFP 5 išlaidų kategorijos „Saugumas ir gynyba“ programoms skirtas biudžetas buvo 1,4 mlrd. EUR (0,7 % Sąjungos biudžeto išlaidų), jis paskirstytas taip: 500 mln. EUR (38,4 %) numatyta Europos gynybos fondui (EGF), 300 mln. EUR (19 %) – kariniam mobilumui, 200 mln. EUR (17,1 %) – decentralizuotoms agentūroms, t. y. Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centrui (EMCDDA), Europolui ir Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūrai (CEPOL), 200 mln. EUR (13,1 %) – Vidaus saugumo fondui (VSF) ir 200 mln. EUR (12,4 %) – branduolinei saugai, eksploatavimo nutraukimui ir kitoms sritims;

140. pažymi, kad 2023 m. didelė išlaidų dalis pagal DFP 5 išlaidų kategoriją vis dar buvo susijusi su 2014–2020 m. DFP nebaigtų įgyvendinti projektų užbaigimu; pažymi, kad 2023 m. pabaigoje 25 % 2014–2020 m. VSF nacionalinių programų tebebuvo nedeklaruotos ir kad paskutines metines ataskaitas ir prašymą išmokėti galutinį šių lėšų likutį valstybės narės pateiks kaip užbaigimo dokumentų rinkinio dalį ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d.;

141. susirūpinęs pažymi, kad dėl skirsnyje dėl migracijos ir sienų valdymo paaiškintų priežasčių Audito Rūmai negali pateikti atskiro DFP 5 išlaidų kategorijos „Saugumas ir gynyba“ klaidų lygio įverčio ir kad, remdamiesi audito rezultatais, Audito Rūmai mano, jog šios išlaidų kategorijos išlaidos yra siejamos su didele rizika; todėl ragina Audito Rūmus pateikti ir šios išlaidų kategorijos klaidų lygio įvertį; pažymi, kad Komisija daro išvadą, jog rizika atliekant saugumo ir gynybos išlaidų srities mokėjimus 2023 m. buvo 0,5 %;

142. pažymi, kad Komisija nepritarė Audito Rūmų rekomendacijai per dotacijų skyrimo procedūrą atidžiai patikrinti ir dokumentuoti pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP) teikiamų karinio mobilumo dotacijų paraiškų techninius aspektus ir kad Komisija mano, jog jos dabartiniai procesai jau užtikrina, kad būtų patikrinta, ar dvejopo naudojimo infrastruktūros projektai atitinka tinkamumo

finansuoti sąlygas;

143. primena, kad Sąjungos kaimynystėje vyrauja labai nestabili geopolitinė padėtis, dėl to nuo Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą pradžios kyla didesnių saugumo ir gynybos iššūkių, įskaitant hibridines grėsmes, taigi reikia didesnių investicijų į saugumą, gynybą ir parengtį; atkreipia dėmesį į tai, kad saugumui ir gynybai skirta DFP 5 išlaidų kategorija yra mažiausia iš visų DFP išlaidų kategorijų ir apgailestauja dėl to, kad dabartinis Sąjungos biudžetas, skirtas jos piliečių saugumui ir gynybai užtikrinti, nėra lygiavertis iššūkiams, kuriuos reikia įveikti trumpuoju ar ilguoju laikotarpiu; pažymi, kad 2023 m. Sąjungos finansavimas gynybos pramonei remti buvo skiriamas tik iš Europos gynybos fondo (EGF); primena EGF vaidmenį remiant Europos technologijos kompetenciją besiformuojančių ir perversminių technologijų srityje; palankiai vertina tai, kad, palyginti su ankstesniais metais, 2023 m. pagal EGF kvietimus teikti pasiūlymus pateikta 72 % daugiau pasiūlymų, nes tai rodo aukštą ir nuolat didėjantį Europos gynybos pramonės subjektų ir mokslinių tyrimų organizacijų susidomėjimą EGF ir didelę šio sektoriaus finansavimo paklausą; pažymi, kad pagal 2023 m. kvietimus teikti pasiūlymus Sąjunga 61 gynybos srities mokslinių tyrimų ir plėtros projektui įsipareigojo skirti 1,15 mlrd. EUR ir tuo pasinaudojo 581 juridinis asmuo iš 26 valstybių narių ir Norvegijos; pažymi, kad kiekviename projekte dalyvauja vidutiniškai 17 subjektų iš aštuonių skirtingų valstybių narių ir Norvegijos; pabrėžia, kad remiant tarpvalstybinį bendradarbiavimą gynybos mokslinių tyrimų ir plėtros srityje svarbu sudaryti vienodas sąlygas;

144. palankiai vertina Komisijos veiksmus, kuriais siekiama didinti paramą gynybos sektoriaus MVĮ, visų pirma džiaugiasi tuo, kad 2023 m. visapusiškai pradėjo veikti ES gynybos inovacijų sistema (EUDIS), kurioje numatytos įvairios priemonės gynybos ekosistemos MVĮ remti, ir jai iš EGF biudžeto skirta 224 mln. EUR; be to, palankiai vertina pagal EGF teikiamos MVĮ priemokos vaidmenį sudarant mažesniems subjektams ir novatoriams palankesnes sąlygas patekti į gynybos tiekimo grandines; pažymi, kad 2023 m. pagal EGF kvietimus teikti pasiūlymus 42 % finansavimui atrinktų subjektų buvo MVĮ, t. y. didesnė dalis, palyginti su 2022 m. (38,2 %), ir kad 18 % viso finansavimo, kurį galima gauti pagal EGF kvietimus teikti pasiūlymus, skiriama MVĮ;

145. primena, kad gynybos srities mokslinių tyrimų parengiamieji veiksmai buvo prieš EGF įsteigimą įgyvendinta programa, kurios biudžetas buvo 90 mln. EUR ir pagal kurią finansuota 18 mokslinių tyrimų projektų, atrinktų 2017–2019 m. paskelbus kvietimus teikti pasiūlymus; taip pat primena, kad Audito Rūmai savo specialiojoje ataskaitoje 10/2023 „Gynybos srities mokslinių tyrimų parengiamieji veiksmai“ pažymėjo, kad Sąjunga vis dar neturėjo ilgalaikės iš EGF finansuojamų projektų strategijos, visų pirma, kalbant apie poveikį, papildomus mokslinius tyrimus, plėtrą, gamybą ir viešuosius

pirkimus; palankiai vertina tai, kad Komisija pritarė visoms Audito Rūmų rekomendacijoms ir patvirtino, kad jos toliau įgyvendinamos; šiuo požiūriu palankiai vertina tai, kad Komisija priėmė Europos gynybos pramonės strategiją ir pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės programa (EGPP), taip pat jos įsipareigojimą plėtoti EGF; vis dėlto, atsižvelgdamas į geopolitines realijas, su kuriomis susiduria Sąjunga, yra susirūpinęs dėl to, kad manoma, jog Audito Rūmų rekomendacijos bus visiškai įgyvendintos tik 2026 m.;

146. primena Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje 10/2023 pateiktas pastabas dėl ribotų žmogiškųjų išteklių Komisijoje ir dėl to kylančios rizikos EGF; pažymi, kad didėjantis vertintinų pasiūlymų ir valdomų projektų skaičius daro didelį spaudimą žmogiškiesiems ištekliams; taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad 2023 m. didelę Gynybos pramonės ir kosmoso generalinis direktoratas darbuotojų dalį sudarė deleguotieji nacionaliniai ekspertai (17 %) ir į Gynybos pramonės ir kosmoso GD ketinimą padidinti darbuotojų skaičių atrenkant pareigūnus per Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) rengiamus specializuotus kosmoso ir gynybos srities konkursus, kurių rezervo sąrašai buvo baigti sudaryti 2023 m. lapkričio mėn.;

147. atkreipia dėmesį į tai, kad įgyvendinamas „Karinio mobilumo veiksmų planas 2.0“ ir 2021–2027 m. pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP) dvejopo naudojimo transporto infrastruktūros projektams skirta 1,74 mlrd. EUR; pažymi, kad iki šiol Sąjunga bendrai finansavo 95 karinio mobilumo projektus 21 valstybėje narėje ir kad 94 iš šių projektų vis dar įgyvendinami ir tikimasi, kad dauguma jų bus baigti vykdyti 2026–2027 m.; susirūpinęs pažymi, kad 2021, 2022 ir 2023 m. surengus tris kvietimus teikti pasiūlymus visas dabartinio programavimo laikotarpio EITP karinio mobilumo paketas šiuo tikslu jau išnaudotas; mano, kad, nors buvo sudaryta galimybė greitai panaudoti biudžetą sutelkus sumas 2022 ir 2023 m. kvietimų teikti pasiūlymus etape ir buvo patenkintas poreikis atsižvelgti į saugumo padėties raidą Europoje po Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą, tačiau tuo pačiu metu Sąjungos finansavimas tapo nestabilus ir nenuspėjamas, nes liko daugiau nei ketverių metų laikotarpis, kurio metu nebėra Sąjungos lėšų, kuriomis būtų finansuojami kvietimai teikti karinio mobilumo pasiūlymus dvejopo naudojimo infrastruktūros projektams remti iki kol bus priimta DFP po 2027 m.; primena Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje 04/2025 pateiktas išvadas, kad veiksmų planas nebuvo grindžiamas pakankamai tvirtais pagrindais ir kad pažanga siekiant jo tikslo, t. y. užtikrinti greitą ir sklandų darbuotojų, reikmenų ir turto judėjimą per trumpą laiką ir dideliu mastu, buvo skirtinga dėl koncepcijos trūkumų ir likusių įgyvendinimo kliūčių; pažymi, kad Komisija mano, jog reikia imtis daugiau veiksmų dvejopo naudojimo transporto infrastruktūros koridoriams stiprinti, be kita ko, tokiais reguliavimo klausimais kaip tarpvalstybinio judėjimo leidimų procedūros; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad Komisija nebuvo

atlikusi patikimo vertinimo, kokio finansavimo iš viso reikės, kad būtų pasiekti plano tikslai ir siektinos reikšmės; apgailestauja dėl to, kad 2023 m. kariniam mobilumui buvo išleista tik 300 mln. EUR, ir yra susirūpinęs dėl to, kad paskelbus kvietimus teikti pasiūlymus pagal karinio mobilumo dokumentų rinkinį buvo pateikta keturis kartus daugiau paraiškų – tai rodo padidėjusį valstybių narių ir paramos gavėjų susidomėjimą;

148. reiškia didelį susirūpinimą dėl Komisijos sprendimo priimti iniciatyvą „Rearm ES“ prieš tai nepasikonsultavus su Europos Parlamentu; apgailestauja, kad tokiu sprendimu apeinamas institucinės pusiausvyros principas ir kenkiama Parlamento, kaip vienos iš teisėkūros institucijų, vaidmeniui nustatant strateginius ir biudžeto prioritetus; primygtinai ragina Komisiją neinicijuoti esminių politikos priemonių, kurios daro poveikį Sąjungos finansinei ir strateginei struktūrai, neužtikrinant visapusiškos pagarbos Parlamento prerogatyvoms;

149. pažymi, kad Europos Parlamentas paragino Sąjungą ir jos valstybes nares sukurti teisinę sistemą, pagal kurią Rusija galėtų būti laikoma terorizmą remiančia valstybe;

Rekomendacijos

150. ragina Komisiją:

i) kuo greičiau parengti ilgalaikę EGF strategiją, remiantis patirtimi, įgyta vykdant gynybos srities mokslinių tyrimų parengiamuosius veiksmus, ir vadovaujantis Audito Rūmų rekomendacijomis;

ii) užtikrinti, kad trumpuoju laikotarpiu pagal 2026 m. biudžeto projektą, o vidutinės trukmės laikotarpiu – pagal Komisijos pasiūlymą dėl kitos DFP būtų skirta pakankamai išteklių Sąjungos bendradarbiavimui gynybos srityje stiprinti ir ekspertams laiku įdarbinti;

iii) toliau stiprinti karinį mobilumą Sąjungoje gerokai padidinant skiriamą finansavimą dvejopo naudojimo transporto infrastruktūros koridoriams tobulinti ir imantis veiksmų šalinti administracines, procedūrines ir reguliavimo kliūtis tarpvalstybiniam karinių pajėgų judėjimui, kartu teikiant pirmenybę tam, kad Sąjungos finansavimas būtų skiriamas tiems projektams, kuriais geriausiai reaguojama į dabartinę grėsmių Europai panoramą; atsižvelgti į Audito Rūmų išvadas ir rekomendacijas, pateiktas Specialiojoje ataskaitoje 04/2025;

iv) imtis veiksmų, kad būtų užtikrintas išsamus patikrinimas, susijęs su dvejopo naudojimo karinio mobilumo infrastruktūros projektų kriterijais, laikantis Audito Rūmų rekomendacijos;

Kaimyninės šalys ir pasaulis

151. pažymi, kad DFP 6 išlaidų kategorijos „Kaimyninės šalys ir pasaulis“ programoms skirtas biudžetas buvo 15,2 mlrd. EUR (7,4 % Sąjungos biudžeto), jis paskirstytas taip: 63,4 % numatyta Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonei „Globali Europa“ (KVTBP „Globali Europa“), 16,4 % – humanitarinei pagalbai, 16,0 % – Pasirengimo narystei paramos priemonei (PNPP III) ir 4,2 % – kitiems veiksmams ir programoms; pažymi, kad 2023 m. mokėjimai pagal išlaidų kategoriją „Kaimyninės šalys ir pasaulis“ iš viso pasiekė 15,2 mlrd. EUR, t. y. maždaug 8 % visų Sąjungos išlaidų, išskyrus EGADP;

152. pažymi, kad Audito Rūmai patikrino 72 operacijų imtį, kuri nėra tinkamai reprezentatyvi šios DFP išlaidų kategorijos išlaidų atžvilgiu, todėl negali pateikti klaidų lygio įverčio; atsižvelgiant į tai, kad Audito Rūmų audito rezultatai rodo, jog tai yra didelės rizikos sritis (37 iš 72 audituotų operacijų, t. y. 51,4 % operacijų buvo paveiktos klaidų), ragina Audito Rūmus pateikti aiškų šio skyriaus klaidų lygio įvertinimą; pažymi, kad Audito Rūmai nustatė 31 klaidą, turėjusią finansinį poveikį Sąjungos biudžetui ir susijusią su reikalavimų neatitinkančiais paramos gavėjais, netinkamomis finansuoti išlaidomis, nepatirtomis išlaidomis ir viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimais – tai yra sritys, kurioms gali kilti nepatikimo kontrolės mechanizmų veikimo rizika;

153. be to, pažymi, kad Audito Rūmai nustatė 19 teisinių ir finansinių nuostatų nesilaikymo atvejų, iš kurių nė vienas neturėjo tiesioginio finansinio poveikio Sąjungos biudžetui ir kurie apėmė tokius klausimus kaip dviprasmiškas sąnaudų paskirstymas, matomumo taisyklių nesilaikymas ir netinkami dokumentai;

154. yra susirūpinęs dėl to, kad Audito Rūmai nustatė reikšmingo matomumo taisyklių nesilaikymo atvejį ES finansuojamame projekte, kurį netiesiogiai valdo Kaimynystės politikos ir plėtros derybų GD ir kuris buvo susijęs su 21,2 mln. EUR vertės susitarimu dėl įnašo, pasirašytu su tarptautine organizacija vykdant projektą, kuriuo buvo siekiama remti Rytų partnerystės šalis kovojant su COVID-19; atkreipia dėmesį į tai, jog Audito Rūmai nustatė, kad daugumoje tikrintų dovanojimo sertifikatų nebuvo jokio patvirtinimo, kad dovanota medicininė įranga buvo finansuojama Sąjungos lėšomis; primena reikalavimą, kad Sąjungos lėšų gavėjai aiškiai skelbtų apie tai, kad Sąjunga finansavo arba bendrai finansavo jų įgyvendinamą veiksmą; atkreipia dėmesį į Komisijos atsakymus, jog ji su Jungtinėmis Tautomis šiuo metu svarsto naujas komunikacijos ir matomumo gaires, kad sumažintų su matomumo taisyklių laikymusi susijusių klaidų riziką;

155. reiškia susirūpinimą dėl to, kad Audito Rūmai, atlikdami informacinės sistemos OPSYS komponento, skirto naudotojų prieigos

ir teisių valdymui, IT auditą, nustatė tris trūkumus, įskaitant i) tai, kad Tarptautinės partnerystės GD oficialiai nenustatė procedūros, pagal kurią sistemos administratoriams ir standartiniams naudotojams būtų suteiktos ir panaikintos prieigos teisės; ii) keturis atvejus, kai standartiniai naudotojai turėjo daugiau prieigos teisių nei reikia jų darbui, o tai neatitinka Komisijos IT standartų, ir kad iii) Tarptautinės partnerystės GD nevaldė visų administratoriaus paskyrų, priklausančių kitų generalinių direktoratų darbuotojams; yra susirūpinęs dėl to, kad dėl šių trūkumų didėja netinkamos prieigos prie sistemos ir išorės veiksmų projektų įgyvendinimo taisyklių ir procedūrų nesilaikymo rizika, taip pat kenkiama sistemos procesų ir duomenų vientisumui;

156. pažymi, kad Komisija suintensyvino komunikaciją su tarptautinėmis organizacijomis, siekdama didinti informuotumą apie poreikį užtikrinti, kad Audito Rūmų auditoriai, atlikdami Sąjungos finansuojamų projektų auditą, turėtų visapusišką prieigą prie dokumentų, ir kad Komisija rėmė iniciatyvas, kuriomis siekiama rasti nuolatinius prieigos prie dokumentų ir jų saugojimo klausimų sprendimus; vis dėlto atkreipia dėmesį į Komisijos patvirtinimą, kad, nepaisant pastangų, vis dar esama tam tikrų apribojimų, susijusių su galimybe susipažinti su dokumentais dėl esamų įgyvendinančiųjų partnerių teisinių sistemų, kurių artimiausiu metu neketinama keisti;

157. primygtinai ragina Komisiją stiprinti teisinės valstybės sąlygomis grindžiamą požiūrį į Pasirengimo narystei pagalbos priemonės (PNPP III) finansavimą, kad šia priemone būtų vykdomas jos tikslas veiksmingai padėti narystės siekiančioms šalims įgyvendinti tapimo Sąjungos valstybėmis narėmis sąlygas; pakartoja savo raginimą Komisijai įgyvendinti Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje 01/2022 pateiktas rekomendacijas siekiant užtikrinti veiksmingą Sąjungos finansinės paramos, kuria remiamas teisinės valstybės principas Vakarų Balkanuose, poveikį, visų pirma teikiant nuostatų dėl moduliavimo ir sąlygų pagal PNPP III taikymo gaires;

158. pabrėžia, kad Sąjungos pagalba jokiomis aplinkybėmis – nei tiesiogiai, nei netiesiogiai – neturėtų būti finansuojamas terorizmas, todėl ja neturėtų būti remiami jokie subjektai, susiję su grupuote „Hamas“ ar bet kokia kita teroristine ar ekstremistine organizacija; pažymi, kad šiuo tikslu yra teisėta ir būtina turėti galimybę aiškiai žinoti ir nustatyti visus galutinius Europos pagalbos gavėjus trečiosiose šalyse; pabrėžia, kad būtina griežtai kontroliuoti pagalbos paskirstymą ir naudojimą, siekiant užtikrinti, kad lėšos nebūtų netinkamai naudojamos;

159. apgailestaudamas pažymi, kad Europos Komisija finansavo Gaziantepo islamo mokslo ir technologijų universitetą, kuris palaiko patvirtintus ryšius su teroristine organizacija „Hamas“; ragina Komisiją nutraukti visus ryšius su šiuo universitetu ir kitais universitetais, turinčiais ryšių su teroristinėmis organizacijomis;

160. primygtinai ragina Komisiją, teikiant didesnę paramą ir humanitarinę pagalbą Palestinos gyventojams, taip pat visapusiškai pasitelkti patikimus partnerius, pvz., Pasaulio sveikatos organizaciją (PSO), Jungtinių Tautų vaikų fondą (UNICEF), Pasaulio maisto programą (PMP) ar įvairias Raudonojo Pusmėnulio organizacijas; primena, jog svarbu, kad Komisija užtikrintų nepriklausomą Jungtinių Tautų pagalbos ir darbų agentūros Palestinos pabėgėliams Artimuosiuose Rytuose (UNRWA) kontrolę, kurią vykdytų išorės ekspertai, Audito Rūmai ir patyrę tarptautiniai partneriai;

161. pažymi, kad pastaraisiais mėnesiais Komisija bendradarbiavo su UNRWA, kad sustiprintų neutralumo procesus ir kontrolės sistemas šioje Agentūroje, atsižvelgdama į JT Vidaus priežiūros tarnybų biuro (OIOS) tyrimų išvadas dėl įtarimų, kad 19 jos darbuotojų dalyvavo 2023 m. spalio 7 d. išpuolyje, ir stebėtų, kaip taikomas UNRWA pateiktas veiksmų planas dėl Nepriklausomos peržiūros grupės, kuriai vadovavo buvusi Prancūzijos užsienio reikalų ministrė C. Colonna, rekomendacijų stiprinti kontrolę ir priežiūrą įgyvendinimo; pažymi, kad Komisija iš naujo įvertino Sąjungos sprendimą dėl UNRWA finansavimo 2024 m. ir kad 2024 m. balandžio mėn. Komisijos nariui O. Várhelyi ir UNRWA generaliniam komisarui Ph. Lazzarini pasikeitus laiškais Sąjunga pasiekė susitarimą dėl Sąjungos sąlyginės pagalbos UNRWA, susijusios su keliais etapais atsižvelgiant į tris darbo kryptis, įskaitant UNRWA darbuotojų tikrinimą, Sąjungos auditą, taip pat Vidaus tyrimų ir etikos departamento stiprinimą; pažymi, kad buvo atnaujintas Sąjungos paramos teikimas;

162. primena, kad Palestinos Administracija iki kitų mokslo metų privalo pašalinti visą mokomąją medžiagą ir turinį, kurie neatitinka UNESCO standartų, ypač tuos, kuriuose yra antisemitizmo, kaip apibrėžta Sąjungos patvirtintame Tarptautinio Holokausto aukų atminimo aljanso klasifikatoriuje, smurto kurstymo, neapykantą kurstančios kalbos ir terorizmo šlovinimo; primena ankstesnių rezoliucijų dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo nuostatas; pabrėžia, kad Sąjungos finansinė parama Palestinos Administracijai švietimo srityje turėtų būti teikiama su sąlyga, kad vadovėlių turinys bus suderintas su UNESCO standartais, kad bus išbrauktos visos antisemitinės nuorodos ir bus pašalinti neapykantą ir smurtą kurstantys pavyzdžiai, kaip ne kartą buvo prašoma rezoliucijose, pridėtose prie sprendimų dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo; primena Sąjungos finansuotos Georgo Eckerto instituto ataskaitos išvadas, kurios atskleidė sudėtingą vadovėlių vaizdą; pažymi, kad Sąjunga nefinansuoja Palestinos vadovėlių ir kad už juos taip pat nėra atsakinga UNRWA, kuri vis dėlto peržiūri visus išleistus vadovėlius, kad pašalintų bet kokį probleminį turinį; pažymi, kad Komisija atliks atidų tikrinimą siekdama garantuoti, kad Sąjungos lėšos nebūtų tiesiogiai ar netiesiogiai skiriamos tokios mokomosios medžiagos, įskaitant JT organizacijų teikiamą mokomąją medžiagą, rengimui ar pateikimui Palestinos vaikams ir jų mokymui pasitelkiant šią medžiagą;

163. atkreipia dėmesį į tai, kad Kaimynystės politikos ir plėtros derybų GD savo 2023 m. metinėje veiklos ataskaitoje pripažino, kad rengiami reguliarūs vizitai į Kyjivą dėl ten įgyvendinamų projektų, tačiau dėl saugumo apribojimų apsilankymai kituose Ukrainos regionuose siekiant vietoje stebėti juose įgyvendinamus projektus yra suvaržyti; taip pat pažymi, kad dėl apribojimų, susijusių su tinkama projektų Ukrainoje stebėsena, Kaimynystės politikos ir plėtros derybų GD 2023 m. metinėje veiklos ataskaitoje vėl buvo padaryta išlyga ir kad įgyvendinami taisomieji veiksmai, pvz., vykdoma projektų įgyvendinimo pažangos stebėsena atliekant dokumentų peržiūras, pasinaudojant nuotoliniais sprendimais ir pasitelkiant paslaugų teikėją;

164. palankiai vertina tai, kad OLAF valdžios institucijoms teikia tikslinę pagalbą kovos su sukčiavimu srityje ir remia Ukrainos prisijungimą prie Sąjungos kovos su sukčiavimu programos; pažymi, kad pagrindų susitarime pagal Ukrainos priemonę, kuris įsigaliojo 2024 m. birželio mėn., numatyta teisiškai privaloma šios Priemonės lėšų valdymo, kontrolės, priežiūros, stebėsenos, vertinimo, ataskaitų teikimo ir audito tvarka, taip pat pažeidimų, sukčiavimo, korupcijos ir interesų konfliktų prevencijos, tyrimo ir ištaisymo priemonės bei nuostatos dėl OLAF ir Europos prokuratūros vaidmenų; be to, palankiai vertina tai, kad pagal Reglamento dėl Ukrainos priemonės 36 straipsnį 2024 m. birželio mėn. Komisija įsteigė Audito valdybą, kurios užduotis – padėti Komisijai įvertinti Ukrainos valdymo ir kontrolės sistemų, susijusių su pagal Priemonę skiriamomis lėšomis, veiksmingumą ir kovoti su netinkamu Sąjungos finansavimo pagal Ukrainos priemonę valdymu; ragina Komisiją reguliariai informuoti Europos Parlamentą apie Audito valdybos veiklą ir išvadas, kad būtų užtikrinta tinkama parlamentinė priežiūra;

165. susirūpinęs atkreipia dėmesį į naujausias ataskaitas dėl audito ataskaitos projekto dėl Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių organizacijos (AKRVO) sekretoriato, kurį apmokėjo Komisija, išvadų, kuriose teigiama, kad įtariamas sukčiavimas, nesumokėti atlyginimai ir kiti įsipareigojimai; pažymi, kad, kaip pranešta, 2023 m. Komisija sekretoriatui skyrė 3,7 mln. EUR ir nuo 2024 m. kovo mėn. bando susigrąžinti 3,6 mln. EUR; prašo Komisijos užtikrinti visišką skaidrumą ir atskaitomybę, suteikti prieigą prie audito ataskaitos ir informuoti Parlamento narius apie konkrečius veiksmus, kurių imtasi;

166. ragina Komisiją, atsižvelgiant į Audito Rūmų nuomonėje 03/2024 pateiktas rekomendacijas, į pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl naujos DFP įtraukti rekomendacijas dėl išorės veiksmų garantijos, kuriomis papildytas Komisijos vertinimas, be kita ko, aktyviau naudoti finansavimo derinimą (dotacijos) mažiausiai išsivysčiusiose šalyse, nestabiliose ar nuo konfliktų nukentėjusiose šalyse ir bendradarbiauti su suinteresuotaisiais subjektais, pvz., pilietine visuomene;

167. yra susirūpinęs dėl EDVF+ asignavimų skyrimo pagal naują lankstų paramos investicijoms paketą toms paramą gaunančioms šalims, kuriose lengviau įgyvendinti strategijos „Global Gateway“ investicijas, nes dėl to prioritetas neteikiamas mažiausiai išsivysčiusioms šalims, taip pat nestabilioms ir nuo konfliktų nukentėjusioms šalims; ragina pateikti ataskaitą apie šiose šalyse skiriamų ir pagal sutartis numatytų EDVF+ sumų dydį ir užtikrinti skaidrumą nurodant, kaip laikomasi asignavimų mažiausiai išsivysčiusioms šalims kvotos pagal šalies orientacinę daugiametę programą skiriant asignavimus pagal regionines orientacines daugiametes programas;

168. pripažįsta, kad strategija „Global Gateway“ – tai suderintas Sąjungos atsakas į pasaulinius iššūkius, tačiau pakartoja, kad veiksmai, kuriais telkiamos viešosios ir privačiosios investicijos, visada turi būti grindžiami teisine sistema, kaip numatyta KVTBP reglamente, Darbotvarke iki 2030 m. ir šalių partnerių poreikiais, kuriuos jos išreiškė atviro lygiaverčio dialogo metu; yra susirūpinęs dėl strategijos „Global Gateway“ programų nenuoseklumo; todėl ragina didinti skaidrumą, demokratinę atskaitomybę, patikimus stebėsenos ir vertinimo mechanizmus vykdant strategiją „Global Gateway“ ir Europos komandos iniciatyvas; ragina sukurti centralizuotą viešai prieinamą ir reguliariai atnaujinamą platformą, kurioje būtų išsamiai išdėstyti strategijos „Global Gateway“ projektai, įskaitant jų tikslus, finansavimo šaltinius, įgyvendinančiuosius partnerius ir numatomus rezultatus;

Europos plėtros fondas (EPF)

169. atkreipia dėmesį į tai, kad audituodami operacijų tvarkingumą Audito Rūmai patikrino 140 operacijų imtį, kuri yra reprezentatyvi visų EPF rūšių išlaidų atžvilgiu; taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad ją sudarė 31 operacijos, susijusios su Europos Sąjungos skubiosios pagalbos Afrikai patikos fondu, 87 operacijos, kurioms leidimą suteikė 14 ES delegacijų [1], ir 19 mokėjimų, kuriuos patvirtino Komisijos būstinė;

170. su susirūpinimu pažymi, kad iš 140 išnagrinėtų operacijų 62 operacijose (44,3 %) buvo klaidų, palyginti su 57 (40,7 %) tokio paties skaičiaus operacijų klaidomis 2022 m.; be to, pabrėžia, kad Audito Rūmai kiekybiškai įvertino 52 klaidas (2022 m. – 48), kuriomis remdamiesi apskaičiavo, kad 2023 finansiniais metais klaidų lygis yra 8,9 % (2022 m. – 7,1 %);

171. susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad 2023 finansiniais metais trijų dažniausiai pasitaikančių rūšių klaidos buvo susijusios su nepatirtomis išlaidomis ir sudarė 45 % klaidų (2022 m. – 51 %), su

---

[1] Angola, Beninas, Dramblio Kaulo Krantas, Fidžis, Gana, Bisau Gvinėja, Kenija, Madagaskaras, Malavis, Mauricijus, Mozambikas, Gambija, Togas ir Uganda.

esminių patvirtinamųjų dokumentų nebuvimu (31 % klaidų, 2022 m. – 7 %) ir su netinkamomis finansuoti išlaidomis (23 % klaidų, 2022 m. – 24 %);

172. atkreipia dėmesį į Komisijos atsakymus į Komisijos nariams Juttai Urpilainen ir Oliveriui Varhelyi pateiktus klausimus, į kuriuos atsakoma raštu, kad 2023 m. maždaug 45 % visų klaidų buvo susijusios su pertekliniu patvirtinimu, t. y. praktika, kai nepatirtos išlaidos įtraukiamos į finansines ataskaitas kaip patirtos išlaidos, ir kad todėl tokios klaidos yra laikinos, nes po galutinio patvirtinimo jų nebeliks; be to, pažymi, kad, siekdama sumažinti šias laikinas klaidas, Komisija paprašė savo partnerių peržiūrėti ataskaitų šablonus, kad būtų galima lengviau nustatyti patirtas išlaidas, ir kad Tarptautinės partnerystės GD įsteigė specialią darbo grupę, kuri, taikydama rizikos valdymo sistemą, tikrintų, kaip atitinkamos organizacijos laikosi taisyklių; taip pat pažymi, kad Tarptautinės partnerystės GD šiuo metu peržiūri savo kontrolės strategiją, kuria taip pat būtų siekiama nustatyti, kaip būtų galima sustiprinti *ex ante* kontrolę, ir pagerinti pagal ramsčius vertinamų organizacijų ataskaitų teikimą Komisijai; ragina Komisiją pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie šių veiksmų poveikį;

173. pažymi, kad laukiama Tarptautinės partnerystės GD vykdomos savo kontrolės strategijos peržiūros rezultatų, kurie apima gairių dėl finansinės atskaitomybės, taip pat dėl padidintos *ex ante* kontrolės stiprinimą, kad būtų išvengta klaidų, be kita ko, susijusių su pertekliniu patvirtinimu; ragina Komisiją informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie taisomąsias priemones, kurių bus imtasi atlikus šią peržiūrą;

174. yra susirūpinęs, kad, kaip ir ankstesniais metais, kai kurios tarptautinės organizacijos suteikė tik ribotą prieigą prie dokumentų (pvz., tik skaityti skirtu formatu), o tai trukdė planuoti ir vykdyti Audito Rūmų auditą bei kontroliuoti jo kokybę ir dėl to buvo vėluojama; pažymi, kad audito ir kontrolės klausimai buvo keletą kartų aptarti su JT subjektais, be kita ko, bendruose techniniuose orientacinės grupės posėdžiuose ir atitinkamoje ES ir JT finansinio ir administracinio pagrindų susitarimo darbo grupėje; be to, pažymi, kad Komisija bendradarbiauja su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis ir suintensyvino komunikaciją su jomis Audito Rūmų galimybės susipažinti su dokumentais klausimu; kaip ir ankstesniais metais, ragina Komisiją šiuo požiūriu dėti daugiau pastangų;

175. pabrėžia, kad, Audito Rūmų vertinimu, likutinio klaidų lygio tyrimas nėra patikinimo užduotis arba auditas ir yra pagrįstas Tarptautinės partnerystės GD pateikta likutinio klaidų lygio metodika ir vadovu; pažymi, kad Tarptautinės partnerystės GD patikslino, jog likutinio klaidų lygio tyrimas turėtų būti pagrindinis likutinių klaidų apskaičiuoto finansinio poveikio rodiklis, t. y. juo vertinamas tinkamas vidaus kontrolės sistemos veikimas ir taip parodomi

Komisijos taisomieji pajėgumai; pabrėžia, kad, kaip ir ankstesniais metais, Audito Rūmai tyrime rado apribojimų; be to, atkreipia dėmesį į Audito Rūmų nuomonę, kad, kaip ir ankstesniais metais, likutinio klaidų lygio metodika leidžia rangovui visiškai pasikliauti Tarptautinės partnerystės GD kontrolės rezultatais ir kad pasikliovimas kitų auditorių darbu prieštarauja likutinio klaidų lygio tyrimo tikslui; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad tais atvejais, kai šios ankstesnės patikros buvo atliktos pagal Europos Komisijos ir Jungtinių Tautų finansinį ir administracinį pagrindų susitarimą, rangovas ne visada gali atlikti papildomus pagrindinius testus, nes pagal Finansinį ir administracinį pagrindų susitarimą ribojamos Komisijos tikrinimo teisės; atkreipia dėmesį į Komisijos atsakymą, kuriame pripažįstami pagal Finansinį ir administracinį pagrindų susitarimą nustatyti kontrolės apribojimai; primygtinai ragina Komisiją ieškoti veiksmingų sprendimų šiai problemai išspręsti;

176. primena, kad pagal EPF buvo įsteigti du ES patikos fondai; primena, kad ES pagalbos Afrikai patikos fondas sutelkė daugiau kaip 5 mlrd. EUR, iš jų 88 % įnašų (4,4 mlrd. EUR) skirta iš EPF ir Sąjungos biudžeto; apgailestauja, kad, nepaisant keleto Parlamento prašymų, šių lėšų valdymo ir skyrimo procesui vis dar trūksta skaidrumo; yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje 17/2024 „ES pagalbos Afrikai patikos fondas. Nors taikyti nauji metodai, parama ir toliau teikiama netikslingai“ pateiktų išvadų; pažymi, kad, nepaisant novatoriško požiūrio į rizikos žmogaus teisėms nustatymą sudėtingoje aplinkoje, į šią riziką nebuvo visapusiškai atsižvelgta ir kad Audito Rūmai nustatė, jog galimos rizikos žmogaus teisėms vertinimas nebuvo išsamus; primena, kad, pasak Audito Rūmų, Komisija negeba nustatyti veiksmingiausių ir efektyviausių būdų, kaip sumažinti neteisėtą migraciją ir priverstinį gyventojų persikėlimą Afrikoje, ir apie juos pranešti; apgailestauja, kad naujoje stebėsenos sistemoje agreguojama visų ES patikos fondo projektų informacija, tačiau susiduriama su duomenų tikslumo trūkumais; pažymi, kad Europos Sąjungos skubiosios pagalbos Afrikai patikos fondas 2025 m. turėtų būti laipsniškai panaikintas;

Rekomendacijos

177. ragina Komisiją imtis veiksmų atsižvelgiant į Audito Rūmų rekomendacijas:

   i) kalbant apie OPSYS taikomąją programą, formalizuoti ir patobulinti prieigos teisių suteikimo ir panaikinimo sistemos administratoriams ir standartiniams naudotojams procedūrą, didinti naujos programinės įrangos kokybę ir skirti išteklių, reikalingų jos parengtumui ir patikimumui gerinti;
   ii) stiprinti gaires ir kontrolę siekiant užtikrinti, kad organizacijos, įgyvendinančios sutartis pagal netiesioginio valdymo principą, įskaitant tarptautines organizacijas, tarptautines finansų

įstaigas ir valstybines agentūras, laikytųsi matomumo taisyklių;

iii) toliau palaikyti aktyvesnius ryšius su tarptautinėmis organizacijomis, kad Audito Rūmams būtų suteikta visapusiška, neribota ir savalaikė prieiga prie dokumentų (ir ne tik skaityti skirtu formatu), būtinų jų užduočiai atlikti pagal SESV;

iv) nestabiliose ar konfliktų zonose įdiegti tinkamas *ex ante* ir *ex post* kontrolės priemones, kad būtų užtikrinta tinkama Sąjungos lėšų panaudojimo kontrolė ir būdai, kaip susigrąžinti Sąjungos lėšas;

v) imtis priemonių, siekiant patobulinti kontrolės sistemas, skirtas tarptautinėms organizacijoms sumokėtam išankstiniam finansavimui patvirtinti;

vi) stiprinti *ex ante* kontrolę prieš patvirtinant išlaidas;

178. taip pat ragina Komisiją:

i) griežtai stebėti visus esamus mechanizmus ir bendradarbiauti su UNRWA siekiant užtikrinti visų veiksmų, dėl kurių susitarta, įgyvendinimą, kad būtų garantuota, jog UNRWA veiktų visapusiškai laikydamasi humanitarinių principų ir neutralumo, be kita ko, būsimoje ES ir UNRWA bendroje deklaracijoje ir būsimuose finansavimo sprendimuose dėl sąlyginės ES pagalbos teikimo;

ii) užtikrinti, kad visose sutartyse, susijusiose su Sąjungos lėšomis, būtų visapusiškai laikomasi taikytinų Sąjungos teisės aktų, įskaitant atskaitomybę, skaidrumą ir patikimą finansų valdymą, ir kad tai apimtų tikrinimą, ar nėra subrangovų, fizinių asmenų, praktinių seminarų ir (arba) mokymų dalyvių ar finansinės paramos trečiosioms šalims, kurioms taikomos Sąjungos ribojamosios priemonės, gavėjų arba asmenų, susijusių su terorizmo ar teroro aktų, taip pat kitų neapykantos ir neapykantos kurstymo veiksmų finansavimu;

iii) atrenkant geografines vietoves ir paramos gavėjus labiau remtis įrodymais ir didinti informacijos apie pasiektą pažangą įgyvendinant būsimus vystymosi srities veiksmus tikslumą, be kita ko, pagal Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę „Globali Europa“;

Europos viešasis administravimas

179. pažymi, kad Komisija yra tiesiogiai atsakinga už 59,1 % viso administracinio Sąjungos biudžeto, t. y. 7,2 mlrd. EUR, įgyvendinimą; taip pat pažymi, kad 70 % administracinių išlaidų yra susijusios su žmogiškaisiais ištekliais, įskaitant pensijas, o likusios išlaidos visų pirma susijusios su pastatais, įranga, energija, ryšiais ir

IT; su pasitenkinimu pažymi, kad ir 2023 m. Audito Rūmai daro išvadą, jog ši išlaidų sritis yra susijusi su maža rizika;

180. pažymi, kad 2023 m. 2 152 valstybės tarnautojai paliko Komisiją visų pirma todėl, kad išėjo į pensiją, atsistatydinimo arba pasibaigė jų darbo sutartys; pažymi, kad tai yra palyginti didelė darbuotojų kaita ir tai turėtų suteikti Komisijai daug galimybių spręsti nuolatinę netolygaus geografinio atstovavimo visose tarnybose problemą;

181. ragina Komisiją kartu su Europos personalo atrankos tarnybą (EPSO) užtikrinti, kad kuo greičiau būtų įdiegtos būtinos techninės sistemos ir paspartintos procedūros, kad Komisija ir kitos Sąjungos institucijos galėtų pasikliauti EPSO atrinkdamos aukštos kvalifikacijos ir motyvuotus kandidatus į visų tipų pareigas institucijose;

182. palankiai vertina tai, kad moterų skaičius vadovaujamose pareigose padidėjo nuo 46,1 % 2022 m. gruodžio mėn. iki 47,8 % 2023 m. gruodžio mėn.; ragina Komisiją ir toliau skirti daug dėmesio lyčių pusiausvyros užtikrinimui ir išlaikymui visais valdymo lygmenimis;

183. su pasitenkinimu pažymi, kad Komisija įgyvendino politiką, kuria siekiama gerinti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą ir darbuotojų gerovę, įskaitant teisę atsijungti; kartu palankiai vertina tai, kad naujas sprendimas dėl priekabiavimo prevencijos ir kovos su juo buvo priimtas ir pagal jį įsteigta vyriausiojo konfidencialaus patarėjo, kuris yra svarbus asmuo kovojant su priekabiavimu, pareigybė; pabrėžia, kad reikia užtikrinti tinkamus išteklius šiai pareigybei finansuoti, kad būtų galima veiksmingai atlikti įvairias sudėtingas užduotis;

184. pripažįsta Komisijos pažangą, daromą vaikų lopšelių darbuotojų internalizavimo srityje;

185. su pasitenkinimu pažymi, kad Komisija paskelbė atnaujintas Europos Komisijos narių dalyvavimo Europos Parlamento rinkimų kampanijoje etikos standartų gairių ir Komisijos narių dalyvavimo valstybių narių lygmens rinkimų kampanijose gairių versijas; taip pat palankiai vertina tai, kad 2023 m. kovo mėn. Komisija priėmė labai reikalingas griežtesnes taisykles dėl trečiųjų šalių apmokamų komandiruočių ir sąnaudų;

186. pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad visos Sąjungos institucijos Liuksemburge galėtų pritraukti darbuotojų į visų tipų darbo vietas ir pasiūlyti jiems karjeros galimybes; pažymi, kad darbas Liuksemburge, ypač žemesnio darbo užmokesčio lygio tarnautojams, dėl pragyvenimo išlaidų gali būti mažiau patrauklus pasirinkimas; pažymi, kad pasiekus susitarimą dėl 2025 m. biudžeto buvo žengtas pirmas žingsnis nustatant specialią būsto pašalpą žemesnio lygio pareigas einantiems Sąjungos institucijų Liuksemburge darbuotojams;

187. pažymi, kad Komisija turi plataus užmojo tikslą iki 2030 m. bendrą Komisijos biurų plotą sumažinti 25 %, o pastatų skaičių – 50 %, palyginti su 2020 m.; pažymi, kad 2023 m. bendras patalpų plotas iš viso sumažėjo šiek tiek daugiau nei 83 000 m^2, t. y. 11 %; palankiai vertina tai, kad šis tikslas yra svarbus Komisijos elementas siekiant anglies dioksido poveikio neutralumo ir mažinant administracines išlaidas; pabrėžia, jog svarbu, kad pastatų ir biurų patalpų skaičiaus mažinimas ir su tuo susijęs bendradarbiavimo darbo erdvių diegimas bei kiti svarbūs administraciniai pokyčiai vyktų glaudžiai bendradarbiaujant su darbuotojais;

188. yra susirūpinęs dėl didelio vėlavimo, įskaitant iki 6 mėnesių trukmės vėlavimą, su kuriuo susiduria visų institucijų pareigūnai laukdami sveikatos priežiūros išlaidų kompensavimo pagal institucijų sveikatos draudimo sistemą; taip pat yra susirūpinęs dėl to, kad pagal institucijų sveikatos draudimo sistemą netinkamai elgiamasi su pareigūnais ir EP nariais, turinčiais neurologinių sutrikimų, sergančiais autoimuninėmis ligomis, lėtine obstrukcine plaučių liga (LOPL), ilgalaikiu COVID sindromu, nediagnozuotomis ir retosiomis ligomis; pažymi, kad šių ligų simptomų turintiems pacientams diagnostiniai tyrimai dažnai nekompensuojami;

189. pažymi, kad 2023 m. Ombudsmenas pradėjo 398 su Komisija susijusius tyrimus; taip pat pažymi, kad 2023 m. Komisija gavo 187 baigiamuosius sprendimus be pastabų ir 17 sprendimų dėl netinkamo administravimo; susirūpinęs pažymi, kad Ombudsmenas gauna daug piliečių skundų dėl to, kad Komisija stipriai vėluoja leisti susipažinti su prašomais dokumentais ir ragina Komisiją stengtis paspartinti tokių prašymų tvarkymą ir toliau mažinti sprendimų dėl netinkamo administravimo skaičių bei nustatyti aiškias taisykles dėl prieigos prie visų rūšių rašytinių tekstų, nesvarbu, ar tai būtų ant popieriaus parašyti tekstai, e. laiškai, tekstiniai pranešimai ar bet kokios kitos formos komunikacija, kuri yra administracinio proceso, susijusio su Komisijos politika ar sprendimais, dalis; pažymi, kad iš devynių su Komisija susijusių tyrimų, kuriuos OLAF užbaigė 2023 m., septyni buvo užbaigti pateikiant rekomendacijas; ragina Komisiją užtikrinti su šiais atvejais susijusių tolesnių veiksmų skaidrumą ir atskaitomybę;

190. reiškia didelį susirūpinimą dėl įtarimų dėl korupcijos, susijusios su Komisija; kartu apgailestauja, kad buvo įtarimų dėl Komisijos pareigūnų, kurie tariamai priėmė dovanas iš šalies, su kuria Sąjunga derėjosi dėl susitarimo; pabrėžia, kad reikia laikytis aiškaus ir sistemingo požiūrio siekiant užtikrinti, kad visos OLAF bylos, susijusios su atitinkamomis galimomis nusikalstamomis veikomis, būtų nedelsiant perduodamos Europos prokuratūrai ir kompetentingoms nacionalinėms institucijoms; ragina Komisiją sugriežtinti atitinkamas taisykles ir procedūras siekiant užtikrinti, kad visi atvejai būtų nagrinėjami griežtai, teisingai ir veiksmingai;

191. pažymi, kad pastaraisiais metais buvo pripažinta tik labai nedaug psichologinio ir seksualinio priekabiavimo atvejų, ir reiškia susirūpinimą dėl to, kad, atsižvelgiant į didelį institucijos darbuotojų skaičių, tai gali rodyti, jog Komisijoje esama institucinių aklųjų zonų;

192. reiškia didelį susirūpinimą dėl pranešimų apie vykdomą tyrimą, susijusį su buvusiu už teisingumą atsakingu Komisijos nariu, kuris, kaip įtariama, savo kadencijos metu dalyvavo pinigų plovimo veikloje, susijusioje su nežinomos kilmės lėšomis; ragina Komisiją visapusiškai bendradarbiauti su Belgijos valdžios institucijomis ir skubiai išaiškinti, ar ši veikla kaip nors susijusi su jo oficialiomis pareigomis Komisijoje;

193. ragina Komisiją, siekiant užtikrinti kokybiškas darbo sąlygas ir užkirsti kelią žinių bei patirties praradimui, pirmenybę teikti nuolatiniams darbuotojams, o ne išorės konsultantams ir sutartininkams; ragina užtikrinti lankstumą generaliniams direktoratams, kurių etatų plane yra daug deleguotųjų nacionalinių ekspertų, kad deleguotųjų nacionalinių ekspertų etatai būtų pakeisti laikinųjų darbuotojų etatais, siekiant užtikrinti geresnį ekspertinių žinių išsaugojimą, veiklos funkcionalumą ir tęstinumą; be to, primygtinai ragina vengti užduočių perdavimo išorės konsultantams tais atvejais, kai praktinės patirties turi institucijos etatiniai darbuotojai;

194. pažymi, kad pastaraisiais metais Komisija vis dažniau naudojasi išorės įmonių užsakomosiomis paslaugomis poveikio vertinimams atlikti, o tai kelia susirūpinimą dėl galimų interesų konfliktų; ragina Komisiją sugriežtinti nuostatas, kuriomis siekiama užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams, ir teikti geresnes gaires darbuotojams, tvarkantiems viešųjų pirkimų procedūras dėl su politika susijusių paslaugų sutarčių;

195. apgailestauja dėl per tyrimo misiją Vengrijos Vyriausybės vykdyto tariamo OLAF darbuotojų šnipinėjimo; ragina skubiai nustatyti tvirtas apsaugos priemones siekiant apsaugoti komandiruotėse valstybėse narėse esančius Sąjungos institucijų darbuotojus ir užkirsti kelią bet kokiems pažeidimams;

196. palankiai vertina tai, kad įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/2841 [1]; atkreipia dėmesį į investicijas į kibernetinį saugumą, įskaitant 30 mln. EUR, skirtų skaitmeniniam saugumui Komisijoje stiprinti; ragina Komisiją dėti visas pastangas toliau plėtojant kibernetinio saugumo kultūrą, skatinant mokymą ir

---

[1] 2023 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2023/2841, kuriuo nustatomos priemonės aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui Sąjungos institucijose, įstaigose, organuose ir agentūrose užtikrinti (OL L, 2023/2841, 2023 12 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2841/oj).

informuotumą Sąjungos institucijoje; pabrėžia, kad svarbu toliau tinkamai investuoti į kibernetinį saugumą siekiant ilgalaikio orientacinio tikslo tam skirti maždaug 10 % visų IT išlaidų;

197. pakartoja, kad yra susirūpinęs dėl to, kad vis dar nesiimama tinkamų veiksmų atsižvelgiant į didelę riziką Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos registro ir veikimo mechanizmo saugumui ir apsaugai nuo kibernetinių išpuolių; pabrėžia, kad į šį klausimą dėmesys atkreipiamas metinėse veiklos ataskaitose nuo 2010 m., ir išlygos nurodomos kiekvienoje ataskaitoje; pažymi, kad į šį susirūpinimą keliantį aspektą dar kartą atkreiptas dėmesys Klimato politikos generalinio direktorato 2023 m. metinėje veiklos ataskaitoje, taip dar kartą akcentuojama, kad ir toliau pirmenybė nėra teikiama sistemos saugumui;

Europos mokyklos

198. pažymi, kad bendras 2023 m. Europos mokyklų biudžetas buvo 417,5 mln. EUR, šią sumą pirmiausia finansavo Komisija, kitos Sąjungos institucijos, valstybės narės ir tėvų mokesčiai; taip pat pažymi, kad beveik 80 % biudžeto buvo panaudota personalo išlaidoms padengti;

199. su pasitenkinimu pažymi, kad Audito Rūmai gali padaryti išvadą, jog jie nepastebėjo nieko, kas paskatintų juos manyti, kad 2023 m. konsoliduotosios finansinės ataskaitos visais reikšmingais aspektais nėra parengtos pagal tarptautinius viešojo sektoriaus apskaitos standartus;

200. pažymi, kad Audito Rūmai nustatė tam tikrų sisteminių arba pasikartojančių mokėjimų ir susijusių žmogiškųjų išteklių bei viešųjų pirkimų procedūrų trūkumų, įskaitant nepakankamą patvirtinamųjų dokumentų, darančių poveikį kai kurių su žmogiškaisiais ištekliais susijusių procedūrų ir mokėjimų tvarkingumui, tikrinimą;

201. ragina Komisiją visų pirma:

i) užtikrinti, kad Sąjungos institucijos galėtų pasikliauti EPSO siekiant veiksmingai organizuoti ir užbaigti atrankos procedūras ir kitas su darbuotojais susijusias procedūras, kad Sąjungos institucijos turėtų pakankamai aukštos kvalifikacijos ir motyvuotų kandidatų į laisvas darbo vietas;

ii) išnagrinėti visas galimybes ištaisyti didelį geografinį ir lyčių disbalansą įvairių kategorijų darbuotojų požiūriu;

iii) tęsti darbą, susijusį su priemonėmis, kuriomis bus užtikrinta, kad Liuksemburge įsikūrusios Sąjungos institucijos galėtų ir toliau pritraukti aukštos kvalifikacijos visų rūšių darbo profilių darbuotojų;

iv) užtikrinti, kad glaudžiai bendradarbiaujant su darbuotojais būtų diegiamos bendradarbiavimo darbo erdvės ir vykdomi kiti svarbūs administraciniai pokyčiai;

v) skirti daugiau darbuotojų sveikatos draudimo sistemos prašymams dėl lėšų kompensavimo tvarkyti, gerinti darbuotojų mokymą ir įdiegti geresnę IT programinę įrangą, kad būtų galima greičiau tvarkyti prašymus;

vi) rodyti pavyzdį, visų pirma kalbant apie ligas, kurios nepatenka į klasikinių ligų sritį, ir retąsias ligas; primygtinai ragina Komisiją plėsti savo technines žinias ir nagrinėti šiuos atvejus; primygtinai ragina Komisiją išplėsti tyrimų, kurių išlaidos gali būti kompensuojamos, katalogą, kad į jį būtų įtraukta daugiau įvairių laboratorinių tyrimų ir kitų diagnostinių procedūrų, taip pat gydymo metodų; primygtinai ragina Komisiją tai skubiai įgyvendinti;

vii) užtikrinti, kad būtų greitai įdiegti tvirti apsaugos mechanizmai Sąjungos institucijų darbuotojams, vykstantiems į komandiruotes valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse, siekiant apsaugoti jų teises;

viii) padėti Europos mokykloms kuo greičiau įgyvendinti ankstesnių metų Audito Rūmų rekomendacijas ir 2023 finansinių metų ataskaitoje pateiktą rekomendaciją, kurioje mokyklų prašoma sistemingai tikrinti patvirtinamuosius dokumentus, susijusius su komandiruotiems darbuotojams išmokėtomis išmokomis;

ix) parengti ataskaitą, kurioje būtų išanalizuotos priežastys, kodėl Komisijoje atmetama didžioji dauguma skundų dėl priekabiavimo (pagalbos prašymų), daugeliu atvejų net nepradėjus administracinio tyrimo, ir pateiktos rekomendacijos, kaip būtų galima išspręsti šį oficialios procedūros neveikimo klausimą;

x) užtikrinti, kad nuo 2025 m. pateikus pagalbos prašymus priekabiavimo atvejais Tyrimų ir drausmės tarnyba (IDOC) arba OLAF atliktų tinkamą administracinį tyrimą, siekiant užtikrinti, kad priekabiautojai būtų patraukti atsakomybėn ir jiems būtų taikomos sankcijos, proporcingos jų pažeidimams;

II SKYRIUS

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (EGADP)

Bendrosios pastabos

202. pažymi, kad 2023 m. buvo peržiūrėti 27 ekonomikos gaivinimo ir

atsparumo didinimo planai ir kad šios peržiūros turėjo įtakos esamų planų įgyvendinimo tempui, todėl buvo vėluojama; kartu atkreipia dėmesį į tai, kad politiniai prioritetai valstybėse narėse gali keistis; pažymi, kad padidėjusios energijos kainos, didelė infliacija ir tiekimo grandinės sutrikimai, kuriuos sukėlė neišprovokuotas Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą ir kai kuriais atvejais gaivalinės nelaimės, prisidėjo prie to, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus reikėjo peržiūrėti; pabrėžia, kad dėl ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų peržiūrų atsiradę vėlavimai buvo papildomi vėlavimai esamiems vėlavimams, kaip matyti iš didelių numatyto mokėjimų prašymų kalendoriaus ir valstybių narių faktinio šių prašymų perdavimo Komisijai skirtumų; tebėra susirūpinęs dėl rizikos, kad bus nepakankamai įgyvendintos ir nebus pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės, kaip susitarta ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose; pabrėžia poreikį stiprinti stebėsenos mechanizmus siekiant užtikrinti, kad vėlavimai nedarytų neproporcingo poveikio pagrindiniams projektams;

203. pažymi, kad tarp reformų ir investicijų turėtų būti aiški teminė sąsaja ir kad tam tikrais atvejais gali praeiti daug laiko nuo nacionalinių planų parengimo iki tol, kol bus pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės; apgailestauja dėl to, kad EGADP struktūra nesuteikia pakankamai lankstumo, kad būtų galima greitai reaguoti į kylančias krizes;

204. su dideliu susirūpinimu atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pirmininko pareiškimą, kuriame teigiama, kad maždaug pusė EGADP išmokų nepasiekė realiosios ekonomikos, ir keliamas klausimas dėl to, ar kita pusė išmokų galėjo būti panaudota kaip periodinių biudžeto išlaidų pakaitalas arba valstybėms narėms siekiant gauti pelno iš padidėjusių palūkanų normų;

205. primena, kad EGADP yra laikina ekonomikos gaivinimo priemonė, pagrįsta veiklos rezultatais, t. y. mokėjimai yra susiję su tuo, ar pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės, susijusios su į nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtrauktomis reformomis ir investicijomis; pabrėžia, kad EGADP veiksmingumas turi būti vertinamas ne tik išmokėtų lėšų, bet ir gebėjimo pasiekti apčiuopiamą ir ilgalaikę pažangą, susijusią su pandemijos padariniais, požiūriu; primena, kad EGADP reglamente nėra apibrėžta, kas yra patenkinamai pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės; primena, kad kiekvienu nacionaliniu planu turėtų būti veiksmingai sprendžiami visi Europos semestre, ypač Tarybos priimtose konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose (KŠSR), nustatyti uždaviniai arba didelė jų dalis; pažymi, kad dėl EGADP 2021–2023 m. procentinė konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, kurias įgyvendinant padaryta pažanga, dalis padidėjo 17 %;

206. pažymi, kad 2023 m. Komisija iš viso išmokėjo 75 mlrd. EUR ir papildomus 7,1 mlrd. EUR išankstinio finansavimo mokėjimus, dėl to

bendra išmokų suma iki 2023 m. pabaigos pasiekė 220,8 mlrd. EUR, padalyta į 141,6 mlrd. EUR dotacijų (40 % visos 357 mlrd. EUR sumos dotacijoms iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) finansinio paketo) ir 79,2 mlrd. EUR paskolų (27 % visos 291 mlrd. EUR sumos paskoloms iš EGADP finansinio paketo); įpareigoja nustatyti išsamius ataskaitų teikimo reikalavimus dėl to, kaip valstybės narės skirsto lėšas, užkertant kelią periodinių biudžeto išlaidų pakeitimui ir užtikrinant, kad lėšos pasiektų numatytus paramos gavėjus;

Audito Rūmų pastabos

207. pažymi, kad Audito Rūmai pateikė sąlyginę nuomonę dėl 2023 m. EGADP išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo; yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų išvados, kad 2023 m. septyniems iš 23 atliktų EGADP mokėjimų įtakos turėjo kiekybiniai nustatyti faktai, o šeši iš šių mokėjimų buvo paveikti reikšmingų klaidų; pažymi, kad, išskyrus minėtus aspektus, Audito Rūmų nuomone, 2023 m. finansinėse ataskaitose patvirtintos EGADP išlaidos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos; pažymi, kad EGADP išlaidų modelio pobūdis priklauso nuo tarpinių ir siektinų reikšmių vertinimų, kuriuos turi atlikti Komisija; pažymi, kad 2023 m. Audito Rūmai patikrino 452 tarpines ir siektinas reikšmes, susijusias su 23 dotacijų mokėjimais, ir kad dėl EGADP išlaidų modelio pobūdžio jie nepateikia klaidų lygio, tačiau numato, kad minimalus jų nustatytų faktų finansinis poveikis yra didesnis už reikšmingumo ribą; yra įsitikinęs, kad valstybės narės taip pat turėtų būti atsakingos už klaidas, nustatytas po išmokėjimo;

208. reiškia gilų susirūpinimą dėl to, kad Audito Rūmai dėl tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis grindžiamam vertinimo modeliui būdingo ribotumo negalėjo patikrinti faktinio finansinio poveikio, kurį lėmė klaidingai ir netinkamai atlikti mokėjimai pagal EGADP; ragina Komisiją parengti skaidresnę klaidų stebėjimo metodiką, kad būtų užkirstas kelias netinkamam paskirstymui ir neveiksmingumui;

209. pažymi, kad Audito Rūmai auditavo 325 tarpines reikšmes iš 542 tarpinių reikšmių ir 127 siektinas reikšmes iš 135 siektinų reikšmių, įtrauktų į 2023 m. mokėjimų prašymus dėl dotacijų; apgailestauja dėl to, kad Audito Rūmai mano, jog 16 iš jų atveju būta tvarkingumo problemų (2,4 % bendro skaičiaus); nerimauja dėl to, kad Audito Rūmai mano, jog 6 mokėjimų atveju nebuvo patenkinamai įvykdyti su 7 tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis susiję reikalavimai, ir kad Komisija vis tiek atliko atitinkamus mokėjimus; pažymi, kad Audito Rūmų išvados grindžiamos išsamiu audito darbu, ir apgailestauja dėl to, kad Komisija ginčija kai kurias Audito Rūmų išvadas; pažymi, kad visi EGADP mokėjimai privalo būti vertinami pagal sistemą, apie kurią pranešė ir kurią taiko Komisija, kuri atlikdama kiekvieną mokėjimą privalo atsižvelgti į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę ir valstybių narių ekspertų atliekamą tikrinimą pagal

komiteto procedūrą; prašo Komisijos užtikrinti, kad su nepatenkinamai įvykdytais tarpiniais ir siektinais tikslais susijusių mokėjimų, dėl kurių nesutariama, atžvilgiu būtų atlikta nepriklausoma išorės peržiūra siekiant sustiprinti visuomenės pasitikėjimą procesu; rekomenduoja įdiegti išmokų ir išlaidų stebėjimo realiuoju laiku sistemas, kad būtų išvengta netinkamo lėšų paskirstymo pagal EGADP ir DFP;

210. su ypač dideliu susirūpinimu pažymi, kad Audito Rūmai nustatė 9 galimus reikalavimų neatitinkančių tarpinių ir siektinų reikšmių atvejus, susijusius su toliau įgyvendinamais ankstesniais projektais, kurie pradėti prieš tinkamumo finansuoti laikotarpį, arba tai buvo periodinių nacionalinių biudžeto išlaidų pakaitalas; apgailestauja, kad EGADP reglamente trūksta aiškumo, ir nesutinka su Komisijos aiškinimu, kad tinkamumo finansuoti laikotarpis yra susijęs tik su konkretaus projekto darbų pradžios data, o ne su parengiamojo ar projekto rengimo etapo pradžia; apgailestauja, kad dėl tokio požiūrio į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus buvo įtrauktos priemonės, kurios buvo suplanuotos iki EGADP tinkamumo finansuoti laikotarpio, ir pažymi, kad visos priemonės turi atitikti EGADP reglamente nustatytą taikymo sritį, tikslus ir tinkamumo finansuoti sąlygas; ragina Komisiją įgyvendinti griežtesnius tikrinimo mechanizmus, kad būtų užkirstas kelias jau vykdomų projektų, kurie nesuteikia pridėtinės vertės pagal EGADP sistemą, įtraukimui;

211. primena, kad EGADP lėšos neturi būti naudojamos periodinėms biudžeto išlaidoms pakeisti, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus; ir yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų išvadų, kad kai kurios tarpinės ir siektinos reikšmės, kuriomis buvo pakeistos periodinės nacionalinės biudžeto išlaidos, nebuvo tinkamai pagrįstos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose;

212. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad iki 2026 m. NGEU skolinimasis gali padidėti daugiau nei dvigubai, o didžioji dalis grąžintinų sumų atidedamos būsimoms DFP; primena, kad, jei nepanaudoti asignavimai liks biudžeto eilutėje NGEU finansavimo išlaidoms padengti, NGEU pasiskolintas lėšas reikės pradėti grąžinti iki 2027 m. pabaigos, o visą sumą sugrąžinti ne vėliau kaip iki 2058 m.; pažymi, kad numatoma, jog 2024 ir 2025 m. Sąjungos biudžeto pozicija 2023 m. pabaigoje padidės daugiausia dėl EGADP paskolų; yra susirūpinęs dėl to, kad dėl galimų rinkos sąlygų pokyčių gali padidėti skolinimosi išlaidos, kurias su dotacijomis susijusios NGEU skolos atveju reikės padengti iš Sąjungos biudžeto; yra susirūpinęs dėl to, kad iki šiol neparuoštas NGEU bendro skolos grąžinimo planas ir kad Sąjungos skola toliau didėja, o didelė šio padidėjimo dalis siejama su laikina ekonomikos gaivinimo priemone NGEU; yra susirūpinęs dėl to, kad padidėjusi skola ir susijusios didesnės palūkanų išlaidos turės ilgalaikių pasekmių Sąjungos fiskaliniam stabilumui ir kad dėl to gali padidėti finansinė našta ir sumažėti pajėgumai reaguoti į būsimus iššūkius arba investuoti į

pagrindines strategines sritis;

213. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad 2023 m. mokėjimai pagal EGADP buvo mažesni, nei tikėtasi; pabrėžia, kad Audito Rūmai kritikavo lėtą EGADP lėšų išmokėjimą ir panaudojimą; yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje 13/2024 pateiktų išvadų, kad EGADP lėšų panaudojimas šiek tiek vėluoja, kad valstybės narės gali nesugebėti užbaigti visų priemonių EGADP įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje, už kurį didelė dalis lėšų jau išmokėta, ir kad antroje EGADP įgyvendinimo laikotarpio pusėje kyla daugiau sunkumų, nes didėja tarpinių ir siektinų reikšmių skaičius, pereinama nuo reformų prie investicijų ir tolimesnio įgyvendinimo etapo, taip pat dėl to, kad didelė dalis priemonių turėjo būti užbaigtos praėjusiais metais;

214. pažymi, kad, Komisijos teigimu, priešingai, tarpinės ir siektinos reikšmės iš esmės įgyvendinamos tinkamai, nes iki 2024 m. rugpjūčio 31 d. valstybėms narėms buvo išmokėta daugiau kaip 40 % turimų EGADP lėšų, kartu dotacijų išmokėjimas siekė 48 %, o paskolos šiek tiek viršijo 30 %; pažymi, kad nuo 2023 m. antrojo pusmečio mokėjimo prašymų teikimo tempas taip pat paspartėjo, o 2023 m. užbaigta ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų peržiūra, susijusi su skyrių „REPowerEU“ įtraukimu;

215. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje 13/2024 pateiktas išvadas, kad lėtą lėšų įsisavinimą taip pat, be kita ko, lėmė tai, kad priemonės neatitiko EGADP tvarkaraščio ir nepakankamai įvertintas laikas, kurio reikia joms įgyvendinti (dėl viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos taisyklių); taip pat neaiškumai dėl įgyvendinimo taisyklių ir dėl to, kaip jos turėtų būti taikomos, įskaitant tai, kad nebuvo gairių dėl reikšmingos žalos nedarymo principo ir jo aiškinimo;

216. reiškia didelį susirūpinimą dėl Audito Rūmų pastabos, kad vis dar esama trūkumų įgyvendinant valstybių narių kontrolės sistemas, nes tai kelia pavojų tam, kad gali trūkti išsamių ir tikslių duomenų, kuriais grindžiami mokėjimo prašymai, prieigai prie šių prašymų kontrolės tikslais ir veiksmingam valstybių narių kontrolės sistemų, skirtų Sąjungos finansiniams interesams apsaugoti, veikimui; primena, kad, vadovaujantis EGADP reglamentu, valstybių narių kontrolės sistemoms tenka svarbus vaidmuo užtikrinant veiksmingą Sąjungos finansinių interesų apsaugą; primygtinai ragina Komisiją prireikus imtis ryžtingų ir skubių veiksmų, įskaitant finansinių pataisų taikymą, ir visapusiškai pasinaudoti EGADP reglamento nuostatomis, jei valstybių narių kontrolės sistemose vis dar būtų trūkumų;

217. reiškia susirūpinimą dėl Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje 22/2024 „Dvigubas finansavimas iš ES biudžeto. Kontrolės sistemose trūksta esminių elementų, kuriais būtų galima sumažinti padidėjusią

riziką, kylančią taikant EGADP su išlaidomis nesusijusio finansavimo modelį“ pateiktų išvadų; pabrėžia, kad valstybės narės gali pasiūlyti vadinamąsias nulinių išlaidų priemones, t. y. priemones, kurioms, kaip apskaičiuota, nereikia išlaidų, kurios būtų finansuojamos pagal EGADP, ir kurios apskritai netikrinamos dvigubo finansavimo aspektu, nes Komisija mano, kad priemonės, kurioms neskiriamos EGADP lėšos, šiuo požiūriu nėra rizikingos; taip pat su susirūpinimu atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadas, kad, valstybių narių požiūriu, dėl daugelio susijusių valdymo lygmenų, įskaitant nacionalinį, regioninį ar savivaldybių lygmenį, koordinavimas ir priežiūra yra labai sudėtingi; yra susirūpinęs dėl to, kad atliekant patikras i) esama labai sudėtingos aplinkos, kurioje naudojamos skirtingos ir dažnai nesąveikios IT priemonės ir duomenys dažnai registruojami nestandartizuotu būdu, paliekant rankines kryžmines patikras duomenų bazėse, kurios yra vienintelė galima dvigubo finansavimo tikrinimo priemonė, ir ii) valstybių narių kontrolės sistemos daugiausia priklauso nuo Sąjungos lėšų gavėjų savideklaracijų; vis dėlto pažymi, kad Audito Rūmai nenustatė jokio dvigubo finansavimo atvejo;

218. atkreipia dėmesį į Komisijos pastabą, kad pagal EGADP reglamentą dvigubas finansavimas yra aiškiai susijęs su biudžeto išlaidomis, todėl dvigubo finansavimo negali būti, jei valstybė narė savo nacionaliniame plane nepateikė jokios išlaidų sąmatos, susijusios su konkrečia priemone; pažymi, kad Komisija pabrėžia, jog dėl su išlaidomis nesusijusių reformų finansinis paketas nepadidėja, tačiau jos vis dėlto yra esminiai kriterijai, pagal kuriuos Komisija teigiamai vertina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, taip pat jų visapusišką įgyvendinimą, susijusį su atitinkamais mokėjimais; atkreipia dėmesį į tai, kad netrukus po to, kai Audito Rūmai atliko audito darbą, Komisija pripažino nustačiusi pirmuosius du galimus dvigubo finansavimo atvejus;

219. primena, kad EGADP reglamento 9 straipsnyje Sąjungos programų ir priemonių finansavimo pridėtinė vertė ir papildomumas nustatyti kaip pagrindiniai principai; mano, kad, siekiant laikytis šių principų, bet kartu išvengti dvigubo finansavimo rizikos, tos pačios priemonės, kurios jau įtrauktos į kitus nacionalinius planus, kuriems skiriamas ES finansavimas (pvz., sanglauda, žemės ūkis ir kt.), arba neturėtų būti įtrauktos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, arba turėtų būti išsamiau aprašytos, net jei dėl jų nepatiriama jokių išlaidų; pabrėžia, kad dėl skirtingo įgyvendinimo modelio gali būti sunkiau nustatyti pagal EGADP ir kitas Sąjungos finansavimo priemones teikiamą dvigubą finansavimą, ir primygtinai ragina Komisiją išlikti budriai ir iniciatyviai nustatyti bet kokią galimą dvigubo finansavimo situaciją;

220. apgailestauja, kad trūksta tinkamų apsaugos priemonių, kuriomis būtų užkirstas kelias dvigubam projektų finansavimui tiek pagal EGADP, tiek pagal kitas Sąjungos finansines priemones; ragina

sukurti automatizuotą EGADP ir sanglaudos fondų, bendros žemės ūkio politikos bei kitų Sąjungos finansavimo programų kryžminės patikros sistemą;

221. reiškia susirūpinimą dėl Audito Rūmų apžvalgoje 01/2023 „ES finansavimas pagal sanglaudos politiką ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę. Lyginamoji analizė“ padarytos išvados, kad pranešant apie sukčiavimą, susijusį su EGADP išlaidomis, vis dar trūksta standartizuoto požiūrio, pagal kurį valstybės narės, kurios privalo pranešti apie įtariamo sukčiavimo atvejus ne integruotoje IT sistemoje, o prie kiekvieno mokėjimo prašymo pridedamoje valdymo deklaracijoje, būtų glaudžiai koordinuojamos ir bendradarbiautų tarpusavyje, nors valstybės narės taip pat pranešė apie atvejus ne valdymo deklaracijose; apgailestauja dėl to, kad nėra aiškių gairių dėl to, kada konkrečiai turėtų būti pranešama apie įtariamo sukčiavimo atvejį, ar yra nustatyta pranešimo riba ir kokia standartinė informacija turėtų būti pateikta apie kiekvieną atvejį ir taisomąsias priemones, kurių buvo imtasi; be to, pritaria toje pačioje apžvalgoje 01/2023 Audito Rūmų Komisijai išreikštam prašymui iš valstybių narių gauti pakankamą patikinimą, kad nacionalinės sistemos veiksmingai užkerta kelią sukčiavimui, korupcijai ir interesų konfliktams, juos nustato ir ištaiso;

222. reiškia susirūpinimą dėl to, kad 2023 m. Komisija septynioms valstybėms narėms turėjo nustatyti 10 papildomų kontrolės tarpinių reikšmių, kad šios pašalintų nustatytus savo kontrolės sistemų trūkumus; primena ir remia Audito Rūmų vertinimą, jog tai, kad buvo nustatytos kontrolės tarpinės reikšmės rodo, kad pradėjus įgyvendinti planus valstybių narių sistemos veikė ne visu pajėgumu, keldamos didelę riziką EGADP išlaidų tvarkingumui ir finansinių interesų apsaugai;

223. apgailestauja dėl Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje 26/2023 pateiktų išvadų, kad keliose EGADP ramsčio, apimančio sveikatos politiką, politikos srityse trūksta atitinkamo bendro rodiklio pažangai įvertinti; yra susirūpinęs dėl to, kad tai trukdo tinkamai stebėti ir suprasti pažangą, padarytą siekiant tarpinių ir siektinų reikšmių, susijusių su sveikatos politika;

224. palankiai vertina tai, kad 2023 m. Komisija padarė pažangą šalindama bet kokią netinkamo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo rezultatų suvestinės duomenų aiškinimo galimybę ir kad šioje rezultatų suvestinėje toliau atsižvelgta į susijusią Audito Rūmų rekomendaciją pagerinti rezultatų suvestinėje įrašytų duomenų pateikimą ir geriau paaiškinti jos trūkumus, visų pirma geriau paaiškinant pagrindines metodikas ir, kai taikytina, aiškiai nurodant, kad duomenys yra numanomi;

Auditas ir kontrolė

225. palankiai vertina tai, kad, remdamasi Audito Rūmų rekomendacijomis ir įgyta patirtimi, 2023 m. Komisija paskelbė tris metodines pastabas, kad paaiškintų EGADP reglamento taikymą, įskaitant sistemą, skirtą i) nustatyti, ar atlikus vertinimą tinkamai pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės ir ii) taikyti nuostatas, susijusias su tarpinių ir siektinų reikšmių panaikinimu, taip pat metodiką, pagal kurią nustatoma suma, kurios mokėjimas turi būti sustabdytas, jei tarpinė ar siektina reikšmė nėra patenkinamai pasiekta; atkreipia dėmesį į 2024 m. liepos 19 d. priimtas atnaujintas Gaires dėl ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų, kuriose pateikiamos papildomos rekomendacijos, kuriomis siekiama užtikrinti nuolatinį kontrolės priemonių tinkamumą siekiant nustatyti bet kokią dvigubo finansavimo riziką ir jos išvengti, taip pat išmokų sumažinimo ir susigrąžinimo pagal EGADP metodika vadovaujantis EGADP reglamento 24 straipsnio 8 dalimi;

226. ragina Komisiją padidinti pagal EGADP finansuojamų projektų *ex post* auditų ir patikrinimų vietoje skaičių, visų pirma didelės rizikos sektoriuose, pvz., skaitmeninės infrastruktūros ir energetikos, kuriuose vykdant ankstesnes Sąjungos finansavimo programas nustatyta didelių pažeidimų;

227. įspėja, kad jau vykdomų projektų įtraukimas ir periodinių biudžeto išlaidų pakeitimas pagal EGADP sistemą kenkia papildomumo principui, nes priemonė iš esmės taptų neoficialiu valstybių narių įprasto biudžeto finansavimo mechanizmu, o ne skatintų tikrą atsigavimą ir atsparumą po krizės; ragina skubiai atlikti peržiūrą, kad būtų užkirstas kelias tolesniam nukrypimui nuo EGADP tikslo;

228. pasisako už tai, kad tiek Komisija, tiek valstybės narės parodytų daugiau ryžtingumo siekiant nustatyti EGADP lėšų naudojimo pažeidimus ir susigrąžinti nepagrįstai išmokėtas sumas;

229. yra susirūpinęs dėl Audito Rūmų atsakomųjų argumentų į Komisijos atsakymus dėl to, kad Sąjungos lygmeniu yra patikinimo spraga, susijusi su Sąjungos ir nacionalinių viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos taisyklių laikymusi; pažymi, jog Komisija teigia, kad Ekonomikos ir finansų reikalų generalinio direktorato pateiktas patikinimas apima valstybių narių viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos taisyklių laikymosi kontrolės veiksmingumą; tačiau pabrėžia, kad nors Ekonomikos ir finansų reikalų GD metinėje veiklos ataskaitoje daroma nuoroda į Komisijos atliktus valstybių narių kontrolės priemonių egzistavimo ir veiksmingumo vertinimus, išvados dėl jų veiksmingumo nėra; reiškia susirūpinimą dėl to, kad, pasak Audito Rūmų, tai yra svarbus Komisijos patikinimo pareiškimo taikymo srities apribojimas, o tai reiškia, kad Komisija vis dar nepateikia visiško patikinimo dėl to, ar EGADP išlaidos, kurias Komisija tiesiogiai valdo, atitinka taisykles;

230. pabrėžia, kad vėluojant išmokėti ir įsisavinti EGADP lėšas ne tik

sulėtėja ekonomikos atsigavimas, bet ir kyla didelė rizika, kad baigiantis EGADP laikotarpiui lėšos bus leidžiamos skubotai ir nekokybiškai; ragina Komisiją nustatyti griežtesnius tarpinius vertinimus, kad būtų išvengta skubotų išlaidų vadovaujantis principu „naudokis arba prarask“, nes tai galėtų lemti jų švaistymą ir netinkamą paskirstymą;

231. su dideliu susirūpinimu pažymi, kad valstybės narės gali strateginiais sumetimais neteikti savo galutinių mokėjimo prašymų, kad išvengtų poreikio pasiekti politiškai opias tarpines ir siektinas reikšmes, taip išvengiant būtinų, bet nepopuliarių reformų; ragina Komisiją nustatyti finansines nuobaudas už nevisišką EGADP įgyvendinimą, kad būtų užkirstas kelias manipuliavimui mokėjimo struktūra;

232. pažymi, kad Komisijos atsakymuose teigiama, jog ji išplėtė savo audito darbo apimtį labiau, negu reikalaujama pagal EGADP reglamentą, siekdama patikrinti, ar valstybėse narėse įdiegtos kontrolės procedūros suteikia būtiną patikinimą, kad valstybės narės reguliariai ir veiksmingai tikrina, ar laikomasi viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos taisyklių bei EGADP priemonių tinkamumo finansuoti kriterijų, tačiau nesutinka su Komisijos nuomone, kad tai nurodyta Ekonomikos ir finansų reikalų GD metinės veiklos ataskaitos išvadose;

233. susirūpinęs pažymi, kad, kaip Komisija nurodė 2024 m. vasario 21 d. EGADP laikotarpio vidurio vertinime, dauguma valstybių narių mano, kad, kalbant apie reformas, mokėjimų sustabdymo metodika tebėra neaiški dėl Komisijai suteiktos diskrecijos taikyti metodiką; primygtinai ragina Komisiją persvarstyti šią metodiką, kad ją taikant būtų išvengta bet kokių dvigubų standartų;

234. pažymi, kad Komisijos VAT, vykdydama 2023 m. EGADP mokėjimo prašymų *ex ante* kontrolės auditą, nustatė labai svarbų klausimą, pagal kurį Ekonomikos ir finansų reikalų GD, bendradarbiaudamas su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo darbo grupe, turėtų toliau plėtoti ir formalizuoti esamas gaires tais atvejais, kai Ekonomikos ir finansų reikalų GD prašo valstybių narių prisiimti papildomų įsipareigojimų dėl veiksmų, susijusių su audito ir kontrolės tarpinėmis reikšmėmis, visų pirma dėl to, kad gairėse turėtų būti apibrėžta: i) tai, kaip Ekonomikos ir finansų reikalų GD turėtų imtis tolesnių veiksmų dėl oficialaus valstybės narės įsipareigojimo patvirtinimo; ii) terminų, iki kurių valstybės narės turi įvykdyti įsipareigojimus, nustatymo kriterijai ir iii) įsipareigojimų prisiėmimo sistemos, tarpinių ir siektinų reikšmių vertinimo sistemos pagal EGADP reglamentą ir tarpinių ir siektinų reikšmių atšaukimo pagal šią priemonę santykis;

235. pažymi, kad atlikdama Sąjungos finansinių interesų apsaugos auditus Komisija patikrina, ar valstybės narės įgyvendina aiškų ir kodifikuotą sukčiavimo, korupcijos, interesų konfliktų ir dvigubo finansavimo

atvejų perdavimo visoms kompetentingoms institucijoms, įskaitant, kai tinkama, Europos prokuratūrą, procesą;

236. yra susirūpinęs dėl to, kad Audito Rūmai savo metinėse ataskaitose pranešė, jog iki 2023 m. pabaigos Europos prokuratūra vykdė 206 aktyvius tyrimus, susijusius su EGADP priemonėms įgyvendinti naudojamomis lėšomis, ir apskaičiavo, kad galima žala siekia daugiau kaip 1,8 mlrd. EUR (tiek nacionalinio, tiek Sąjungos finansavimo atveju); pažymi, kad 206 nebaigti tyrimai susiję su 10 valstybių narių ir apie 75 % šių bylų gauta iš vienos šalies; yra susirūpinęs dėl to, kad 2023 m. pabaigoje valstybių narių valdymo deklaracijose nebuvo pranešta apie nei vieną aptiktą įtariamo sukčiavimo atvejį – taigi pačios valstybės narės nepranešė apie nei vieną iš Europos Prokuratūros nagrinėjamų bylų, o tai kelia abejonių dėl valstybių narių gebėjimo nustatyti sukčiavimą ir su juo kovoti; pabrėžia, kad, kol nebaigtas nė vienas tyrimas, Europos prokuratūros pateikti duomenys patvirtina, jog pagal EGADP esama sukčiavimo rizikos ir kad šie duomenys verčia suabejoti valstybių narių valdymo deklaracijų patikimumu, kiek tai susiję su pranešimu apie nustatytą sukčiavimą ir taisomosiomis priemonėmis, kurių imtasi; ragina skubiai stiprinti sukčiavimo nustatymo mechanizmus, be kita ko, atlikti privalomą visų didelio masto EGADP projektų sukčiavimo rizikos vertinimą; ragina Komisiją užtikrinti, kad Europos prokuratūra turėtų pakankamai išteklių sukčiavimo, susijusio su EGADP išlaidomis, atvejams tirti, atsižvelgiant į didėjantį tyrimų skaičių ir didelę apskaičiuotą žalą;

237. įspėja dėl to, kad pačios valstybės narės ir toliau pernelyg dažnai nepraneša EGADP apie sukčiavimo atvejus, todėl susidaromas klaidinantis finansinio patikimumo įspūdis;

238. labai apgailestauja dėl to, kad trūksta skaidrumo pranešant apie sukčiavimą, susijusį su EGADP lėšomis, ir primygtinai reikalauja, kad visos valstybės narės laikytųsi įsipareigojimo teikti standartizuotas ataskaitas ir naudotųsi Pažeidimų valdymo sistema (IMS);

239. primena, kad nuo 2024 m. rugsėjo 30 d. įsigaliojusiame nauja redakcija išdėstytame Finansiniame reglamente nuo 2028 m. sausio 1 d. priimtoms arba finansuojamoms programoms numatyta išplėsti ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistemos (EDES) taikymo sritį, kad ji apimtų pasidalijamąjį valdymą ir tiesioginį valdymą tais atvejais, kai biudžetas vykdomas kartu su valstybėmis narėmis; ragina Komisiją imtis veiksmų dėl rimčiausių draudimo dalyvauti procedūroje pagrindų, kad būtų geriau apsaugoti Sąjungos finansiniai interesai;

240. pažymi, kad, siekdama sumažinti Komisijos ir Audito Rūmų atliekamo nevienodo tarpinių ir siektinų reikšmių traktavimo atotrūkį, Komisija savo 2024 m. metinės EGADP įgyvendinimo ataskaitos II ir III prieduose paskelbė savo požiūrį į sąvoką „priemonės taikymo

pradžios data“ ir terminą „periodinių nacionalinių biudžeto išlaidų pakeitimas“; pakartoja savo raginimus Komisijai toliau bendradarbiauti su Audito Rūmais, kad tarpinių ir siektinų reikšmių aiškinimas būtų kuo vienodesnis;

Įgyvendinimas ir poveikis

241. primygtinai ragina Komisiją kuo labiau sumažinti riziką to, kad valstybės narės nuspręstų atsisakyti paskutinio mokėjimo prašymo dalies ar visos sumos, taip išvengiant paskutinių tarpinių ir siektinų reikšmių įvykdymo ir keliant grėsmę bendram ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimui; yra labai susirūpinęs dėl papildomos rizikos, kad priemonės bus panaikintos pasibaigus EGADP įgyvendinimo laikotarpiui, ir primygtinai ragina Komisiją atliekant galutinius mokėjimus užtikrinti, kad tokios situacijos nepasikartotų;

242. pabrėžia, kad, remiantis 2024 m. vasario 21 d. Komisijos atliktu EGADP laikotarpio vidurio vertinimu, valstybės narės pabrėžė poreikį sutelkti daugiau išteklių, nei planuota iš pradžių, siekiant peržiūrėti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, ir kad veiklos rezultatais grindžiamo požiūrio veiksmingumą mažina pernelyg sudėtingos plano pakeitimų procedūros, pagal kurias neskiriami esminiai ar nedideli pakeitimai ir reikalaujama, kad Taryba patvirtintų visus pakeitimus;

243. pabrėžia, kad EGADP kontrolės ir audito tikslais valstybės narės turėtų nustatyti korupcijos, sukčiavimo ir interesų konfliktų prevencijos, nustatymo ir ištaisymo priemones ir kad Komisija turėtų atlikti tarpinių ir siektinų reikšmių *ex post* ir sistemos auditus; pabrėžia, kad išlieka tam tikra painiava, susijusi su Audito Rūmų, kurie parengė strategiją (2021–2025 m. strategija), kad galėtų vykdyti savo pareigas, susijusias su NGEU programa ir EGADP, vaidmeniu, – tai kai kurios valstybės narės laiko nereikalingu dubliavimusi ir administracine našta; yra susirūpinęs dėl to, kad Komisija 2024 m. vasario 21 d. EGADP laikotarpio vidurio vertinime ir 2024 m. spalio 10 d. EGADP metinėje ataskaitoje pripažino, kad valstybių narių valdžios institucijos visais lygmenimis nustatė, jog audito ir kontrolės procedūros yra pernelyg sudėtingos, ir kad valstybės narės skundėsi dėl nacionalinių valdžios institucijų, Komisijos ir Audito Rūmų atliekamų sutampančių auditų; visapusiškai remia Audito Rūmų darbą, susijusį su EGADP; palankiai vertina tai, jog Komisija pripažino ir pritarė, kad Audito Rūmai turi visapusiškus EGADP audito įgaliojimus, o tai yra viena iš priežasčių, dėl kurių Parlamentas tvirtina EGADP lėšų įvykdymą; rekomenduoja valstybėms narėms bendradarbiauti su Europos Audito Rūmais;

244. yra susirūpinęs dėl to, kad 2024 m. spalio 10 d. Komisijos metinėje EGADP įgyvendinimo ataskaitoje atkreiptas dėmesys į valstybių narių administracijų patiriamas pradines išlaidas, taigi yra galimybių dar

labiau supaprastinti reikalavimus; remdamasis šia Komisijos metine ataskaita pažymi, kad, kalbant apie priemonės struktūrą, laikotarpio vidurio vertinime valstybės narės nurodo bendrus įpareigojimus, susijusius su i) įrodymais, kuriuos reikia pateikti įrodant, kad tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos, ii) sudėtingais ataskaitų teikimo reikalavimais, pavyzdžiui, bendrais rodikliais ir du kartus per metus teikiamais duomenimis; ir iii) audito ir kontrolės sistema; primena, kad valstybės narės mano, jog yra galimybių supaprastinti kontrolės ir audito procedūras, užtikrinti geresnį susijusių subjektų veiklos koordinavimą ir išvengti daugkartinių patikrų; taip pat pažymi, kad, vėlgi remiantis Komisijos 2024 m. EGADP metine ataskaita, kai kurios nacionalinės valdžios institucijos taip pat atkreipė dėmesį į Komisijos atliekamo tarpinių ir siektinų reikšmių vertinimo nelankstumą ir griežtas bei daug išteklių reikalaujančias ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų peržiūros procedūras;

245. pažymi, kad vienas iš EGADP tikslų yra padėti valstybėms narėms įgyvendinti plataus užmojo reformas ir investicijas, dėl kurių jų ekonomika ir visuomenė taptų tvaresnė, atsparesnė ir pasirengusi žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai; susirūpinęs atkreipia dėmesį į Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje 15/2024 pateiktą išvadą, kurioje pabrėžiama, jog valstybių narių pateikti duomenys nėra tinkami, kokybiški ir palyginami, taip pat jų nepakanka, kad būtų galima įvertinti prisitaikymo prie klimato kaitos pažangą valstybėse narėse, todėl yra sudaromos sąlygos galimam ekomanipuliavimui; reiškia susirūpinimą dėl to, kad EGADP galėtų tapti finansine priemone, kuria pasinaudojant tradicinės išlaidos būtų apsimestinai pristatomos kaip žaliosios; ragina Komisiją į EGADP sistemą įtraukti mechanizmą, skirtą stebėti investicijų poveikį aplinkai ir užtikrinti suderinamumą su Sąjungos klimato tikslais;

246. atkreipia dėmesį į EGADP poveikį Sąjungos verslui ir MVĮ; pažymi, kad pagal EGADP suteikta 78 mlrd. EUR tiesioginė parama MVĮ, t. y. 12 % visų EGADP išlaidų, ir kad platesnės priemonės, teikiančios naudą įmonėms, siekia 152 mlrd. EUR (23 % visų EGADP išlaidų); pažymi, kad 2,75 mln. MVĮ, t. y. maždaug 11 % visų aktyvių Sąjungos MVĮ, gavo paramą pagal EGADP; pabrėžia, kad skaitmeninimo iniciatyvomis pasinaudojo beveik 600 000 įmonių, o žaliosios pertvarkos projektams, įskaitant susijusius su atsinaujinančiųjų išteklių energija ir vandeniliu, skirta 5,2 mlrd. EUR;

247. susirūpinęs pabrėžia, kad nepavyko sudaryti palankesnių sąlygų tarpvalstybiniams projektams; apgailestauja dėl to, kad, nepaisant to, jog į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtrauktos kelios priemonės, susijusios su bendriems Europos interesams svarbiais projektais (BEISP), ir „REPowerEU“ skyriuose numatytos tarpvalstybinės priemonės, priemonę valdant nacionaliniu lygmeniu nepakankamai skatinamas tarpvalstybinis bendradarbiavimas; primygtinai reikalauja, kad Sąjungos finansavimas būtų geriau

susietas su bendrų Sąjungos tikslų įgyvendinimu ir kurtų ES pridėtinę vertę;

248. pabrėžia, kad 2024 m. spalio 10 d. Komisijos metinėje EGADP įgyvendinimo ataskaitoje pripažintas nepakankamas valstybių narių regionų ir vietos valdžios institucijų, pilietinės visuomenės organizacijų, socialinių partnerių ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus; ragina jas aktyviai dalyvauti įgyvendinant nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus vietoje;

249. primygtinai ragina Komisiją nepatvirtinti jokios ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų peržiūros, dėl kurios planuojamos reformos ar investicijos pakeista forma gali būti įrašytos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, jei jos neatitinka EGADP reglamente nustatytų sąlygų; pažymi, kad atliekant bet kokią peržiūrą visada turėtų būti siekiama sukurti pridėtinę vertę ir didinti sinergiją;

Skaidrumas

250. primena, kad, nors valstybės narės neprivalo skelbti visų duomenų apie galutinius gavėjus, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2023/435 [1], kuriuo iš dalies keičiamas EGADP reglamentas, reikalaujama, kad valstybės narės skelbtų informaciją apie 100 galutinių gavėjų, gaunančių didžiausią finansavimo sumą pagal EGADP; palankiai vertina tai, kad 2024 m. spalio 10 d. Komisija 2024 m. EGADP metinėje ataskaitoje paskelbė specialų priedą, kad suteiktų daugiau aiškumo dėl galutinių paramos gavėjų sąvokos pagal EGADP reglamentą ir dėl duomenų apie 100 didžiausių galutinių gavėjų skelbimo apimties; reiškia gilų susirūpinimą dėl to, kaip Komisija pagal EGADP aiškina sąvoką „galutinis gavėjas“, nes dažnai susiję subjektai išvardijami tik ministerijų lygmeniu, ir dėl to, kad aprašymai yra neaiškūs – daug tokių pavyzdžių galima rasti beveik visuose valstybių narių pateiktuose sąrašuose; pakartoja savo reikalavimą, kad 100 didžiausių galutinių gavėjų sąraše būtų nurodytas faktinis fizinis asmuo arba subjektas, kuris yra paskutinis pinigų pervedimų grandinėje, ir kad jis būtų paskelbtas viešai prieinamoje duomenų bazėje, siekiant padidinti atskaitomybę ir sudaryti sąlygas vykdyti nepriklausomą priežiūrą, kartu laikantis Sąjungos duomenų apsaugos teisinės sistemos; yra susirūpinęs dėl to, kad priešingu atveju bus sudėtinga įvertinti EGADP lėšų poveikį ir

---

[1] 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

užtikrinti jų matomumą piliečiams, nors taip pat atsižvelgia į EGADP rezultatų suvestinėje ir projektų žemėlapyje paskelbtą informaciją; pabrėžia, kad Komisijai ir toliau atsisakant užtikrinti visišką skaidrumą, Parlamentas turėtų apsvarstyti visas turimas priemones, kuriomis būtų užtikrinamas reikalavimų laikymasis, kad būtų užkirstas kelias panašiam kitų finansinių reglamentų skaidrumo nuostatų aiškinimui;

251. primena Komisijai, kad turi būti griežtai laikomasi EGADP reglamento turinio ir dvasios ir kad gairių ar kitų vidaus dokumentų priėmimas turi visiškai atitikti teisėkūros institucijų derybų rezultatus; yra įsitikinęs, kad tai nebuvo padaryta šiuo atveju, kai Komisija savo gairėse dėl ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų atsižvelgiant į planą „REPowerEU“ priėmė nuostatas, susijusias su aiškinimu, ką reiškia terminas „galutinis gavėjas“;

252. pažymi, kad negalint nustatyti galutinių EGADP finansavimo gavėjų kyla didelė rizika Sąjungos lėšų skaidrumui ir atsekamumui, taigi ir Sąjungos finansinių interesų apsaugai;

253. primena, kad patikima IT infrastruktūra yra labai svarbi duomenų rinkimui, programų stebėsenai ir vertinimui ir kad vadovaujančiosios institucijos ir paramos gavėjai kritiškai vertina reikalaujamos informacijos apimtį ir dubliavimąsi su kitomis vidaus sistemomis; pažymi, kad, priešingai nei sanglaudos politikos atveju, Audito Rūmai pagal EGADP atkreipė dėmesį į skirtingas nacionalinių stebėsenos institucijų naudojamas struktūras ir metodus, kurie galėtų būti laikomi mažiau patikimais, nes pagal juos teikiama nevienalytė informacija ir paliekama erdvės galimai dideliam klaidų skaičiui; pabrėžia, kad šiuo atžvilgiu centralizuotos sąveikios sistemos palengvina veiksmingą duomenų rinkimą ir ataskaitų teikimą, o suskaidytos sistemos išryškina poreikį taikyti racionalizuotus metodus;

254. palankiai vertina tai, kad nauja redakcija išdėstytame Finansiniame reglamente nustatytos horizontaliosios priemonės dėl centralizuotos Sąjungos lygmens interneto svetainės (Finansinio skaidrumo sistema), apimančios visus Sąjungos finansavimo gavėjus, ir pažymi, kad ši svetainė turi padėti įveikti dabartinį susiskaidymą, padidinti skaidrumą ir palengvinti viešąją lėšų gavėjų kontrolę; pažymi, kad nuo kitos DFP (t. y. po 2027 m.) Komisija turės naudoti atitinkamus duomenis, saugomus duomenų gavybos ir rizikos vertinimo priemonėje ARACHNE, kad skaidrumo tikslais teiktų informaciją centralizuotai interneto svetainei, ir kad, laikantis duomenų apsaugos taisyklių, interneto svetainėje bus pateikiami tik viešieji duomenys, pvz., atitinkami duomenys apie gavėjus, rangovus, subrangovus ir naudos gavėjus; be to, pabrėžia, kad visos valstybės narės privalės suteikti Komisijai prieigą prie šių duomenų, kurie į ARACHNE sistemą būtų įvedami automatizuotomis priemonėmis; apgailestauja, kad priemonės ARACHNE naudojimas valstybėse

narėse nėra privalomas;

255. pažymi, kad pagal Reglamento 18 straipsnio 4 dalį ir 20 straipsnio 5 dalį galutinės nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų tarpinės ir siektinos reikšmės turi būti pasiektos ne vėliau kaip 2026 m. rugpjūčio 31 d.; primena, kad Komisija turi glaudžiai bendradarbiauti su kiekviena valstybe nare, kad paspartintų įgyvendinimą vietoje, be kita ko, reguliariai teikdama rekomendacijas ir, gavusi prašymą, techninę pagalbą, kad padėtų įgyvendinti planus; pakartoja, jog yra susirūpinęs dėl to, kad pasibaigus EGADP įgyvendinimo laikotarpiui gali būti panaikintos tarpinės ir siektinos reikšmės, ir primygtinai ragina Komisiją užkirsti kelią tokioms situacijoms;

256. ragina Komisiją atmesti bet kokį prašymą peržiūrėti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, kuriais būtų sumažintas bendras plano užmojis arba panaikintos svarbios struktūrinės ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų reformos, ir teikti pirmenybę priemonių, susijusių su konkrečioms šalims skirtomis rekomendacijomis, užbaigimui ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose; be to, ragina Komisiją padidinti savo techninę pagalbą valstybėms narėms, atsiliekančioms įgyvendinant EGADP;

Rekomendacijos

257. ragina Komisiją imtis veiksmų, susijusių su Audito Rūmų metinėje ataskaitoje ir susijusiose specialiosiose ataskaitose pateiktomis rekomendacijomis, ir palankiai vertina tai, kad Komisija su didžiąja dauguma jų sutinka; ragina Komisiją jas įgyvendinti ir nuolat informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie jų įgyvendinimo pažangą;

258. ragina Komisiją kuo greičiau suteikti Audito Rūmams visapusišką prieigą prie naujos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) ataskaitų teikimo priemonės FENIX;

259. taip pat ragina Komisiją:

i) atidžiai suderinti audito ir kontrolės reikalavimus su administracine našta, tenkančia valstybėms narėms ir būsimų veiklos rezultatais grindžiamų priemonių naudos gavėjams, kartu išlaikant pakankamą kontrolės ir audito lygį, kad būtų užtikrinta tvirta ES finansinių interesų apsauga;

ii) įdėmiai stebėti, ar nuolat vykdomos tarpinės ir siektinos reikšmės, visų pirma susijusios su auditu, stebėsena ir kontrole, ir užtikrinti tinkamą bet kokio galimo anksčiau užbaigtų tarpinių ir siektinų reikšmių atšaukimo stebėseną;

iii) pasinaudoti valstybių narių kontrolės sistemų patikrų rezultatais, kad būtų galima padaryti aiškią išvadą dėl jų

veiksmingumo ir imtis visų tinkamų priemonių;

iv) įsteigti vieną bendrą kontaktinį punktą, skirtą valstybėms narėms dėl patikinimo pareiškimo Komisijoje, kuriuo Audito Rūmai galėtų naudotis, neužkraunant papildomos naštos valstybėms narėms dėl prašymų pateikti papildomus įrodymus;

v) sistemingai registruoti ir stebėti visus pažeidimus ir visus sukčiavimo atvejus, susijusius su EGADP lėšoms;

vi) nuosekliai ir tiksliai taikyti su galutiniais gavėjais susijusias EGADP reglamento nuostatas, šiuo tikslu peržiūrint gaires dėl ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų atsižvelgiant į planą „REPowerEU“, ir bendrauti su valstybėmis narėmis dėl tinkamo termino „galutiniai gavėjai“ apibrėžties taikymo; ragina Komisiją pateikti pasiūlymų, kuriais būtų reikalaujama, kad valstybės narės skelbtų informaciją apie visus galutinius gavėjus;

vii) racionalizuoti savo tarpinių ir siektinų reikšmių kontrolę įgyvendinant vieno bendro audito metodą, kuris leistų sumažinti administracinę naštą, konsoliduoti Komisijos ir Audito Rūmų audito funkcijas, koordinuoti audito terminus bei reikalavimus, kad būtų išvengta kontrolės ir audito dubliavimosi ir pasikartojimo, tačiau kartu užtikrintų visapusišką Sąjungos finansinių interesų apsaugą;

viii) padėti valstybėms narėms užtikrinti, kad IT sistemos būtų tikrai sąveikios siekiant sudaryti palankesnes sąlygas veiksmingam duomenų rinkimui, ataskaitų teikimui ir įvairių Vyriausybės departamentų ir agentūrų mainams, kad būtų galima kuo labiau sumažinti dvigubo finansavimo riziką, aktyviai atlikti kryžminę atitinkamų duomenų bazių patikrą ir palaikyti ryšius su valstybėmis narėmis apie jų administracinius pajėgumus, siekiant užtikrinti, kad nebūtų dvigubo finansavimo; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į teigiamus pavyzdžius, pristatytus 2024 m. spalio mėn. Europos Audito Rūmų konferencijoje dėl ES ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų skaidrumo ir atsekamumo;

ix) glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis siekiant užtikrinti, kad tarpinės ir siektinos reikšmės, visų pirma struktūrinio pobūdžio arba susijusios su konkrečioms šalims skirtomis rekomendacijomis, būtų visapusiškai ir kruopščiai įgyvendintos ir kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų peržiūra nebūtų patvirtinta, jei dėl to sumažėja užmojų mastas arba susilpninamos svarbios priemonės; kiek įmanoma vengti tokios planų peržiūros, kuri reikštų planuojamų priemonių įrašymą į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus pakeista forma, jei jos neatitinka EGADP

reglamente nustatytų sąlygų;

x) griežtai taikyti EGADP reglamento nuostatas, įskaitant nuostatas dėl mokėjimų sustabdymo arba sumų susigrąžinimo, visų pirma, jei neužtikrinama Sąjungos finansinių interesų apsauga;

xi) labai griežtai taikyti dalinių mokėjimų metodiką, įskaitant struktūrines priemones ir priemones, susijusias su konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų įgyvendinimu;

xii) parengti duomenų kokybe ir palyginamumu grindžiamą metodiką, kad būtų galima įvertinti žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos pažangą, taip pat apčiuopiamą naudą valstybėms narėms;

xiii) užtikrinti, kad valstybės narės kruopščiai taikytų EGADP nuostatas dėl matomumo, garantuojant, kad pagal Priemonę įgyvendinamos priemonės būtų tinkamai pažymėtos kaip Sąjungos lėšomis finansuojamos priemonės;

xiv) teikti techninę pagalbą, administracinę paramą ir konsultacijas valstybėms narėms, kad būtų stiprinami jų administraciniai gebėjimai, be kita ko, rengiant reguliarius neoficialios EGADP įgyvendinimo ekspertų grupės posėdžius techniniams aspektams aptarti ir nacionalines valdžios institucijas skatinti keistis gerąja patirtimi;

xv) kai siūloma peržiūrėti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, atlikti išsamią naujų ir esamų priemonių analizę ir ištirti, ar jos pakeistų periodines biudžeto išlaidas arba pažeistų kitas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose nustatytas tinkamumo finansuoti sąlygas;

xvi) rengti mokymus ir teikti paramą valstybėms narėms, kad būtų stiprinami administraciniai gebėjimai, įskaitant mokymus, suteikiančius specializuotus įgūdžius ir žinias, taip pat geriausios praktikos pavyzdžių pateikimą;

xvii) toliau bendradarbiauti su Audito Rūmais, kad tarpinių ir siektinų reikšmių aiškinimas būtų kuo vienodesnis;

xviii) pasinaudoti Audito Rūmų rekomendacijomis, pateiktomis vykdant su EGADP susijusį darbą, ir ją įgyvendinant įgyta patirtimi rengiant kitos daugiametės finansinės programos struktūrą, be kita ko, įgyvendinant būsimas Sąjungos veiklos rezultatais grindžiamas priemones;

xix) stiprinti būsimų veiklos rezultatais grindžiamų priemonių struktūrą užtikrinant glaudesnę išmokų ir įgyvendinimo pažangos sąsają;

xx) užtikrinti, kad bet kokia būsima ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų peržiūra ir bendras įgyvendinimas būtų atliekami glaudžiai bendradarbiaujant ir konsultuojantis su vietos ir regionų valdžios institucijomis, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų poveikis būtų kuo didesnis;

xxi) išanalizuoti veiklos rezultatais grindžiamų priemonių trūkumus ir pašalinti šiuos trūkumus ateityje rengiant naujas programas;

xxii) kitoje DFP remtis aukšto lygio įvairių Vyriausybės departamentų ir agentūrų sąveikumu ir keitimusi duomenimis, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos veiksmingam dalijimuisi duomenimis ir jų atnaujinimui realiuoju laiku įvairiose platformose siekiant nustatyti sutampančius projektus, kuo labiau sumažinant dvigubos apskaitos ir dvigubo finansavimo riziką.